2021-2027

План за интегрирано развитие на Община Созопол

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:
ОБЩИНА СОЗОПОЛ, WWW.SOZOPOL.BG

ИЗПЪЛНИТЕЛ:
ПРОАКТИВ ТИЙМ ЕООД, WWW.PROACTIVE-TEAM.COM

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ *7*

ВЪВЕДЕНИЕ *11*

I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ *14*

1. Обща характеристика на Община Созопол 14
1.1. Местоположение и свързаност с други територии 14
1.2. Анализ на природно-ресурсния потенциал на територията на Община Созопол 16
1.2.1. Морфологични и литогенни условия. Брегова ивица 16
1.2.2. Климат 17
1.2.3. Водни ресурси 19
1.2.4. Земни и почвени ресурси 24
1.2.5. Биоразнообразие и горски ресурси 25
1.2.6. Защитени зони и защитени територии 27
1.3. Основни изводи 29

2. Състояние на местната икономика 30
2.1. Структура на общинската икономика по икономически сектори 32
2.1.1. Първичен сектор 35
2.1.2. Вторичен сектор 36
2.1.3. Третичен сектор 37
2.2. Основни изводи 40

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси 41
3.1. Демографска характеристика на територията 41
3.1.1. Брой и гъстота на населението 41
3.1.2. Раждаемост и смъртност на населението 43
3.1.3. Естествен и механичен прираст на населението 46
3.1.4. Полово-възрастова структура на населението 46
3.1.5. Етническа и конфесионална структура на населението 49
3.1.6. Образователна структура на населението 50
3.2. Пазар на труда 51
3.3. Здравеопазване 53
3.4. Образование 54
3.5. Социални услуги 56
3.6. Културни дейности 59
3.7. Спорт 61
3.8. Основни изводи 62

4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията 63
4.1. Транспортна инфраструктура 63
4.1.1. Пътна мрежа 63
4.1.2. Морски транспорт 66
4.2. ВиК инфраструктура 66
4.2.1. Водоснабдяване 66
4.2.2. Канализация 69
4.2.3. Пречистване на отпадъчни води 70
4.3. Телекомуникационна и съобщителна инфраструктура 70
4.4. Енергийна инфраструктура 71
4.4.1. Електроснабдяване 71
4.4.2. ВЕИ и енергийна ефективност 71
от ВЕИ и на 73
4.5. Основни изводи 73

5. Екологично състояние и рискове 75
5.1. Качество на атмосферния въздух 75
5.2. Подземни и повърхностни води 75
5.3. Земи и почви 77
5.4. Управление на отпадъците 78
5.5. Акустична среда 79
5.6. Природна и техногенна активност 79
5.7. Източници на натиск 80
5.8. Основни изводи 80

6. Анализ на административния капацитет на общинската администрация за реализация на ПИРО 81

7. Анализ на културно-историческото наследство 90

8. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор 92

9. Описание на елементите на градското културно наследство в градовете 95

10. Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните ѝ граници 97

11. SWOT анализ 100

11.1. Взаимовръзки с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на ЮИР 104

II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г. 106

1. Предпоставки за формулиране на стратегическата рамка за развитие 106

2. Визия, цели и приоритети за развитие на Община Созопол за периода 2021-2027 г. 108
2.1. Визия 108
2.2. Приоритети и цели за развитие 111

III. КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ, ПАРТНЬОРИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ФОРМИ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО 120

1. Основни подходи за насърчаване участието на партньорите и заинтересованите страни 123

2. Идентифициране на заинтересованите страни и подбор на участниците в процеса на разработването на ПИРО 125

3. Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по Програмата за реализация на ПИРО 129
3.1. Създаване на Работна група за мониторинг и контрол на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г. 129
3.2. Основни функции на Работната група 130
3.3. Връзки и функции между партньорите в процеса на мониторинг на изпълнението на ПИРО на Община Созопол 131
3.4. Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО 131
3.5. Публичност и прозрачност на изпълнението на ПИРО 2021–2027 г. 132

4. Мерки за комуникация, информация и включване на заинтересованите страни и партньорите в процеса по бъдеща актуализация на Програмата за реализация на ПИРО и идентифициране на нови проектни идеи 133

IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ 135

V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ 137

1. Политика за развитие на туризма на територията на Община Созопол 137

2. Интегриран подход и предвидени мерки и дейности за реализация на плана 139

3. Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата 141

4. Индикативна финансова таблица 141

VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ 142

VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО 143

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ 145

ПРИЛОЖЕНИЯ 146

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1: Параметри на плажовете и дюните на територията на община Созопол 17
Таблица 2: Структурата на видовете територии по ползване в община Созопол 25
Таблица 3: Защитени територии на територията на Община Созопол 27
Таблица 4: Защитени зони на територията на Община Созопол 29
Таблица 5: БДС по икономически сектори ЮИР и Област Бургас 30
Таблица 6: Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия по групи предприятия според заетите в тях лица в Община Созопол (2015-2018) 31
Таблица 7: Чуждестранни преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор в Община Созопол (2015-2018) 31
Таблица 8: Класификация на икономическите дейности (КИД–2008) 32
Таблица 9: Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в Община Созопол по икономически дейности (2017-2018) 33
Таблица 10: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия от първичния сектор в Община Созопол (2015-2018) 36
Таблица 11: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия от вторичния сектор в Община Созопол (2015-2018) 37
Таблица 12: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия от третичния сектор в Община Созопол (2015-2018) 37
Таблица 13: Разходи за ДМА по икономически дейности (третичен сектор) в община Созопол (2015-2018) 38
Таблица 14: Брой легла, легладенонощия, реализирани нощувки, пренощували лица и приходи от нощувки в местата за настаняване в община Созопол (2015-2019) 39
Таблица 15: Брой на населението общо за страната, Област Бургас и Община Созопол (2015-2019) 42
Таблица 16: Население по населени места в Община Созопол (2015-2019) 42
Таблица 17: Гъстота на населението през 2015 г. и промяна в стойностите на показателя към 2019 г. 43
Таблица 18: Брой живородени по години за периода 2015-2019 г. 44
Таблица 19: Брой умирания по години за периода 2015-2019 г. 45
Таблица 20: Естествен прираст на населението в периода 2015-2019 г. (брой) 46
Таблица 21: Механичен прираст на населението в периода 2015-2019 г. (брой) 46
Таблица 22: Брой на населението по населени места и възраст към 01.02.2011 г. 47
Таблица 23: Брой на населението по местоживеене и пол (2016-2019) 48
Таблица 24: Самоопределяне по етническа принадлежност на населението към 01.02.2011 г. 49
Таблица 25: Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование към 01.02.2011 г. 50
Таблица 26: Средна брутна годишна работна заплата и среден списъчен брой на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Созопол по години за периода 2014-2018 г. 51
Таблица 27: Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица в община Созопол по години за периода 2014-2018 г. 51
Таблица 28: Регистрирани безработни лица в бюрата по труда и равнище на безработица в община Созопол по години за периода 2014-2018 г. 52
Таблица 29: Брой лечебни заведения в Община Созопол и Община Бургас, вписани в регистъра за извънболничната помощ към 31.12.2019 г. 53
Таблица 30: Разпределение на децата, педагогическия и непедагогически персонал по детски заведения на територията на Община Созопол 54
Таблица 31: Пътища от републиканската пътна мрежа на територията на Община Созопол 63
Таблица 32: Пътища от общинската пътна мрежа на територията на Община Созопол 63
Таблица 33: Изградени и/или рехабилитирани участъци от водопроводната мрежа на територията на Община Созопол в периода 2012-2019 г. 68
Таблица 34: Наличен и прогнозен потенциал на местни ресурси на Община Созопол за производство на енергия от възобновяем източник 72
Таблица 35: Състояние на повърхностните води на територията на Община Созопол (2019) 76

Таблица 36: Изпълнени проекти от Община Созопол в рамките на програмен период 2014-2020 г. 82
Таблица 37: Населени места на територията на Община Созопол 93
Таблица 38: Гъстота на населението по населени места в Община Созопол (2019) 93
Таблица 39: Жилищни сгради по периоди на построяване и местоживеене в община Созопол и населени места към 31.12.2019 година 94
Таблица 40: Списък на недвижимите културни ценности и паметниците на културата с национално значение на територията на Община Созопол 96
Таблица 41: Цели на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. 107

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1: Карта на административно деление на област Бургас 14
Фигура 2: Средногодишни температури и валежи 18
Фигура 3: Брой на населението в градовете и селата на територията на Община Созопол (2016-2019) 43
Фигура 4: Коефициент на раждаемост в Община Созопол - 2015-2019 г. (‰) 44
Фигура 5: Коефициент на смъртност в Община Созопол - 2015-2019 г. (‰) 45
Фигура 6: Коефициент на детска смъртност в периода 2015-2019 г. (‰) 45
Фигура 7: Население на 7 и повече навършени години, посещавали училище към 01.02.2011 г. 50
Фигура 8: Брой заети по икономически дейности в Община Созопол (2018) 52
Фигура 9: Карта на община Созопол 92

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АЗ – Агенция по заетостта
БВП – Брутен вътрешен продукт
БДС – Брутна добавена стойност
БДЧР – Басейнова дирекция Черноморски район
ВЕИ – Възобновяеми енергийни източници
ГПСОВ - Градски пречиствателни станции за отпадъчни води
ДМА – Дълготрайни материални активи
ДБТ – Дирекция „Бюро по труда"
ЕО – Екологична оценка
ЕСИФ – Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ – Европейски социален фонд
ЕФРР – Европейски фонд за регионално развитие
ДБТ – Дирекция "Бюро по труда"
ДСП – Дирекция "Социално подпомагане"
ЗЗ – Защитени зони
ЗООС – Закон за опазване на околната среда
ЗРР – Закон за регионалното развитие
ЗТ – Защитени територии
ИАОС – Изпълнителна агенция по околна среда
ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение
ИТСР – Интегрирана териториална стратегия за развитие
КИН – Културно-историческо наследство
МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МО – Междинна оценка
МОСВ – Министерство на околната среда и водите
МСП – Малки и средни предприятия
НИРД – Научно-изследователска и развойна дейност
НКПР – Национална концепция за пространствено развитие
НПО – Неправителствени организации
НСИ – Национален статистически институт
НСОРБ – Национално сдружение на общините в Република България
NUTS – Обща класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана от ЕВРОСТАТ за регионите в Европейския съюз
ОА – Общинска администрация
ОП – Оперативна програма
ОСРР – Областен съвет за регионално развитие
ОСЗ – Общинска служба "Земеделие"
ОУ – Основно училище
ОУП – Общ устройствен план
ПИРО – План за интегрирано развитие на община
ППЗРР – Правилник за приложение на Закона за регионалното развитие
ПСОВ - Пречиствателни станции за отпадъчни води
ПЧИ – Преки чужди инвестиции
РИОСВ - Регионална инспекция по околната среда и водите
РИС – Регионална иновационна стратегия
РСУО – Регионална система на управление на отпадъците
СУ – Средно училище
ТБО – Твърди битови отпадъци
ТГС – Трансгранично сътрудничество
ТСБ – Териториално статистическо бюро
ЦСМП – Център за спешна медицинска помощ
ЮИР – Югоизточен район

РЕЗЮМЕ

Планът за интегрирано развитие на община (ПИРО) е основен документ за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие на местно ниво, който определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини.

Стратегическият документ е организиран в следните раздели:

Част I. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на общината;

Част II. Цели и приоритети за развитие на Община Созопол за периода 2021–2027 г.;

Част III. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;

Част IV. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини – приоритетни зони за въздействие;

Част V. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие;

Част VI. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия;

Част VII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО;

Част VIII. Предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от ЗРР – по преценка на кмета на общината.

Стратегическата рамка на ПИРО на Община Созопол отчита нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, целите и приоритетите за развитие на страната, дефинирани на национално и регионално ниво, като съответства и на целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021–2027 г.

За периода 2021–2027 г. е дефинирана следната обновена визия за развитие на община Созопол:

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ 2021–2027 г.

„Община Созопол - в услуга на хората и бизнеса за по-добро устойчиво развитие на местния потенциал и конкурентни предимства на територията

Постигането на визията за развитие на община Созопол, следва да се реализира посредством изпълнението на йерархично структурирани приоритети, специфични цели, мерки, дейности и конкретни проекти.

За постигане на формулираната визия на Община Созопол, са дефинирани следните приоритети и цели за развитие в периода 2021–2027 г.:

ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА МЕСТНИТЕ КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА

Специфична цел 1.1. Повишаване капацитета за използването на модерни технологии и решения

Мярка 1.1.1. Повишаване на предприемаческия потенциал

Мярка 1.1.2. Развитие на умения за интелигентна специализация

Специфична цел 1.2. Развитие на икономика с висока добавена стойност

Мярка 1.2.1. Развитие на синя[1] икономика

Мярка 1.2.2. Развитие на устойчив туризъм

Мярка 1.2.3. Опазване и развитие на КИН

Мярка 1.2.4. Развитие на модерно земеделие, горско стопанство, рибарство и аквакултури

Специфична цел 1.3. Подобряване на мобилността и общинската свързаност

Мярка 1.3.1. Подобряване на транспортната свързаност и достъп

Мярка 1.3.2. Подобряване на цифровата свързаност и достъп

ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И БАЗОВИТЕ УСЛУГИ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО

Специфична цел 2.1. Развитие на човешкия капитал

Мярка 2.1.1. Повишаване качеството на образованието

Мярка 2.1.2. Повишаване на възможностите за учене през целия живот

Специфична цел 2.2. Развитие на здравните, социални, културни и спортни услуги и инфраструктура

Мярка 2.2.1. Осигуряване на достъп до качествено здравеопазване

Мярка 2.2.2. Социално включване и предоставяне на социални услуги

[1] Икономика, свързана с морето

Мярка 2.2.3. Подобряване на културните услуги и инфраструктура

Мярка 2.2.4. Подобряване на спортните услуги и инфраструктура

Специфична цел 2.3. Развитие на техническата инфраструктура

Мярка 2.3.1. Интегрирано управление на водите

Мярка 2.3.2. Укрепване и защита на морския бряг

Специфична цел 2.4. Насърчаване на кръговата икономика, зелените инвестиции и опазване на околната среда

Мярка 2.4.1. Интегрирано управление на отпадъците

Мярка 2.4.2. Повишаване на енергийната ефективност

Мярка 2.4.3. Адаптиране към климатичните промени

Мярка 2.4.4. Опазване на околната среда

ПРИОРИТЕТ 3: ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНСКАТА ТЕРИТОРИЯ

Специфична цел 3.1. Интегрирано развитие на населените места

Мярка 3.1.1. Повишаване атрактивността на крайбрежната територия

Мярка 3.1.2. Повишаване атрактивността на населените места от вътрешността на общината

Специфична цел 3.2. Развитие на териториалното и трансгранично сътрудничество

Мярка 3.2.1. Развитие на териториалното сътрудничество със съседни общини от Р. България

Мярка 3.2.1. Развитие на трансграничното и транснационално сътрудничество

Идентифицирани са следните групи заинтересовани страни, имащи отношение към разработването и последващото изпълнение на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г.:

- Органи на местната власт;
- Представители на бизнеса;
- Представители на неправителствения сектор;
- Представители на организации, институции и други, предоставящи различни обществено значими услуги на населението в областта на: здравеопазването, образованието, социалните услуги, дейности в областта на културата и спорта;
- Представители на местното население.

На база резултатите от анализа на силните и слабите страни на територията на Община Созопол, както и на установените потенциали за развитие, са определени следните приоритетни зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще се съсредоточи изпълнението на мерките от ПИРО:

- **Зона за въздействие 1**: **Градска зона с културно-исторически функции** – устройствените граници на Созопол – стар град съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 2**: **Градска зона с туристически и жилищни функции** – устройствените граници на Созопол – нов град и гр. Черноморец съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 3: Зона за екологосъобразни рекреационни и туристически дейности** – устройствените граници на зоните по ЗУЧК, морските плажове, зоните за спорт и атракции, зоните за отдих и курорт, курортните гори, вилните зони и къмпингите съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 4: Зона с индустриални и обслужващи функции –** устройствените граници на производствените зони и смесените производствено-обслужващи зони съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 5**: **Зона за развитие на селата** – устройствените граници на населените места – села съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 6**: **Зона за интензивно земеделие, животновъдство, рибарство и аквакултури** – устройствените граници на земеделските територии, повърхностните водни тела, в т.ч. защитена акватория – зона А съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 7: Зона за реализация на екологични проекти** – устройствените граници на защитените територии и горските територии, без промяна на предназначението съгласно ОУП на Община Созопол

ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на община (ПИРО) е основен документ за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие на местно ниво. ПИРО за периода 2021–2027 г. съвместяват в рамките на един документ елементите на действащите в периода 2014–2020 г. общински планове за развитие (ОПР) и интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР).

Прилагането на единен поход на планиране на регионалното и пространствено развитие, както и взаимната обвързаност и йерархична съподчиненост на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, следва да се постигне посредством използването на механизми за широко партньорство и координация между органите и институциите, бизнеса и гражданското общество, както и на общи инструменти за финансово подпомагане. Възприетият подход е насочен към постигането на по-значим ефект и ефикасност за реализация на целите на местното развитие.

ПИРО определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини, в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на съответния регион за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината.

ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

Документът интегрира регионалното и пространственото развитие, служейки за определяне на актуалните проблеми, нужди и потенциали за развитие на регионите, общините и населените места, които от своя страна се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, вкл. съфинансирани от фондовете на ЕС.

Разработването на ПИРО се извършва за цялата територия на общината, като се определят т.нар. зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за кооперране със съседни общини.

Прилагането на интегриран подход на развитие е основно изискване при изготвяне на ПИРО за периода 2021-2027 г. В процеса на неговото разработване е приложен подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики

на територията. Интегрирането на различни секторни дейности за въздействие е съобразено с конкретната територия, за която се разработват политиките. Жилищното строителство, транспортът, заетостта, качеството на околната среда и множество социални елементи си взаимодействат, за да окажат влияние на икономическото развитие.

Разработването на ПИРО е извършено в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г., допринасяйки в максимална степен към цел на политиката 5 *„Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.*

ПИРО се приема от Общинския съвет по предложение на кмета на общината. Одобреният план се представя от кмета на общината пред съответния Областен съвет за развитие в срок до три месеца от неговото приемане от Общинския съвет.

Настоящият План за интегрирано развитие на община Созопол за периода 2021-2027 г. е разработен в изпълнение на договор между Община Созопол и „ПроАктив Тийм“ ЕООД.

Структура на Плана за интегрирано развитие на община Созопол за периода 2021-2027 г.:

Планът за интегрирано развитие на община Созопол за периода 2021-2027 г. е структуриран спрямо разпоредбите на чл. 13 от Закона за регионалното развитие (ЗРР). Включените необходими елементи разкриват състоянието и актуалната ситуация в социално–икономическото развитие на територията, предвидената визия и стратегия за развитие в периода до 2027 г., както и начините за нейното реализиране, включително конкретни проекти.

ПИРО като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани общо от стремежа към по–висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

Настоящият План за интегрирано развитие на община Созопол за периода 2021-2027 г. е разработен в съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.[2]

Съгласно указанията общата структура на стратегическия документ е организирана в следните раздели:

[2] Указанията са издадени на основание на чл. 17, т. 9 от Закона за регионално развитие (ЗРР), изм. и доп. ДВ. бр. 21 от 13 март 2020 г.

Част I. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на общината;

Част II. Цели и приоритети за развитие на Община Созопол за периода 2021-2027 г.;

Част III. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;

Част IV. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини – приоритетни зони за въздействие;

Част V. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие;

Част VI. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия;

Част VII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО;

Част VIII. Предварителна оценка, съгласно условията на чл. 32 от ЗРР – по преценка на кмета на общината.

Отделните структурни елементи на плана се отличават с логическа последователност и взаимна обвързаност помежду си. Аналитичната част на ПИРО представлява основа за формулиране на неговата стратегическа част, а подходите и механизмите за управление, наблюдение и оценка осигуряват практическото изпълнение и постигането на дефинираните цели и приоритети.

В съответствие с водещата роля на принципа на интегрирания подход, който е залегнал в процеса на разработване на ПИРО, неговото прилагане е извършено по отношение на всеки от структурните елементи на плана.

I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ

1. Обща характеристика на Община Созопол

1.1. Местоположение и свързаност с други територии

Община Созопол се намира в Югоизточна България, като в административно отношение попада в район от ниво 2 – Югоизточен район (NUTS 2), административна област – Бургас (NUTS 3), а общината отговаря на европейската класификация LAU. Общият брой на населението на общината към 31.12.2019 г. е 12 979 д.

Община Созопол заема площ от 480,07 км^2, равняващи се на приблизително 6,2% от територията на Област Бургас, като заема 8-о място сред общините на областта и 2,4% от територията на Югоизточния район от ниво 2. Община Созопол се причислява към 17-те слабоурбанизирани (периферни) общини от Югоизточния район за планиране.

Фигура 1: Карта на административно деление на област Бургас

На север община Созопол граничи с Община Бургас, на северозапад с Община Камено, на запад с Община Средец, на югозапад с Община Малко Търново, на юг с община Приморско, а на изток и североизток с Черно море.

Териториалната характеристика на общината се отличава с двете си съставни територии - крайбрежието, обхващащо отрязъка между нос Атия и Маслен нос и равнина, която в южна посока постепенно преминава във възвишенията на Странджа.

От общо 51-километровата брегова ивица - 17,1 км са заети от пясъчни плажове.

Град Созопол отстои на 30 км от областния център Бургас - най-големият и най-важният икономически и транспортен център в Бургаски (Странджански) черноморски район. За развитието на международния туризъм, от съществено значение е близостта на общината до световно известните дестинации като Гърция и Турция, както и връзките по море със Средиземноморието. Излазът на Черно море повишава транспортно-географското и туристическо значение на общината. Контактът с морето е оползотворен

ресурс за развитието на туризма, пристанищното дело и риболова. Атрактивните природни и стопански условия са били и продължават да бъдат фактор за концентрация на население и стопански дейности в крайбрежната ивица на Община Созопол.

Ключово значение за достъпността на общината има панорамния път Е-87 (Констанца – Варна – Бургас - Малко Търново – Истанбул). Републиканската пътна мрежа на територията на общината се състои от един първокласен път I-9, който е част от европейската пътна мрежа и в частност, от път Е-87. Дължината му на територията на общината е 24 км. Вторият по значение е Второкласният път II-99 (Бургас - Маринка) - Созопол – Приморско – Царево - Малко Търново (Малко Търново - граница Турция), който обслужва крайбрежието и презгранична връзка с Р. Турция. Следващият по значение е третокласният път III-908 (Бургас - Росен - Веселие) с дължина 31 км. Общинската пътна мрежа е 109,9 км. Освен общото й незадоволително състояние, релефните препятствия са довели до липсата на преки връзки между всички селища на общината. Връзката с вътрешността се реализира чрез обходи чак през гр. Бургас. Неравностойната достъпност е бариера не само за ежедневието на хората, но и за оползотворяването на туристическия и други стопански потенциали на вътрешността.

Основната морска инфраструктура е пристанище Созопол, което отдавна е загубило някогашното си регионално значение за пътнически превози. Използва се изключително като риболовно пристанище, за развлекателно-туристически пътувания и като главно яхтено пристанище. Пристани за рибарски лодки има в гр. Созопол и гр. Черноморец, а при в.с. Дюни функционира второто в общината яхтено пристанище.

С пълното изграждане на АМ Тракия и чувствително подобрената достъпност, са създадени предпоставки не само за увеличаване на туристическите пътувания, но и за привличане на инвестиции в алтернативни сфери, допринасящи за устойчиво развитие на територията.

1.2. Анализ на природно-ресурсния потенциал на територията на Община Созопол

1.2.1. Морфологични и литогенни условия. Брегова ивица

Територията на общината принадлежи към основния Меднoридско - Странджански геоморфоложки район и в частност към два от подрайоните му - Меднoридски и Босненски. В структурно отношение районът се характеризира с комплекс от морски тераси, силно разчленено крайбрежие и многобройни лимани, с редуването на красив слифов бряг със средно големи и малки плажни ивици. Територията във вътрешността на общината се характеризира с източни и североизточни склонове, разчленени от дълбоки планини. В крайморската зона има слабо вертикално разчленение, липсват ясно изразени била и планински вериги. Изключение е Медни рид с връх Бакърлъка с височина 376 м, който разделя общината на две части - крайбрежна и вътрешна.

Релефът позволява оптималното използване на бреговата ивица чрез запазване на характерните гледки към природни и селищни образувания. Възвишенията във вътрешността на общината предлагат възможности за развитие на разнообразни форми на туризъм. Бреговата ивица в границите на Созополската община обхваща зоната от южната граница на парк Росенец до н. Хумата и м. Аркутино на юг. Склоновете на Медни рид достигат до морето и образуват многобройни малки скалисти носове, полуострови и острови. Измежду полуостровите по-известни са Чукаля, Атия, Св. Никола, Акра, Созополският, Боджака, Буруна и др. Полуостровите са заградили прибрежните води в красиви заливи, каквито са Атия, Созополският, Каваците, Алепу и др. За познавателния туризъм са интересни малките островчета Св. Петър, Св. Иван и Св. Кирик край Созопол, Св. Тома (Змийският остров), недалеч от устието на р. Ропотамо. Повечето от заливите опират на плажни ивици, отделящи често от морето образувалите се лагуни и лимани.

Около 30% от бреговата ивица е заета от пясъчни плажове (17,1 км). Разположението им в дълбоки, естествено защитени заливи, обуславя постоянната им площ (независимо от динамиката на бреговата линия). Това създава благоприятни предпоставки за привличане на туристи през летния сезон. Освен прилежащите скални участъци, атрактивността на плажовете се засилва и от естествени дюни образувания в тилната им част. Освен с високите си качества (уютност/защитеност, лесна достъпност, красиви природни рамки, разнообразие, фин пясък и т.н.), значимостта на плажните ресурси се изразява и в количествени параметри, както следва:

Таблица 1: Параметри на плажовете и дюните на територията на община Созопол

ПЛАЖНИ ИВИЦИ/ПЛАЖОВЕ	Площ кв.м	Дюни кв.м
Вромос, залив Вромос	135 983	29 125
Черноморец	16 537	-
„Черноморец-изток“ при къмпинг "Черноморец" , залив Св. Никола	6 344	-
Плажна ивица "Градина", в т.ч.:	285 070	96 985
- *„Червенка“*	*7966*	-
- *„Черноморец-юг“*	*49 876*	*14 286*
- *„Градина-запад“*	*52 744*	*5 392*
- *„Градина-централен“*	*123 094*	*46 227*
- *„Златна рибка“*	*51 390*	*31 080*
„Созопол-запад“ (пред комплекс Св. Марина)	10 382	-
„Созопол-централен“	17 643	-
„Созопол-Харманите“	56 394	12 360
„Созопол-Буджака“	6 325	-
„Райски залив“, залив „Райски залив“	4 727	-
Плажна ивица „Каваците“, в т.ч.:	181 560	88 898
- *„Каваците-север“*	*13 802*	-
- *„Каваците-юг“*	*36 130*	*4 995*
- *„Смокините-север“*	*52 351*	*28 540*
- *„Смокините-юг“*	*57 342*	*42 861*
- *„Веселие“*	*21 935*	*12 502*
Плажна ивица „Дюни-Алепу“	254 973	110 985
- *„Дюни“*	*33 672*	*1 965*
- *„Алепу“*	*205 310*	*108 471*
- *„Дюни-юг“*	*15 991*	-
Част от морски плаж „Аркутино“	2 605	-
ОБЩО	**978 543**	**338 353**

Източник: ОУП Созопол

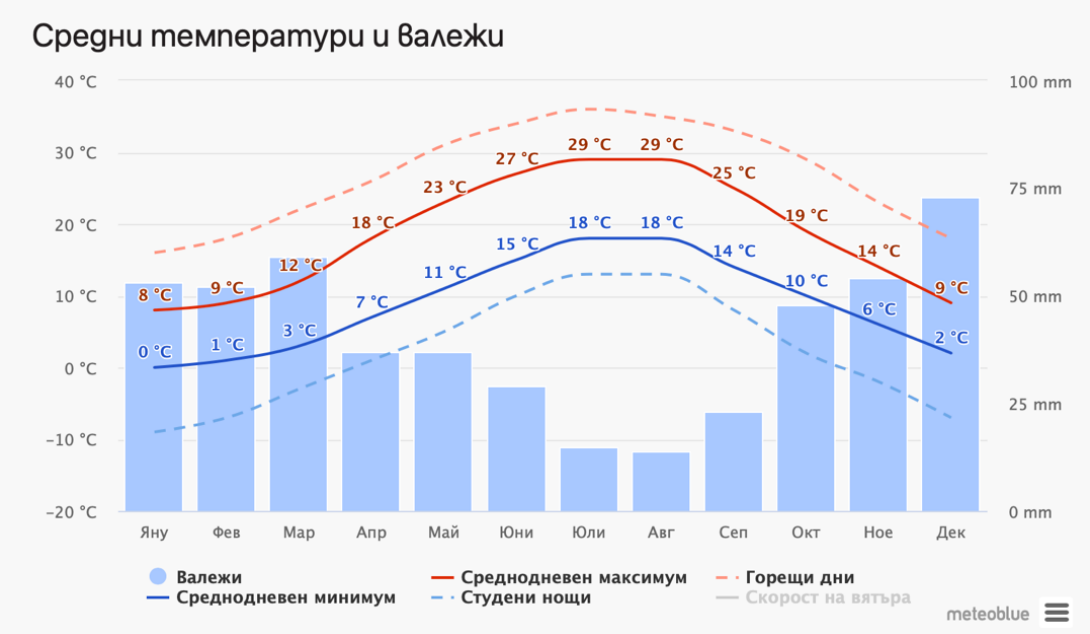
Пределен капацитет на созополските плажове е около 122 000 човека (едновременно ползване), изчислено на база на минималната норма - 8 м^2/човек.

1.2.2. Климат

В района на Созопол климатът е умереноконтинентален, върху който се усеща влиянието на Черноморския басейн, което е предпоставка за целогодишна влажност на въздуха. Влияние оказват и теченията от Средиземно море. Същевременно за района са характерни сравнително малко валежи и продължителни засушавания. Средногодишните количества на валежите са около 494 л/м^2. Лятото е дълго и топло (средно юлска

температура +27°C), есента мека, а зимата топла, но ветровита (средно януарска температура +6°C). Средногодишните температури са по-високи отколкото тези за страната – около 13,5 С, като липсват резки големи температурни амплитуди.

Фигура 2: Средногодишни температури и валежи

Източник: https://www.meteoblue.com/bg

През зимния сезон преобладаващи са северозападните и югозападни ветрове, което влияе негативно на рекреационните възможности за развитие през този сезон. През лятното полугодие преобладават източните ветрове, свързани с дневния морски бриз. Влиянието му се усеща в ивица до 40 км суша, т.е. в почти цялата територия на общината. Макар и с по-слабо климатично влияние, нощният бриз (от сушата към морето) е сред характерните климатични фактори. Средната му скорост (1-2 м/сек) е значително под тази на дневния бриз (3-6 м/сек). Тези фактори създават добри предпоставки за развитие на рекреационен туризъм през лятото за по-голям период от време.

Комбинацията облачност – слънчево греене корелира с тази на температурата и ветровете. Друг характерен елемент на района е слънчевото греене, с действителна продължителност от 2 100 до 2 200 часа годишно. Максимумът на облачността е в периода ноември-февруари (средно 70%). През пролетта количеството й плавно намалява и през лятото достига минималните стойности от 26% до 28%. Средният годишен брой на ясните дни е 82, с максимум през лятото (15 дни месечно) и минимум през зимата (февруари - 2.7 дни). Между април и септември греенето достига до 60% през деня, което превръща Созопол в един от най-слънчевите райони на България. Това създава отлични предпоставки за хелиотерапия в продължение на 6 месеца годишно.

1.2.3. Водни ресурси

Според последното Хидроложко райониране на България, територията на община Созопол се причислява към хидроложката област със средиземноморско климатично влияние върху оттока. Крайбрежната част на общината се отличава със слаба водоносност при малък отточен коефициент на валежите, относително по-високи стойности на летния отток при по-обилно подземно подхранване и съответно немного големи колебания на оттока. Общинската територия в хинтерланда се отличава със сравнително по-голяма водоносност спрямо крайбрежната територия и с по-резки колебания на оттока при по-ниски стойности на средно месечния минимален отток. По-значителни са водосборите на реките Факийска и Изворска, където са изградени общо осем микроязовира и мелиоративни съоръжения върху повече от 4000 декара плодородна земя. Като цяло районът страда от воден дефицит.

Най-голямата река, която преминава през територията на общината е река Факийска с дължина 87,3 км, площ на водосбора 641 кв.км, средна надморска височина на водосборния басейн 260 м, който има залесеност 24%. Останалите реки се отличават с малка дължина и водосборна площ, с изразена източна посока на протичане. Всички речни басейни са с малка средна надморска височина, а изворните им области се разполагат обикновено между 200 и 400 м н.в.

За реките на територията на община Созопол, която е с континентално-средиземноморски климат, има почти пълно съвпадение на периодите на валежен и отточен максимум. Тук характерния есенно-зимен максимум на валежите обуславя и съответен максимум на оттока главно поради преобладаване на дъждовни изваляния, ограничено снегозадържане и поради по-слабото изпарение.

Характерният летен минимум на валежите в района, обуславя съответен минимум и в речния отток, като силното засушаване през лятото, типично за континентално-средиземноморския климат, определя продължително и рязко изразено маловодие на реките, по-малките от които пресъхват. Тези явления са особено характерни за типичните за територията на община Созопол речни басейни с по-малка надморска височина.

Територията на общината попада в морската провинция на минералните води, които са с метанов или азотно-метанов газов състав и с въглекисел газов състав. Минералните води от морската провинция са артезиански води, които нямат връзка или се свързват ограничено с водите от повърхностните хоризонти. Това обяснява факта, че района на Община Созопол не е известен с минерални води.

На територията на Община Созопол и Община Приморско, по бреговата ивица се намират лагунните езера-блата Алепу, Аркутино и Стомопло. Те представляват малки плитки лагуни с активни процеси на обрастване и запълване. Общата им посока на простиране е северозапад – югоизток, успоредно на брега, от който са отдалечени на не повече от 1,0 км. Водоемите са плитки, с тинесто дъно и силно обрасли брегове. Подхранването им се осъществява главно с валежни води, поради което през лятото тяхната площ силно намалява. Езерата имат малка соленост, във връзка с което в тях се наблюдава развитието на уникална водна флора и фауна. Характерни за Аркутино са водните лилии, които са с висока консервационна стойност.

По данни на МОСВ в крайбрежните черноморски води на община Созопол през последните години се наблюдава тенденция към подобряване на основните показатели. Мониторингът на състоянието на морската вода показва отсъствия на отклонения съгласно българските и европейски норми по хидро-физични показатели: активна реакция на морската вода; разтворен кислород; биохимична потребност на кислород. Микробиологичните характеристики на морската вода през активния курортен сезон отговарят на Българските стандарти и на Директивите на Европейската общност.

Съгласно плана за управление на речните басейни за Черноморски район 2016-2021 г., на територията на Община Созопол попадат следните повърхностни, крайбрежни и подземни водни тела:

- Повърхностни водни тела „р. Факийска – от вливане на р. Сарпасан до вливане на р. Малката река“ с код BG2MA400R1008, „р. Малката река – от извор до вливане на р. Факийска“ с код BG2MA400R10108, „р. Факийска - с. Габър до устие“ с код BG2MA400R004, „р. Даръдере – от извор до вливане в р. Факийска“ с код BG2MA400R010, „р. Отманли – от извор до вливане в черно море“ с код BG2IU100R002, определени в добро екологично състояние и постигане и запазване на добро химично състояние;
- Повърхностни водни тела, „р. Кондачка (Габърска) - от извор до вливане в р. Факийска с код BG2MA400R009, „р. Изворска - от извор до с. Извор“ с код BG2MA200R011, „р. Маринка - от извор ло вливане в Черно море“ с код BG2IUl00R003, „ез. Алепу“ с код BG2IU200L017, „р. Ропотамо от извор до вливане на р. Староселека река“ с код BG2IU200R1106, определени в умерено екологично състояние и неизвестно химично състояние, с поставена цел: предотвратяване влошаването на екологичното състояние; опазване,

подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състоянне; постигане и запазване на добро химично състояние;

- Повърхностни водни тела „р. Средецка - от гр. Средец до язовир „Мандра“ с код BG2MA700R006 и „р. Изворска - от с. Извор до устие“ с код BG2MA200R003, определени в умерен екологичен потенциал и неизвестно химично състояние, с поставена цел: предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добър екологичен потенциал; постигане и запазване на добро химично състояние;
- Повърхностни водни тела „ез. Аркутино“ с код BG2IU200L019, „р. Мехмедженска - от извор до вливане в р. Ропотамо“ с код BG2IU200L004, определени в лошо екологично състояние и неизвестно химично състояние, с поставена цел: предотвратяване влошаването на екологичното състояние; опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерено екологично състояние; постигане и запазване на добро химично състояние;
- Повърхностно водно тяло „ яз. Мандра“ с код BG2MA107L002 и малка част от повърхностно водно тяло „ез. Мандра/Узунгерен“ с код BG2MA100L001, определени в много лош екологичен потенциал и неизвестно химично състояние, с поставена цел: предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерен екологичен потенциал; постигане и запазване на добро химично състояние;
- Частично в участък, в който има само малки водни течения и няма обособени повърхностни водни тела по смисъла на Рамковата директива за водите;
- Крайбрежни морски води „от н. Маслен нос до н. Коракя“ с код BG2BS000C1011, определени в лошо екологично и неизвестно химично състояние, с поставена цел: предотвратяване влошаването на екологичното състояние; опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерено екологично състояние; постигане и запазване на добро химично състояние;
- Крайбрежни морски води „Южен Бургаски залив <30м“ с код BG2BS000C1308, определени в умерено екологично и неизвестно химично състояние, с поставена цел: предотвратяване влошаването на екологичното

състояние; опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; постигане и запазване на добро химично състояние;

- Подземни водни тела „Порови води в кватернера на р. Средецка – Мандра“ с код BG2G000000Q009 и „Порови води в палеоген-еоцен, олигоцен Бургас“ с код BG2G00000PG029, определени в добро количествено и лошо химично състояние, с поставена цел: постигане на добро състояние;
- Подземни водни тела „Порови води в кватернера на р. Ропотамо“ с код BG2G000000Q010 (малка част), „Порови води в неоген-сармат Созопол“ с код BG2G000000N023, „Пукнатинни води в K2t cn-st-Бургаска вулканична южно от Бургас“ с код BG2G00000K2035, „Карстови води в юра-триас карстово-пукнатинна зона“ с код BG2G00000JT042 и „Пукнатинни води в палеозой-протерозой пукнатинна зона“ с код BG2G000PtPz043, определени в добро количествено и добро химично състояние, с поставена цел: запазване на добро състояние.

Съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите, определените зони за защита на водите на територията на Община Созопол са както следва:

- Подземните водни тела са определени като зони за защита на водите с кодове: BG2DGW000000Q009, BG2DG000000Q010, BG2DG00000PG029, BG2DGW00000K2035, BG2DGW000K1J3042, BG2DGW000PZPL3043;
- Зони за къпане: Черноморец – Централен плаж с код BG3412181178002022, Черноморец – Южен плаж с код BG3412181178002023, Къмпинг „Градина“ с код BG3412181178002024, Къмпинг „Златна рибка“ с код BG3412167800002025, Созопол – Централен плаж с код BG3412167800002026, Созопол – плаж „Харманите“ с код BG3412167800002027, Къмпинг „Смокини“ с код BG3412167800002028, в.с. „Дюни“ с код BG3412167800002029, в.с. „Дюни – юг“ с код BG3412167800002030, плаж „Аркутино“ с код BG3412167800002031.

Зони, които са чувствителни към биогенни елементи съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите, попадащи на територията на Община Созопол са:

- Зони за опазване на стопански ценни видове риби с код BG2FSWBS000C1011 и BG2FSWBS000I1308 и води, осигуряващи условия за

живот и възпроизводство на черупкови организми „Маслен нос – остров Св. Иван“.

Защитените територии и зони на територията на общината, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от Закона за водите са: „Мандра – пода“ с код BG0000271, „Факийска река“ с код BG0000230, „Ропотамо“ с код BG0001001, „Плаж Градина – Златна рибка“ с код BG0000146.

Защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 200 на територията на общината са: „Бакарлъка“ с код BG0002077, „Мандра – Пода“ с код BG0000271, „Факийска река“ с код BG0000230, „Ропотамо“ с код BG0001001, „Плаж Градина – Златна рибка“ с код BG0000146.

На територията на Община Созопол попадат и следните пояси I, II и III на СОЗ около водоизточници за подземни и минерални води:

- Пояс I, II и III на СОЗ:
  - ШК-3, ШК-4, ШК-5 на ПС „Извор – НХК“, учредена със Заповед № 8/01.12.2015 г. на БДЧР;
  - ШК ПС “Извор – селска“, учредена със Заповед № 9/01.12.2015 г. на БДЧР;
  - Каптиран извор „Вършило“, учредена със Заповед № 3/24.02.2016 г. на БДЧР;
- Пояс II и III около яз. Ново Паничарево, учредена със Заповед № РД-947/17.12.2019 г. на Министъра на околната среда и водите;
- Пояс III около минерални водоизточници Б-20, Б-88, учредена със Заповед № РД-877/25.08.2004 г. на Министъра на околната среда и водите и около ШК „Димчево“, учредена със Заповед № 2/24.02.2016 г. на БДЧР.

За тях е необходимо да се спазват забраните и ограниченията на дейностите, посочени в Наредба № 3 от 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ бр. 88/2000 г.).

1.2.4. Земни и почвени ресурси

В рамките на почвено-географското райониране на България, територията на Община Созопол се намира в Средиземноморската почвена област, Балканско-Средиземноморската почвена подобласт и конкретно в нейната Странджанска провинция. Характерно за тази причерноморска провинция е, че по наветрените склонове на Странджа, където валежите са над 800 мм със зимен максимум, а лятото е изключително сухо, са разпространени по-хумидни почвени типове като жълтоземи, червеноземи и кафяви планинско-горски почви. Почвената покривка на територията е пъстра и контрастна. В северната й част (територията на община Созопол), както и по морското крайбрежие, доминират планосолите (кисели), заедно с лесивираните (светли, канеленовидни) и ранкерите, които са в комплекси с лесивирани почви и литосоли. Ограничени са площите на киселите наносни, на делувиалните, блатните и пясъчните почви. По рида Босна, наред с лесивираните (светли), канеловидни, има плитки почви(ранкери, рендзини), ненаситени планосоли, канелени и червеноземи. Територията е предимно гориста, със слабо развито земеделие.

Канелени горски и излужени канелени горски почви са разпространени около гр. Созопол и в землищата на селата Равна гора, Зидарово, Габър и Вършило върху хълмист и полухълмист релеф. Псевдо-подзолисти горски почви има около селата Росен, Индже войвода и Крушевец върху терени с равнинен и полегат релеф. Смолниците са представени най-вече в ниските подножия на землището на с. Присад. Ливадните почви са характерни за речните долини в землищата на селата Равадиново, Извор и Зидарово. Ливадно-блатни и блатни почви има в речните устия на реките, протичащи през територията на общината. Черноземи има само в землището на с. Индже войвода. Разнообразието на почвените комплекси предлага и широк диапазон на аграрни дейности – от пасищно животновъдство до летни култури, трайни насаждения и зеленчукопроизводство. Естественото плодородие на почвите е от средно до високо. Според заключенията от докладите на РИОСВ - Бургас от последните години, почвите на територията на община Созопол не са замърсени с тежки метали, металоиди и органични замърсители.

Структурата на видовете територии по ползване в границите на общината е следната:

Таблица 2: Структурата на видовете територии по ползване в община Созопол

Видове територии по ползване	**%**
Горски територии	48,5%
Земеделски терени	46,1%
Водни течения и площи	2,9%
Урбанизирани територии	1,8%
Терени на транспортната инфраструктура	0,5%
Нарушени територии и депа за ТБО	0,2%

Източник: ОУП Созопол

В настоящия момент около 70% от земеделските територии са необработваеми и изоставени земи. Очертаващата се перспектива е този процес на изоставяне на земеделските земи, раздробяване на обработваемата земя и формиране на малки натурални стопанства да продължи. Подобно е състоянието на създадените в миналото земеделски напоителни системи, които са изоставени, рушат се и са снети от статистически отчет.

Докато по Черноморското крайбрежие на общината има натиск за урбанизация на крайбрежните територии, което влошава рекреационните качества на природната среда, вътрешността на общинската територия е пренебрегната и полу-изоставена. Усилията за включване на съществуващите там ресурси на природното и културно наследство в туристически продукти са все още спорадични и без необходимата общинска и държавна подкрепа.

1.2.5. Биоразнообразие и горски ресурси

Според Геоботаническото райониране на България, територията на община Созопол се намира в Евксинската растително-географска провинция и конкретно, във фитогеографски район Факия, на Странджанския растително-географски окръг. В този окръг е силно изразено участието на южноевксинските флорни елементи и южноевксинската растителна покривка.

Конкретно фитогеографския район Факия (без непосредствената крайбрежна ивица), където попада по-голямата част от територията на община Созопол се отличава с това, че повечето южноевксински реликтни флорни елементи, които са характерни за Странджанския растително-географски окръг, тук отсъстват. Преобладават главно ксеротермните смесени гори от благун и цер, както и гори от източен бук и смесени гори от източен горун, благун и цер. В изграждането на фитоценозите на района, участват и

малка част от някои южноевксински флорни елементи като Trachystemon orientalis, Salvia forskahlei, Mespillus germanicaq Daphne pontica.

Крайбрежната ивица на общината се причислява към Западно-крайбрежния Черноморски фитогеографски окръг и конкретно към неговия растително-географски район Южно крайбрежие. В растително отношение, тази територия се характеризира с ксеротермни дъбови гори от космат, виргилиев дъб и в по-малка степен от цер и благун, с участие в някои от тях на бодливия залист (Ruscus aculeatus). На места се срещат храсталаци от грипа, драка, смин, бодлива зайча сянка и редица южни тревни елементи като челебитки (дамаска, висока и източна) и единично срещащото се тракийско лале. На Змийския остров при Аркутино се срещат и два вида кактуси – Opuntia torispina и Osyris compressa.

По крайморските пясъци е типична псамофитната растителност с доминиране на Ammophyla arenaria, Leymus racemosus, Centaurea arenaria и др. Тук са характерни и плюскавичетата, пясъчната лилия, отантуса, храстът клинавиче и др.

На засолените почви е характерна халофитната тревна растителност с доминиране на видове като житна трева, камфорки, солянка, камилска трева и др.

В този район в заливаемите речни тераси твърде типични са лонгозните гори с доминирането в тях на Fraxinus oxycarpa и с обилие на лиани и катерливи растения.

Зоогеографското райониране на България причислява животинския свят на територията на община Созопол към Странджанския зоогеографски район (без крайбрежната ивица) и към Черноморския зоогеографски район – за крайбрежната ивица с ширина 5-10 километра.

В Странджанския зоогеографски район е характерно по-слабото средиземноморско влияние, което е особено силно изразено по отношение на незначителния процент средиземноморски гнездящи птици (21 %). При насекомите, където тревистоядните преобладават над дървесноядните, средиземноморските видове достигат 51 %. Не са малко също видовете (главно паяци и насекоми), срещащи се само в този район и повечето от тях са установени също в Мала Азия.

По ивицата на Черноморското крайбрежие на община Созопол (Черноморски зоогеографски район), средиземноморското влияние върху фауната е доста силно. При редица групи насекоми, средиземноморските видове преобладават над евросибирските и европейските. По отношение на гнездящите птици този район има няколко характерни особености. Тук 42,2% от тях спадат към пойните видове, което се наблюдава само в Дунавския зоогеографски район. Като цяло орнитофауната се характеризира с висока

степен на обособеност и това се дължи на редица специфични черти в условията на жизнената среда.

Много видове са установени единствено по южното крайбрежие – различни охлюви, стоножки, паякообразни, насекоми и птици. Повечето от тях са проникнали от Мала Азия, като едни са се приспособили към крайбрежните пясъци и дюни, а други се изхранват с различни видове соленолюбиви растения. За този район са установени и около 120 ендемити, почти изцяло от надземната фауна. Произходът на повечето от тях е от Понтийската област.

Основната среда за живот, развитие и опазване на биологичното разнообразие е горският фонд, който заема почти 50% от територията на община Созопол. В горите се извършват главни, отделни и санитарни сечи в насаждения, засегнати от съхнене, нападения от паразити или повредени от абиотични фактори (снеголом, ветровал и снеговал). Извършва се и създаване на нови горски култури, предимно от местни широколистни видове и се събират семена от дъб и други широколистни за засяване в горските разсадници. Горите са среда за практикуване на организиран ловен туризъм, като от птиците е разрешено ловуването на бекас, гургулица, пъдпъдък, фазан, патици и голяма белочела гъска, а от бозайниците – дива свиня и благороден елен и в по-малка степен – елен лопатар, сърна, муфлон, вълк и чакал.

1.2.6. Защитени зони и защитени територии

Съгласно Регистъра на защитените територии и защитените зони в България на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), на територията на община Созопол се намират следните защитени територии:

Таблица 3: Защитени територии на територията на Община Созопол

Наименование	Категория	Местоположение
БАКАРЛЪКА	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място**:** с. Равадиново
БЕГЛИК ТАШ - РОПОТАМО	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Приморско,Населено място: гр. Приморско Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
БЛАТОТО АЛЕПУ	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
КАЗАКОВ ВИР	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: с. Индже войвода

Наименование	Категория	Местоположение
КОЛОКИТА	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
МУРВАТСКА РЕКА	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Приморско,Населено място: с. Веселие Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: с. Росен
НАХОДИЩЕ НА БЛАТНО КОКИЧЕ В МЕСТНОСТТА БЛАТОТО	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол, с. Равадиново
НОС АГАЛИНА	Природна забележителност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Черноморец
ОСТРОВИ СВ. СВ.ИВАН И ПЕТЪР	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
ПЯСЪЧНАТА ЛИЛИЯ	Поддържан резерват	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
ПЯСЪЧНИ ДЮНИ - МЕСТНОСТ АЛЕПУ	Природна забележителност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
ПЯСЪЧНИ ДЮНИ МЕЖДУ КЪМПИНГИТЕ ЗЛАТНА РИБКА И ГРАДИНА	Природна забележителност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
ПЯСЪЧНИТЕ ДЮНИ В М. КАВАЦИТЕ	Природна забележителност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
РАКОВ ДОЛ	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: с. Габър
РОПОТАМО	Резерват	Област: Бургас, Община: Приморско,Населено място: гр. Приморско Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: гр. Созопол
СТАРИЯТ СОВАТ	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: с. Габър, с. Зидарово
ТЯСНАТА РЕКА	Защитена местност	Област: Бургас, Община: Созопол, Населено място: с. Вършило, с. Индже войвода

Източник: Изпълнителна агенция по околна среда

Защитените зони (ЗЗ) на територията на общината са както следва:

Таблица 4: Защитени зони на територията на Община Созопол

ЗЗ „Бакърлъка“ – BG0002077   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за птиците
ЗЗ „Босна“ - BG0000208   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за местообитанията
ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ – BG0002041   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за птиците
ЗЗ „Мандра – Пода“ – BG0000271   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за птиците
ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ - BG0000146   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за местообитанията
ЗЗ „Ропотамо“ – BG0001001   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за местообитанията
ЗЗ „Факийска река“ – BG0000230   o Тип на ЗЗ: Защитена зона по директивата за местообитанията

Източник: Изпълнителна агенция по околна среда

1.3. Основни изводи

- Община Созопол се намира в близост до областния център на Област Бургас с бърз достъп на общинския център до първокласната републиканската пътна мрежа;
- Излазът на Черно море повишава транспортно-географското и туристическо значение на общината. Контактът с морето е оползотворен ресурс за развитието на туризма, пристанищното дело и риболова;
- Природно-географските дадености на общината (релеф, брегова ивица, климат) предлагат възможности за развитие както на основния вид туризъм (морския), така и на други разнообразни форми на алтернативен туризъм;
- Разнообразието и чистотата на почвените комплекси позволява развитието на широк диапазон на аграрни дейности – от пасищно животновъдство до летни култури, трайни насаждения и зеленчукопроизводство;
- Висок остава процентът неоползотворени земеделски територии - 70% необработваеми и изоставени земи;
- Пренебрегната и полу-изоставена остава вътрешността на общинската територия с неоползотворен потенциал на ресурсите на природното и културно наследство;
- Налице са богато биоразнообразие и множество защитени местности, зони и природни забележителности, благоприятстващи развитието на природния и познавателен туризъм.

2. Състояние на местната икономика

Особеностите на икономическото развитие на община Созопол следва да се разглеждат като резултат от влиянието на редица фактори от природно, социално и демографско естество. Сред най–важните фактори, оказващи влияние върху местната икономика се открояват: особеностите на природноресурсния потенциал, характерът на протичащите демографски процеси, степента на изграденост на различните видове инфраструктура (количествени и качествени параметри), наследените производствени традиции на местното население и др. В резултат от комплексното влияние на различните групи фактори, туристическият сектор се е утвърдил като водещ икономически сектор на територията на общината.

Отчитайки съществуващата зависимост в развитието между различните териториални нива, следва да се подчертае, че икономическото развитие на община Созопол трябва да се разглежда като част от процесите, проявяващи се на по–високи териториални нива в страната – областно, регионално[3], национално.

Брутната добавена стойност (БДС) за Област Бургас през 2018 г. е 4 485 млн. лв. по текущи цени, което представлява 4.7 % от БДС за страната. Водещо място в структурата на БДС по икономически сектори на територията на Област Бургас през 2018 г. формира сектор „Услуги“ – 71,4% (320,5 млн. лв.). На второ място се нарежда сектор „Индустрия“ с дял от 24,6% (110,2 млн. лв.), а на последно – сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ с 4,0% (178 млн. лв.). Особеностите, характеризиращи структурата на БДС по икономически сектори на областно ниво следват общата тенденция, характерна за България и за Югоизточен район, за които също се отчита водещо място на сектора на услугите.

Таблица 5: БДС по икономически сектори ЮИР и Област Бургас

	2017				2018			
	БДС по икономически сектори, млн. лв.				БДС по икономически сектори, млн. лв.			
	Селско, горско и рибно стопанство	Индустрия	Услуги	**Общо**	Селско, горско и рибно стопанство	Индустрия	Услуги	**Общо**
Югоизточен	621	5 214	5 563	**11 398**	553	4 714	6 218	**11 485**
Бургас	211	1 394	2 847	**4 452**	178	1 102	3 205	**4 485**

Източник: НСИ

[3] Регионално – ниво от район 2 (NUTS 2)

В наблюдавания период, относителният дял на добавената стойност в сектора на услугите достига до 71,4% или се увеличава със 7,4 процентни пункта спрямо предходната година. Относителните дялове на добавената стойност, реализирана в индустриалния и в аграрния сектор намалява спрямо 2017 година съответно с 6,7 и 0,7 процентни пункта, до ниво от 24,6% и 4,0%.

Таблица 6: Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия по групи предприятия според заетите в тях лица в Община Созопол (2015-2018)

Икономически дейности	Предприятия (брой)	Заети лица (брой)	Предприятия (брой)	Заети лица (брой)	Предприятия (брой)	Заети лица (брой)	Предприятия (брой)	Заети лица (брой)
	2015		2016		2017		2018	
Общо	**1140**	**3324**	**1198**	**3373**	**1205**	**3571**	**1257**	**2151**
Микро до 9 заети	1107	1924	1162	2043	1163	2127	1257	2151
Малки от 10 до 49	28	559	32	564	38	692	42	816
Средни от 50 до 249	..	..	..	..	..	..	..	..
Големи над 250	..	..	..	..	..	..	..	..

".." Конфиденциални данни

Източник: ТСБ – Югоизток

В община Созопол преобладават микро-предприятията със заети до 9 души, като в периода 2015-2018 г. както броят на предприятията, така и броят на заетите в тях бележат ръст. Същата тенденция се наблюдава и при малките предприятия с броя на заетите между 10 и 49 души. Данните за средните и големите предприятия на територията на общината са конфиденциални.

Таблица 7: Чуждестранни преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор в Община Созопол (2015-2018)

Години	(хил. евро)
2015	76 615,5
2016	83 592,2
2017	87 384,3
2018	90 588,3

Източник: ТСБ – Югоизток

Положителна тенденция се наблюдава и при чуждестранните преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор в община Созопол в периода 2015-2018 г., като наблюдаваният ръст е от 18,2%.

2.1. Структура на общинската икономика по икономически сектори

Извършеният структурен анализ разглежда дейности на трите икономически сектора (първичен, вторичен и третичен) на територията на община Созопол. Последователността и наименованията на анализираните дейности съответстват на секторите, определени в Класификацията на икономическите дейности (КИД) от 2008 г. (еднобуквен код = сектор A, B, C, D и т.н.).

Таблица 8: Класификация на икономическите дейности (КИД–2008)

Класификация на икономическите дейности: сектори	
Код	**Наименование на позицията**
A	Селско, горско и рибно стопанство
B	Добивна промишленост
C	Преработваща промишленост
D	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива
E	Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване
F	Строителство
G	Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети
H	Транспорт, складиране и пощи
I	Хотелиерство и ресторантьорство
J	Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения
K	Финансови и застрахователни дейности
L	Операции с недвижими имоти
M	Професионални дейности и научни изследвания
N	Административни и спомагателни дейности
O	Държавно управление
P	Образование
Q	Хуманно здравеопазване и социална работа
R	Култура, спорт и развлечения
S	Други дейности
T	Дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление
U	Дейности на екстериториални организации и служби

Източник: https://kik-info.com/spravochnik/kid-2008.php

Представената по-долу таблица съдържа информация за стойностите на показателите „брой предприятия“ и „заети лица“, характеризиращи дейността на нефинансовия сектор на територията на Община Созопол в периода 2017-2018 г.

Таблица 9: Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в Община Созопол по икономически дейности (2017-2018)

ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ*	Предприятия		Заети лица	
	2017 г.	2018 г.	2017 г.	2018 г.
ОБЩИНА СОЗОПОЛ (ОБЩО)	**1 205**	**1 303**	**3 571**	**3 664**
A – СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	39	42	150	164
B – ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	-	-	-	-
C – ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	28	30	89	107
D – ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	3	3	11	12
E – ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	..	..	..	..
F – СТРОИТЕЛСТВО	41	46	284	300
G – ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	409	435	870	843
H – ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	76	95	116	141
I – ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	353	380	1659	1681
J – СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	9	8	12	13
L – ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	98	105	106	143
M – ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	26	31	37	36
N – АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	45	43	91	88
P – ОБРАЗОВАНИЕ	..	..	..	..
Q – ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	13	10	31	19
R – КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	25	31	59	67
S – ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	35	37	49	45

*** КИД–2008 (еднобуквен код = сектор); „..“ – конфиденциални данни; „–“ – няма случай.**

Източник: ТСБ – Югоизток

В периода 2017-2018 г. нефинансовите предприятия в Община Созопол бележат ръст от 8,1%, равняващ се на 98 бр. – от 1 205 бр. през 2017 г., на 1 303 бр. през 2018 г. Броят на заетите лица също расте като отчетеният ръст се равнява на 2,6% (93 бр.) – от 3 571 на 3 664 бр.

Отчетените стойности на разгледаните показатели отреждат водеща роля на следните сектори в икономиката на Община Созопол:

I – „Хотелиерство и ресторантьорство“

Сектор I – Хотелиерство и ресторантьорство заема второ място по брой предприятия и първо място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 380, които формират 29,1% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 353 бр. – увеличение от 7,6% (27 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 1 681 бр., съставляващи 45,9% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

Отчетените стойност отреждат на сектора първо място (преди икономически сектори G, F, L и A).

G – „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“

Сектор G – Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети заема първо място по брой предприятия и второ място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 435, които формират 29,1% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 409 бр. – увеличение от 6,4% (26 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 843 бр., съставляващи 23% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

F – „Строителство“

Сектор F – Строителство заема пето място по брой предприятия и трето място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 46, които формират 3,5% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 41 бр. – увеличение от 12,2% (5 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 300 бр., съставляващи 8,2% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

A – „Селско, горско и рибно стопанство“

Сектор А – Селско, горско и рибно стопанство заема шесто място по брой предприятия и четвърто място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 42, които формират 3,2% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 39 бр. – увеличение от 7,7% (3 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 164 бр., съставляващи 4,5% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

L – „Операции с недвижими имоти“

Сектор L – Операции с недвижими имоти заема трето място по брой предприятия и пето място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 105, които формират 8,1% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 98 бр. – увеличение от 7,1% (7 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 143 бр., съставляващи 3,9% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

H – „Транспорт, складиране и пощи“

Сектор Н – Транспорт, складиране и пощи заема четвърто място по брой предприятия и шесто място по брой заети в структурата на общинската икономика. През 2018 г. броят на нефинансовите предприятия в сектора е 95, които формират 7,3% от нефинансовите предприятия на местно ниво. Отчетената стойност бележи ръст спрямо 2017 г. когато предприятията в сектора са 76 бр. – увеличение от 25% (19 бр.).

Броят на заетите лица през 2018 г. е 141 бр., съставляващи 3,8% от заетите лица в нефинансовия сектор на местно ниво.

2.1.1. Първичен сектор

Отнасяйки икономическите дейности на първичния сектор към наименованията на отделните позиции в категория „сектор“ по КИД–2008, анализът следва да обхване сектори А – „Селско, горско и рибно стопанство“ и В – „Добивна промишленост“.

Според предоставената информация от НСИ (ТСБ – Югоизток), данните за дейността на предприятията в сектор В – „Добивна промишленост“ попадат в категория „няма случай“. Поради това, анализът се концентрира върху сектор А – „Селско, горско и рибно стопанство“.

Таблица 10: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия от първичния сектор в Община Созопол (2015-2018)

Първичен сектор	2015		2016		2017		2018	
	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото
Произведена продукция	4 296	3,4%	9 430	8,7%	12 653	8,8%	7 974	5,1%
Нетни приходи от продажби	3 955	2,2%	9 894	5,8%	13 113	6,1%	7 272	3,1%
Оборот	3 955	2,2%	9 933	5,8%	13 142	6,1%	7 272	3,1%

Източник: ТСБ – Югоизток

В периода 2015-2018 г. произведената продукция от Сектор А бележи ръст до 2017 г., след което спада до нивата от края на 2015 и началото на 2016 г. Същата тенденция се наблюдава и при другите два показателя – нетни приходи от продажби и оборот.

Изследваните показатели сочат, че първичният сектор представлява приблизително 5% от икономиката на Община Созопол.

Благоприятна предпоставка за бъдещото развитие на сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ на територията на община Созопол създават особеностите на природноресурсния потенциал, както и наследените традиции на местното население на територията.

2.1.2. Вторичен сектор

В съответствие с КИД–2008 анализът следва да обхване четири сектора: C – „Преработваща промишленост“, D – „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, E – „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ и F – „Строителство“.

Предвид икономическата насоченост на Община Созопол, водещо място в производствената структура на вторичния сектор, заема сектор C – „Преработваща промишленост“.

Таблица 11: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия от вторичния сектор в Община Созопол (2015-2018)

Вторичен сектор	2015		2016		2017		2018	
	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото
Произведена продукция	44024	34,6%	23931	22,2%	37281	26,1%	41160	26,3%
Нетни приходи от продажби	43823	24,8%	24002	14,0%	37750	17,4%	40152	17,0%
Оборот	44869	25,4%	24028	14,0%	38098	17,6%	40154	16,9%

Източник: ТСБ – Югоизток

В периода 2016-2018 г. показателят „произведена продукция“ бележи ръст, който обаче през последната година на периода все още е под нивото от 2015 г. Стойностите на другите два изследвани показателя – „нетни приходи от продажби“ и „оборот“ са най-високи през 2015 г., след което спадат почти на половина през 2016 г.; през 2017 г. отново се наблюдава ръст в техните стойности и лек спад през 2018 г.

Изследваните показатели сочат, че вторичният сектор представлява приблизително 20% от икономиката на Община Созопол.

2.1.3. Третичен сектор

Съгласно класификацията по КИД–2008 анализът обхваща няколко икономически сектора, включващи дейности, отнасящи се към третичния икономически сектор.

С водещо значение за развитието на третичния сектор на територията на Община Созопол се отличават сектор G – „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ и сектор I – „Хотелиерство и ресторантьорство“.

Таблица 12: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия от третичния сектор в Община Созопол (2015-2018)

Третичен сектор	2015		2016		2017		2018	
	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото	хил. лв.	% от общото
Произведена продукция	77155	60,7%	74481	69,0%	90718	63,4%	104678	67,0%
Нетни приходи от продажби	127664	72,2%	136722	79,9%	162261	74,9%	186995	78,9%
Оборот	123735	69,9%	136778	79,9%	162287	74,8%	187081	79,0%

Източник: ТСБ – Югоизток

И трите изследвани показателя – „произведена продукция“, „нетни приходи от продажби“ и „оборот“, бележат стабилен ръст в периода 2015-2018 г.

Таблица 13: Разходи за ДМА по икономически дейности (третичен сектор) в община Созопол (2015-2018)

Хил. лв.	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Общо	**31787**	**38070**	**29580**	**34955**
G-I Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	10828	14822	8422	15894
L Операции с недвижими имоти	5052	13813	11472	5264

Източник: ТСБ – Югоизток

В периода 2015-2018 г. се наблюдава ръст и в разходите за ДМА на икономическите дейности от третичния сектор, като сумарно за секторите G и I ръстът е от 46,8%, а за сектор L – 4,2%.

Изследваните показатели сочат, че третичният сектор представлява приблизително 75% от икономиката на Община Созопол.

Развитие на туризма в Община Созопол

Туризмът е основен икономически сектор в Община Созопол. На територията на общината е развит основно летният морски туризъм. В малка степен е развит конгресният туризъм, а през последното десетилетие Община Созопол, Фондация Созопол, Археологическия музей - Созопол и читалищата полагат усилия за развитие на културно-историческият туризъм.

В общината се организират множество културни и спортни прояви с голям брой участници, но същите са концентрирани в летния сезон и не допринасят за преодоляване на сезонния характер на туризма.

Туристическият сектор в Община Созопол е изправен и пред редица предизвикателства – безразборно застрояване на крайбрежието, липса на достатъчно паркинги като част от ключовата туристическа инфраструктура, лоши устройствени решения на вече изградената обща и специализирана инфраструктура, замърсяване на градската среда и прилежащата акватория на Черно море, липса на интегрирано туристическо предлагане, в т.ч. разнообразни допълващи туристически продукти и услуги,

концентрация на туристическото предлагане по крайбрежието за сметка на вътрешността на общината.

Въпреки констатираните проблеми, в периода 2015-2019 г. броят на реализираните нощувки в местата на настаняване на територията на общината бележи ръст от 38%. Нараснал е и броят на леглата в местата за настаняване – от 9 556 през 2015 г. до 12 205 през 2019 г. или с 27,7%, а приходите от нощувки в края на изследвания период са почти двойно в сравнение тези от 2015 г.

Таблица 14: Брой легла, легладенонощия, реализирани нощувки, пренощували лица и приходи от нощувки в местата за настаняване в община Созопол (2015-2019)

Години	Реализирани нощувки в места за настаняване		Пренощували лица в места за настаняване		Легла в места за настаняване	Легла-денонощия в места за настаняване	Приходи от нощувки в места за настаняване - общо
	общо	от чужди граждани	общо	от чужди граждани			
	Брой						Лева
2015	575721	348604	101317	46797	9556	1170188	26427264
2016	707401	456197	109735	58805	9757	1311055	33493054
2017	715491	458886	119120	64896	9967	1318543	39311337
2018	737834	460301	125030	67392	10985	1400595	40538658
2019	794740	417915	149165	64701	12205	1610487	48051350

Включват се категоризираните хотели, къмпинги и други места за краткосрочно настаняване с над 10 легла, функционирали през съответния отчетен период

Източник: ТСБ – Югоизток

Независимо от наблюдаваните положителни тенденции в туристическия сектор, диверсификацията, създаването на силен бранд, повишаване конкурентоспособността и разрешаването на предизвикателствата, свързани с общата и специализирана за развитието на туризма инфраструктура са особено важни за неговото по-нататъшно развитие в Община Созопол.

2.2. Основни изводи

- Икономическото развитие на Община Созопол следва общата тенденция, характерна за България, Югоизточен район и Област Бургас, за които се отчита водещо място на сектора на услугите;
- В структурата на общинската икономика преобладават микро-предприятията, като техният брой и броят на заетите в тях бележат ръст през последните 5 години;
- Положителна тенденция се наблюдава и при чуждестранните преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор в община Созопол, като наблюдаваният ръст в периода 2015-2018 г. е от 18,2%;
- Водеща роля в икономиката на община Созопол имат секторите I – Хотелиерство и ресторантьорство; G – Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети; F – Строителство; A – Селско, горско и рибно стопанство; L – Операции с недвижими имоти и H – Транспорт, складиране и пощи;
- Първичният сектор представлява приблизително 5%, вторичният сектор приблизително 20%, а третичният сектор приблизително 75% от икономиката на Община Созопол;
- Туризмът е основен икономически сектор в община Созопол, но независимо от наблюдаваните положителни тенденции, диверсификацията, създаването на силен бранд, повишаване конкурентоспособността и разрешаването на предизвикателствата, свързани с общата и специализирана за развитието на туризма инфраструктура са особено важни за неговото по-нататъшно развитие.

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

3.1. Демографска характеристика на територията

Развитието на социалната сфера и човешките ресурси на територията на Община Созопол е съпътствано с проявата на различни проблеми с икономически и социален характер. В резултат на цялостното негативно демографско развитие, наблюдаваната ситуация на общинско ниво не прави изключение от проявяващите се национални тенденции, характеризиращи демографското развитие.

Настоящият анализ поставя акцент върху състоянието на човешките ресурси като ключов елемент за развитие на територията. Анализът на основните демографски показатели[4] е неотменен елемент, въз основа на който може да се определят наблюдаваните тенденции в развитието, както и да се обвържат протичащите демографски процеси с възможностите за развитие на територията.

Наблюдаваният основно негативен темп на демографските процеси на национално ниво, се проявява и на по-ниските териториални нива в страната – регионално[5], областно, общинско. Неблагоприятните процеси на обезлюдяване, застаряване, стеснена репродуктивна нагласа и нестабилна социална сигурност на населението, съпътстват развитието на голяма част от териториалните единици в страната. Особено тревожно е, че успоредната проява на тези негативни процеси ще окаже цялостен неблагоприятен ефект върху демографското развитие на голяма част от териториалните единици.

Отчетените стойности на показателите, характеризиращи динамиката на населението, раждаемостта, смъртността, естествения и механичен прираст в община Созопол свидетелстват, че изследваната територия не прави изключение от негативната тенденция на демографско развитие в страната.

Всички данни, използвани при разработването на настоящия анализ са предоставени от официални публикации на Националния статистически институт (НСИ).

3.1.1. Брой и гъстота на населението

Данните на НСИ за 2019 г. сочат, че общият брой на населението на Община Созопол е 12 979 души. Тенденциите, наблюдавани за общината в изследвания период се различават от тези на национално и областно ниво, тъй като общият брой на населението

[4] Брой и гъстота на населението, раждаемост, смъртност, естествен и механичен прираст, полово-възрастова, етническа, конфесионална, образователна структура на населението.

[5] Регионално – район от ниво 2 (NUTS 2).

в Община Созопол бележи ръст през 2017 и 2018 г., докато в страната и Област Бургас се наблюдава отрицателен прираст с всяка следваща година.

Таблица 15: Брой на населението общо за страната, Област Бургас и Община Созопол (2015-2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	7 153 784	7 101 859	7 050 034	7 000 039	6 951 482
Област Бургас	413 884	412 684	411 579	410 331	409 265
Община Созопол	12 804	12 738	12 937	13 005	12 979

Източник: НСИ

Населението на общината е разпределено по населени места както следва:

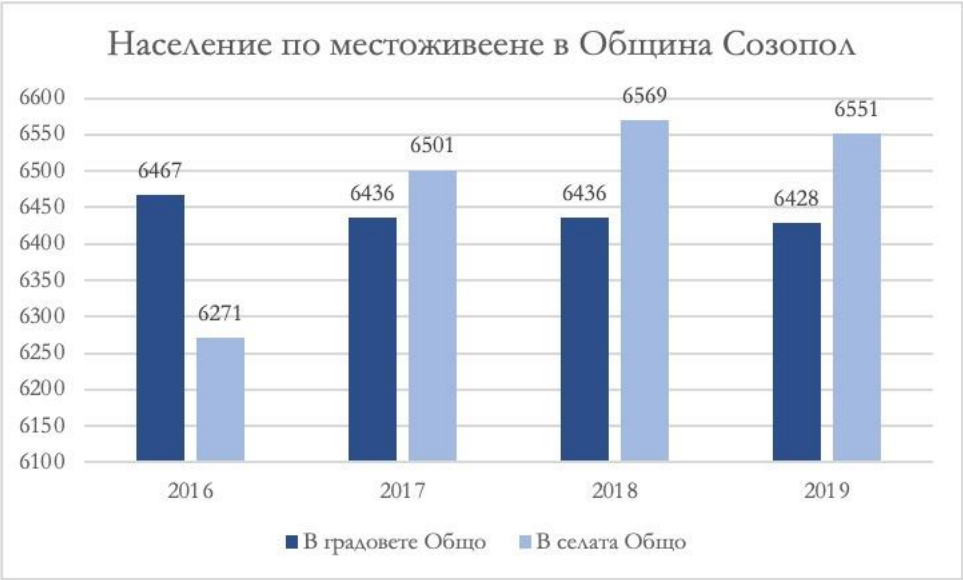
Таблица 16: Население по населени места в Община Созопол (2015-2019)

	2015	2016	2017	2018	2019
	Общо	Общо	Общо	Общо	Общо
Созопол	12804	12738	12937	13005	12979
с. Атия	817	805	805	816	832
с. Вършило	104	101	145	131	124
с. Габър	262	268	346	340	333
с. Зидарово	1149	1127	1128	1110	1106
с. Индже войвода	198	206	272	251	254
с. Крушевец	815	802	778	865	873
с. Присад	138	132	123	183	181
с. Равадиново	720	707	726	727	732
с. Равна гора	664	659	714	696	681
с. Росен	1458	1464	1464	1450	1435
гр. Созопол	4370	4342	4330	4342	4314
гр. Черноморец	2109	2125	2106	2094	2114

Източник: НСИ

През 2019 г. почти половината от населението живее в двата града на територията на Община Созопол - 49,5%, докато в 10-те села на общината живеят 50,5% от жителите, както е видно от фигурата по-долу.

Фигура 3: Брой на населението в градовете и селата на територията на Община Созопол (2016-2019)

Източник: НСИ

Гъстотата на населението в Община Созопол е над два пъти под средното за страната и малко над два пъти от средното за Област Бургас. Докато средната гъстота на населението на национално и областно ниво спада през 2019 г. спрямо 2015 г., тази в общината бележи макар и незначителен ръст от 1,1%.

Таблица 17: Гъстота на населението през 2015 г. и промяна в стойностите на показателя към 2019 г.

	Територия (км²)	Население – брой		Гъстота на населението (д/км²)	
		2015 г.	2019 г.	2015 г.	2019 г.
България	110 994	7 153 784	6 951 482	64,5	62,6
Област Бургас	7 748	413 884	409 265	53,4	52,8
Община Созопол	480	12 804	12 979	26,7	27,0

Източник: НСИ

3.1.2. Раждаемост и смъртност на населението

Стойностите на показателите, разкриващи тенденциите в протичащите процеси на раждаемост и смъртност на населението са в пряка връзка от влиянието на редица фактори със социално-икономически и демографски характер.

Стойностите на тези показатели следва да се разглеждат в контекста на тяхната роля на „пряко отражение“ на средата на живот (жизнен стандарт и качество на живот,

образование, достъп до здравеопазване, социална стабилност), както и на особеностите на репродуктивните нагласи на населението.

Таблица 18: Брой живородени по години за периода 2015-2019 г.

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	65950	64984	63955	62197	61538
Област Бургас	4115	3951	3913	3724	3766
Община Созопол	119	118	133	121	111

Източник: НСИ

Данните на НСИ сочат, че в периода 2015-2019 г. броят на живородените в Община Созопол следва общата тенденция на намаление, която се наблюдава на национално и областно ниво, като изключение прави 2017 г.

Коефициентът на раждаемост през 2019 г. в Община Созопол спада до 8,5‰ спрямо 9,3‰ през 2015 г.

Фигура 4: Коефициент на раждаемост в Община Созопол - 2015-2019 г. (‰)

Източник: НСИ

Броят на умрелите в Община Созопол в периода 2015-2019 г. варира, подобно на наблюдаваните тенденции в област Бургас, докато на национално ниво броят на умрелите плавно намалява.

Таблица 19: Брой умирания по години за периода 2015-2019 г.

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	110117	107580	109791	108526	108083
Област Бургас	5531	5467	5688	5503	5683
Община Созопол	233	207	230	221	241

Източник: НСИ

Коефициентът на смъртност в общината в периода 2015-2019 г. е най-нисък през 2016 г. – 16,2‰ и най-висок през 2019 г. – 18,5‰.

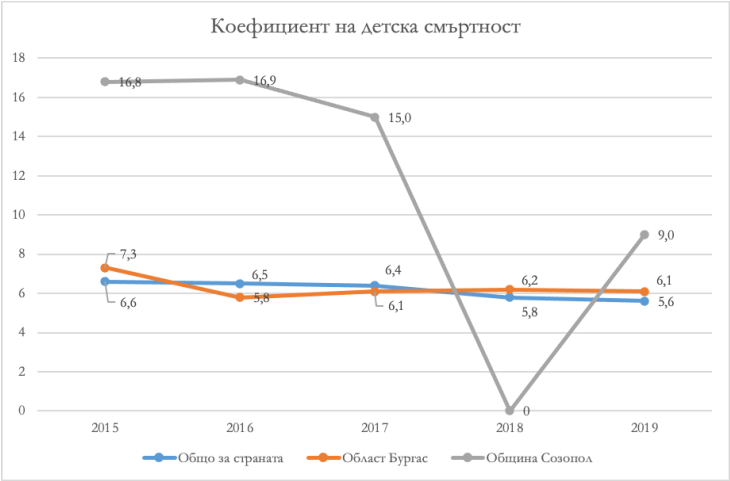
Фигура 5: Коефициент на смъртност в Община Созопол - 2015-2019 г. (‰)

Източник: НСИ

Тревожни са данните за детската смъртност в Община Созопол, които в периода 2015-2017 г. сочат стойности над 2,5 пъти от средното за страната и Област Бургас, а през 2019 г. коефициентът на детска смъртност в общината е почти два пъти над средното на национално и областно ниво.

Фигура 6: Коефициент на детска смъртност в периода 2015-2019 г. (‰)

Източник: НСИ и ТСБ – Югоизток

3.1.3. Естествен и механичен прираст на населението

Естественият прираст на населението (разликата между брой живородени и брой умирания) в община Созопол се отличава с отрицателна стойност през целия петгодишен период 2015–2019 г.

Таблица 20: Естествен прираст на населението в периода 2015-2019 г. (брой)

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	-44167	-42596	-45836	-46329	-46545
Област Бургас	-1416	-1516	-1775	-1779	-1917
Община Созопол	-114	-89	-97	-100	-130

Източник: НСИ

Най-висока отрицателна стойност на естествен прираст в Община Созопол се наблюдава през 2019 г., а най-ниска – през 2016 г. Като цяло, тенденцията на общинско ниво следва тази на национално и областно ниво.

В периода 2015–2019 г. механичният прираст на населението (разликата между броя заселени и броя изселени лица) в Община Созопол се характеризира с положителни стойности, като най-висок е механичният прираст през 2018 г. – 138 души, а най-нисък през 2016 г. – 14 души.

Таблица 21: Механичен прираст на населението в периода 2015-2019 г. (брой)

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо за страната	-4247	-9329	-5989	-3666	-2012
Област Бургас	1116	316	670	531	851
Община Созопол	91	14	284	138	73

Източник: НСИ

За разлика от данните на национално ниво, които сочат отрицателен механичен прираст на населението, броят на заселените в Община Созопол и Област Бургас е по-висок от броя на изселилите се жители.

3.1.4. Полово-възрастова структура на населението

По данни от последното преброяване на населението, към 01.02.2011 г.[6] в Община Созопол най-голям е броят на населението в трудоспособна възраст (20-64 години) – 7610 души или 60,4% от общия брой на населението. На второ място се нареждат жителите в надтрудоспособна възраст (65+ години) – 2 525 души или 20% от общия брой на населението. Най-малък спрямо общия брой на населението в Община Созопол е този на децата и младежите (0-19 години) - 2 475 души или 19,6%.

[6] Последни налични данни за стойността на разглежданите показатели, отнасящи се към 01.02.2011 г.

Таблица 22: Брой на населението по населени места и възраст към 01.02.2011 г.

	Възрастови групи (в навършени години)																		
	Общо	**0-4**	**5-9**	**10-14**	**15-19**	**20-24**	**25-29**	**30-34**	**35-39**	**40-44**	**45-49**	**50-54**	**55-59**	**60-64**	**65-69**	**70-74**	**75-79**	**80-84**	**85+**
ОБЩО ЗА СТРАНАТА	**7364570**	**343163**	**316643**	**315466**	**377585**	**488807**	**491088**	**533945**	**545332**	**513814**	**495672**	**516851**	**523827**	**540980**	**415431**	**345327**	**301851**	**191309**	**107479**
ОБЛАСТ БУРГАС	**415817**	**22353**	**19569**	**19166**	**21465**	**26150**	**29256**	**32415**	**33292**	**29264**	**28003**	**29511**	**29328**	**28839**	**20633**	**17842**	**14615**	**9609**	**4507**
ОБЩИНА СОЗОПОЛ	**12610**	**639**	**560**	**614**	**662**	**740**	**783**	**807**	**904**	**897**	**821**	**877**	**852**	**929**	**783**	**683**	**545**	**370**	**144**
ГР.СОЗОПОЛ	4317	224	143	166	205	249	293	285	319	340	354	370	326	293	241	201	156	110	42
ГР.ЧЕРНОМОРЕЦ	2059	83	72	81	89	102	130	141	159	138	122	182	170	182	133	80	91	63	41
С.АТИЯ	856	35	37	54	53	53	44	65	84	95	69	44	36	50	41	42	30	19	5
С.ВЪРШИЛО	112	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	9	14	21	27	20	13	3
С.ГАБЪР	275	24	23	21	10	12	14	18	15	10	11	11	19	18	13	17	21	14	4
С.ЗИДАРОВО	1122	62	57	65	73	68	60	62	66	71	61	64	63	98	75	82	52	35	8
С.ИНДЖЕ ВОЙВОДА	185	1	1	1	3	5	1	1	2	7	2	11	12	18	22	27	35	28	8
С.КРУШЕВЕЦ	840	48	35	35	49	62	41	40	60	53	46	44	52	51	77	69	47	23	8
С.ПРИСАД	114	-	-	2	5	2	1	7	3	2	5	5	14	16	19	16	11	4	2
С.РАВАДИНОВО	644	35	41	46	38	50	56	44	44	39	39	45	35	39	38	30	16	7	2
С.РАВНА ГОРА	662	46	62	51	43	41	47	59	45	49	43	26	32	34	26	24	17	11	6
С.РОСЕН	1424	81	89	92	94	96	96	85	106	93	68	72	84	116	77	68	49	43	15

Източник: НСИ

Наблюдаваните тенденции в Община Созопол по отношение на възрастовата структура на населението са подобни на тези на областно и национално ниво – общо застаряване на населението водещо до засилването на негативния демографски ръст в дългосрочен план.

Съгласно данните на НСИ за периода 2016-2019 г., в Община Созопол макар и незначително преобладава населението от женски пол, което през 2019 г. представлява 50,7% от общия брой на жителите на общината.

Таблица 23: Брой на населението по местоживеене и пол (2016-2019)

			2016	2017	2018	2019
Общо за страната	Общо	Общо	7101859	7050034	7000039	6951482
		Мъже	3449978	3422409	3395701	3369646
		Жени	3651881	3627625	3604338	3581836
	В градовете	Общо	5204385	5181755	5159129	5125407
		Мъже	2506628	2494068	2481128	2461774
		Жени	2697757	2687687	2678001	2663633
	В селата	Общо	1897474	1868279	1840910	1826075
		Мъже	943350	928341	914573	907872
		Жени	954124	939938	926337	918203
Област Бургас	Общо	Общо	412684	411579	410331	409265
		Мъже	200368	199519	198630	197790
		Жени	212316	212060	211701	211475
	В градовете	Общо	314497	314036	313566	313132
		Мъже	151278	150747	150248	149712
		Жени	163219	163289	163318	163420
	В селата	Общо	98187	97543	96765	96133
		Мъже	49090	48772	48382	48078
		Жени	49097	48771	48383	48055
Община Созопол	Общо	Общо	12738	12937	13005	12979
		Мъже	6295	6391	6414	6397
		Жени	6443	6546	6591	6582
	В градовете	Общо	6467	6436	6436	6428
		Мъже	3169	3140	3131	3127
		Жени	3298	3296	3305	3301
	В селата	Общо	6271	6501	6569	6551
		Мъже	3126	3251	3283	3270
		Жени	3145	3250	3286	3281

Източник: НСИ

Разпределението на населението в зависимост от пола по местоживеене в градовете и селата е равномерно, тоест около 50% от жителите на Община Созопол от мъжки и женски пол живеят в градовете и също толкова в селата.

3.1.5. Етническа и конфесионална структура на населението

Данните за етническата и конфесионалната структура на населението отразяват самоопределението на лицата, участвали в преброяването на населението от 2011 г.[7] Въпросите за етническата и конфесионална принадлежност са право на личен избор на преброявания дали да посочи етническата и конфесионалната група, към които се самоопределя.

По данни на НСИ, в Община Созопол отговор на въпроса за етническата си принадлежност са дали 11 202 д., или 88,8% от населението на местно ниво към 01.02.2011 г. (12 610 д.). Най–голям дял от населението се самоопределя към българската етническа група – 79,4% от отговорилите. Отчетеният дял е по-нисък от този за страната (84,8%) и за областта (80,5%). Ромската етническа група заема второ място с 15,0%, равняващи се на 1 678 д. от отговорилите на въпроса за своята етническа принадлежност. Посочената относителна стойност за Община Созопол е значително по-висока от тази за България (4,9%) и за Област Бургас (5,0%).

Таблица 24: Самоопределяне по етническа принадлежност на населението към 01.02.2011 г.

	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределям
		българска	турска	ромска	друга	
ОБЩО ЗА СТРАНАТА	*6680980*	*5664624*	*588318*	*325343*	*49304*	*53391*
ОБЛАСТ БУРГАС	*370544*	*298128*	*49354*	*18424*	*2632*	*2006*
ОБЩИНА СОЗОПОЛ	*11202*	*8889*	*523*	*1678*	*88*	*24*

Източник: НСИ

Трета по численост е турската етническа група с относителен дял на местно ниво от 4,7% (33 д.) – при средни стойности от 8,8% за страната и 13,3% за областта. Извън посочените етнически групи, 0,8% от жителите на Община Созопол са се причислили към други етноси, а 0,2% от лицата не са се самоопределили по отношение на своята етническа принадлежност.

[7] Последни налични данни за стойността на разглежданите показатели, отнасящи се към 01.02.2011 г.

3.1.6. Образователна структура на населението

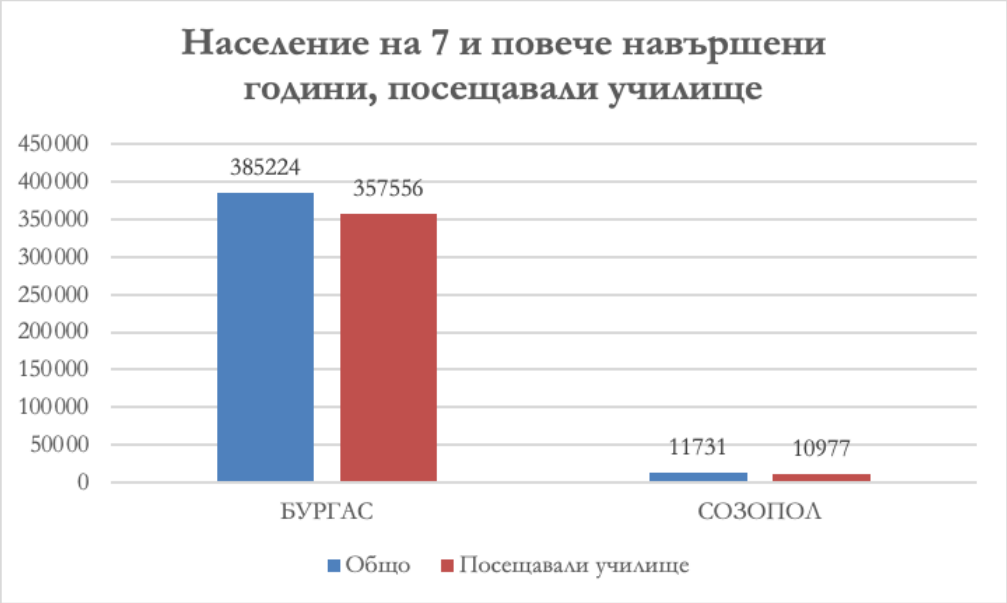
Към 01.02.2011 г. лицата на седем и повече навършени години в Община Созопол са 11 731 д.[8] Най–голям дял сред тях са със завършено средно образование – 38,8%, следвани от лицата с основно образование – 33,1%. Лицата на седем и повече навършени години с висше образование формират 11,8%. С висок дял се отличават лицата със завършено начално образование – 9,8%, а делът на лицата в категория „никога не посещавали училище“ – 1,2% отрежда на общината по-благоприятна позиция спрямо тази за областта.

Таблица 25: Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование към 01.02.2011 г.

	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище	Дете (до 7 години вкл., което още не посещава училище)
ОБЩО ЗА СТРАНАТА	*6891177*	*1348650*	*2990424*	*1591348*	*536686*	*328803*	*80963*	*14303*
ОБЛАСТ БУРГАС	*385224*	*67759*	*162079*	*96004*	*31714*	*20363*	*6310*	*995*
ОБЩИНА СОЗОПОЛ	*11731*	*1385*	*4555*	*3887*	*1150*	*583*	*139*	*32*

Източник: НСИ

Фигура 7: Население на 7 и повече навършени години, посещавали училище към 01.02.2011 г.

Източник: НСИ

[8] Последните налични данни за образователната структура на населението се отнасят към 01.02.2011 г.

От общия брой на населението в Община Созопол на 7 или повече навършени години, 93,6% са посещавали училище, което е малко под средното за страната – 93,8% и малко над средното за Област Бургас – 92,8%.

3.2. Пазар на труда

По данни на ТСБ – Югоизток, в периода 2014-2018 г. броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в Община Созопол бележи ръст от 6,3%. Налице е и увеличение от 41,8% в средната брутна годишна работна заплата, която през 2018 г. достига 9 340 лв.

Таблица 26: Средна брутна годишна работна заплата и среден списъчен брой на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Созопол по години за периода 2014-2018 г.

Години	2014	2015	2016	2017	2018
Средна брутна годишна заплата (левове)	6587	6980	7897	8481	9340
Наети лица (среден списъчен брой)	3190	3266	3228	3358	3392

Източник: ТСБ - Югоизток

От общия брой наети лица в общината през 2018 г. 11,4% са наети в индустрията, което представлява спад от 14% спрямо стойността от 2014 г.

Таблица 27: Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица в община Созопол по години за периода 2014-2018 г.

Години	2014	2015	2016	2017	2018
Община Созопол	13,3%	11,9%	9,9%	10,7%	11,4%

Източник: ТСБ – Югоизток

През 2018 г. най-висок е броят на заетите в сектор I - Хотелиерство и ресторантьорство, а на второ място по брой заети се нарежда сектор G - Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети. Няма заети в сектор B - Добивна промишленост, а данните за сектори E - Доставяне на води; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване и P – Образование са конфиденциални.

Фигура 8: Брой заети по икономически дейности в Община Созопол (2018)

Източник: ТСБ – Югоизток

В изследвания период броят на безработните лица в Община Созопол намалява два пъти – от 13,1% през 2014 г. до 6,6% през 2018 г. Наблюдава се и значително намаление в броя на трайно безработните (с регистрация в бюрата по труда над една година) – от 220 души през 2014 г. до 10 души през 2018 г. или спад от 95,5%. Намалява и броят на безработните лица на възраст до 29 г. – от 134 души през 2014 г. до 49 души през 2018 г., равняващи се на спад от 63,4%.

Таблица 28: Регистрирани безработни лица в бюрата по труда и равнище на безработица в община Созопол по години за периода 2014-2018 г.

Години	Регистрани безработни лица - бр.			Равнище на безработица - %
	общо	от тях:		
		на възраст до 29 години вкл.	с регистрация повече от една година	
2014	652	134	220	13,1
2015	555	114	142	11,2
2016	495	85	79	9,9
2017	369	60	47	7,4
2018	329	49	10	6,6

Източник: Агенция по заетостта и ТСБ – Югоизток

Въпреки наблюдаваните положителни тенденции на пазара на труда в Община Созопол, равнището на безработица през 2018 г. остава над средното за страната (4,7%).

3.3. Здравеопазване

Количествените и качествените параметри на обектите на здравеопазването изпълняват ролята на ключов фактор, оказващ влияние върху качеството на живот на населението на дадена територия.

Данните на РЗИ – Бургас към 31.12.2019 г. за територията на Община Созопол и Община Бургас са следните:

Таблица 29: Брой лечебни заведения в Община Созопол и Община Бургас, вписани в регистъра за извънболничната помощ към 31.12.2019 г.

Общини	Амбулатория за първична медицинска помощ				Амбулатория за специализирана медицинска помощ			Центрове				Медико диагностични лаборатории	Медико технически лаборатории
	Индивидуална практика		Групова практика		Индивидуална практика		Групо-ва практи-ка	Медицински център	Медико-дентален център	Дентален център	Диагностично консултативен център		
	лекари	лекари по дентална медицина	лекари	лекари по дентална медицина	лекари	лекари по дентална медицина	лекари						
Бургас	124	253	2	13	200	6	7	17		1	6	14	25
Созопол	6	6			3			1					

Източник: РЗИ - Бургас

В рамките на Община Созопол не функционират лечебни заведения от болнична помощ. Центърът за спешна медицинска помощ в гр. Созопол - филиал на Бургас се обслужва от 2 лекари и 6 фелдшери. Болничната помощ се поема от областният център – Университетската многопрофилна болница за активно лечение – Бургас АД; МБАЛ Бургасмед; Университетска болница „Дева Мария“ и останалите лечебни заведения от болничната и извънболничната помощ на територията на гр. Бургас.

Състоянието на материалната база на общинското здравеопазване е сравнително добро само в частните кабинети в гр. Созопол. Медицинските пунктове в останалите селища се нуждаят от основен ремонт. Аптечната мрежа е съсредоточена само в гр. Созопол (две аптеки) и гр. Черноморец (една аптека).

Сериозен проблем остава навременното осигуряване на здравна помощ в по-отдалечените села[9]. Лошата пътна мрежа до част от селищата допълнително затруднява здравното обслужване. В допълнение, достъпът до здравни услуги е проблем за част от населението, които нямат здравни осигуровки.

3.4. Образование

Сред основните приоритети в сектора на образованието на национално ниво са постигането на високо качество на образованието, както и осигуряването на равноправен достъп до образователни институции за всички групи на населението. Тези общоприети национални приоритети, следва да се разглеждат като неотменна част от провежданата политика на местно ниво, които следва да намерят отражение чрез дефинирането и изпълнението на конкретни мерки и дейности в областта на образованието, които община Созопол е в правото си да определи и реализира.

Справката за образователната система на територията на Община Созопол, предоставена от общинската администрация, показва че към края на 2020 г. на територията на общината действат шест детски градини с три филиала:

- ДГ „ Здравец" - гр. Созопол с филиал в с. Равадиново;
- ДГ „ Снежанка" - гр. Созопол;
- ДГ „ Делфинче" - гр. Черноморец" с филиал в с. Атия;
- ДГ „ Детелина" - с. Росен с филиал в с. Равна гора;
- ДГ - с. Зидарово;
- ДГ „Зеленика" - с. Крушевец.

За учебната 2020/2021 г. разпределението на децата, педагогическия и помощния персонал е както следва:

Таблица 30: Разпределение на децата, педагогическия и непедагогически персонал по детски заведения на територията на Община Созопол

Детска градина	Деца (брой)	Педагогически персонал (брой)	Непедагогически персонал (брой)
ДГ „ Здравец" - гр. Созопол с филиал в с. Равадиново (5 целодневни групи; 1 група в с. Равадиново и 1 яслена група)	100	9	11
ДГ „ Снежанка" - гр. Созопол (1 целодневна група)	22	2	2,5
ДГ „ Делфинче" - гр. Черноморец" с филиал в с. Атия (3 целодневни групи и 1 група с. Атия)	71	7	5,5

[9] Жителите на Присад, Габър и Вършило разчитат на лекар от Зидарово, тези от Индже войвода - от Крушевец, а Равна гора - от Росен.

Детска градина	Деца (брой)	Педагогически персонал (брой)	Непедагогически персонал (брой)
ДГ „ Детелина" - с. Росен с филиал в с. Равна гора (3 целодневни групи и 1 група с. Равна гора)	63	7	6
ДГ - с. Зидарово (1 целодневна група)	20	2	2
ДГ „Зеленика" - с. Крущевец (1 целодневна група)	25	2	2
ОБЩО	**301**	**29**	**29**

Източник: Общинска администрация - Созопол

Училища на територията на Община Созопол са шест на брой.

- **СУ „ Св. Св. Кирил и Методий" - гр. Созопол – общ брой ученици 442**

Всичките ученици от I до XII клас, записани в дневна форма в 19 паралелки са 379. Записаните деца в подготвителна група са 15, ученици на индивидуална форма са 3 (по здравословни причини), а учениците на самостоятелна форма на обучение са 45 (над 16 г.).Учениците на ресурсно подпомагане са 19.

- **ОУ „Христо Ботев„ гр. Черноморец - общ брой ученици 124**

Всичко ученици от I до VII клас, записани в дневна форма в 7 паралелки са 116, на индивидуална форма на обучение - 7 ученика, а в комбинирана форма на обучение - 1 ученик. Учениците на ресурсно подпомагане са 10.

- **В ОУ „ Христо Ботев" - с. Росен - общ брой ученици 163**

Всичките ученици от I до VIII клас, записани в дневна форма в 8 паралелки са 149. Учениците на самостоятелна форма на обучение са 2 (над 16 г.) . Записаните деца в подготвителна група са 12.

- **ОУ „Отец Паисий" - с. Равна гора - общ брой ученици 55**

Всичките ученици от I до VII клас, записани в дневна форма в 4 паралелки са 54, от тях ученици на индивидуална форма на обучение - 1 ученик.

- **ОУ „ Христо Ботев" - с. Зидарово - общ брой ученици 117**

Учениците от I до VII клас, записани в дневна форма в 7 паралелки са 101, от тях ученици на ресурсно подпомагане – 3. Учениците на индивидуална форма на обучение са 2, децата, записани в подготвителна група -14.

- **ОУ „ Пейо Яворов” - с. Крушевец - общ брой ученици 55**

Всичките ученици от I до VII клас в дневна форма, разпределени в 5 паралелки са 55.

Общият брой на учениците в Община Созопол през учебната 2020/2021 г. е 956, като от тях 278 пътуващи ученици по направления както следва:

- с. Габър – с. Зидарово – гр. Созопол – 44
- с. Габър – с. Зидарово – с. Росен - 8
- с. Габър – с. Зидарово - 39
- с. Индже войвода – с. Крушевец – гр. Созопол – 18
- с. Индже войвода – с. Крушевец – 1
- с. Равна гора – с. Росен – с. Атия – гр. Черноморец – гр. Созопол – 43
- с. Атия – гр. Черноморец – 35
- с. Равадиново – гр. Созопол – 90

3.5. Социални услуги

Предоставянето на социални услуги на уязвими групи от населението в неравностойно социално положение и тяхната интеграция в обществото, са сред основните приоритети на националната социална политика. Един от ключовите моменти в провежданата реформа на социалната политика в страната, е постепенната деинституционализация на домовете за деца и възрастни хора и настаняването им в жилища от защитен тип.

В съответствие с националната социална политика, Община Созопол предоставя следните социални услуги на населението:

Домашен социален патронаж

Домашният социален патронаж (ДСП) е разкрит през м. февруари 1989 г. с решение на Общински съвет – Созопол и предлага следните услуги:

- Социална услуга, свързана с доставка на храна по домовете;
- Социална услуга – грижа в семейна среда, оказвана от лице, предоставящо услуги в домашни условия, насочени към поддържане на лична хигиена и хигиена на обитаваното жилище, пазаруване и приготвяне на храна, пране и други комунално-битови дейности.

Домашния социален патронаж разполага с четири кухни майки:

- в гр. Созопол в партерния етаж на СОУ „Св.Св. Кирил и Методий;
- в с. Атия – в партерния етаж на общинска сграда (закритото в момента училище);

- в с. Зидарово – в първи етаж на общинска сграда в центъра на селото;
- в с. Инджe войвода – в центъра на селото, първи етаж на общинска сграда.

ДСП разполага със собствен автопарк от четири автомобила, специализирани за разнос на храна по домовете на потребителите.

Услугата „Домашен патронаж“ се предоставя във всички населени места на община Созопол. Услугата „ Домашен помощник“ се предоставя на потребители от гр. Созопол, гр. Черноморец и с. Зидарово

Източник на финансирането на услугите е общинския бюджет.

Детска млечна кухня

Детската млечна кухня (ДМК) е открита на 01.04.2011 г. Капацитетът на услугата е 150 места.

В ДМК се предоставя храна на деца на възраст от 10 месеца до 3 години, които се отглеждат в домашни условия, не са настанени в детски ясли, социални или здравни заведения на държавна или общинска издръжка.

Основна функция на ДМК е приготвянето на разнообразна храна, отговаряща по качествен състав и технологична обработка на възрастовите особености на детския организъм и съобразена с изискванията на РИОКОЗ.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания

Центърът за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) е изграден по проект BG 051PO001-5.2.12-0009-C0001 „У дома“, Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG 051PO001-5.2.12 “Разкриване на социални услуги в общността“ Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2014 г.

Услугата е разкрита от 01.02.2014 г. и се предоставя от Община Созопол, а от 01.01.2015 г. е държавно делегирана дейност със заповед РД01-14-5/04.12.2014 г. на Изпълнителния Директор на Агенцията за социално подпомагане.

ЦНСТ се намира в с. Атия и е с капацитет - 12+2 (от общността) потребители.

Център за настаняване от семеен тип е социална услуга от резидентен тип, предоставящ жизнена среда за пълноценно израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или в приемно семейство или осиновяване. В центъра функционира среда и отношения близки до

семейните, при които децата получават необходимата грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност.

Основната цел на центъра за настаняване от семеен тип е подобряване качеството на живот за пълноценно физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на всяко дете в естествената за него среда, чрез осигуряване на грижа и подкрепа.

Център за обществена подкрепа – гр. Созопол

Центърът за обществена подкрепа (ЦОП) – Созопол е разкрит през 2014 г. от Български Червен кръст - Областен съвет гр. Бургас по проект „Партньори за социална промяна", финансиран от фондация „ВЕЛУКС" фаза 2 , с доставчик БЧК – Бургас.

От 2015 год. услугата е държавно делегирана дейност и се предоставя от Община Созопол съгласно заповед РД01/14.09.2014 г. на Изпълнителния Директор на Агенцията за социално подпомагане.

Капацитетът на услугата е 25 места.

ЦОП предоставя социална услуга за семейно консултиране, подкрепа, превенция и обучение, свързани с развитието на детето, като и консултиране на деца и семейства от общността със собствена мобилна група за работа на терен по селата от общината, арт–терапия, логопедична и педагогическа подкрепа и групови тренинги по училищата от общината.

Център за социална рехабилитация и интеграция – гр. Черноморец

Центърът за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ) - гр. Черноморец е създаден по Програма „Повишаване на капацитета на пограничните общини за осигуряване на социални услуги с прилагането на политиката на ЕС в социалната сфера" по Програмата за „Трансгранично сътрудничество България- Турция".

Услугата е държавно делегирана дейност от 01.05.2013 г. със Заповед №РД01-484/23.04.2013 г. на Изпълнителния Директор на „Агенция за социално подпомагане" и се предоставя от Община Созопол.

Капацитетът на услугата е 35 места.

ЦСРИ предоставя комплекс от социални услуги, които създават условия за обслужване на децата, имащи съответните потребности (деца с двигателни, логопедични, зрителни, слухови, с лека форма на умствена изостаналост).

Броят на подпомаганите през 2019 г. в Община Созопол лица е както следва:

- Закон за социално подпомагане - 45 семейства;
- Закон за семейните помощи за деца - 926 деца;
- Наредба РД07-5 от 16.05.2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление - 306 домакинства;
- Закон за военноинвалидите и военнопострадалите - 4 бр.;
- Закон за хората с увреждания - 699 лица;
- Закон за детето - 4 деца.

3.6. Културни дейности

Културата на Созопол се развива посредством археологическите и музейните си форми - 2 музея, художествена галерия, етнографска сбирка, 11 читалища и библиотеки към тях, религиозни домове и други културни институции.

Архитектурният и археологически резерват - Старинен Созопол, съдържа повечето от значимите културни институции на общината:

- Археологически музей - Созопол - разположен е в модерната сграда на културния дом, съхранява и експонира най-ценните находки от материалната култура на Созопол и района от V хил. пр. Хр. до XVII в.;
- Музей "Крепостна стена с кула“ - представя реставриран фрагмент от крепостната стена и археологически находки в прилежащия терен; част от пространството е галерия на съвременно изкуство;
- Градска художествена галерия, разположена в сградата на старото училище; разполага с представителна колекция на художници-маринисти и пластични изкуства; организира художествени пленери и образователни форуми;
- Етнографска сбирка (структура на общинския музей), разположена в сградата на Тракийска къща; съхранява и представя битовия фолклор на този край; предстои обогатяване на сбирката и усвояване на втория етаж от къщата за нуждите на музея.

В останалите населени места има две музейни сбирки - "Килийно училище" в с. Росен и етнографска сбирка при читалището в гр. Черноморец. Проблем на музейната сфера е както недостатъчната информация и реклама, така и липсата на собствени екскурзоводи.

Км момента в общината функционират 11 читалища, но активна дейност развиват само тези в гр. Созопол, гр. Черноморец, селата Зидарово и Росен. Най-активно е читалището "Отец Паисий" в гр. Созопол. В него функционират 9 художествени колектива[10].

Дейността на селските читалища е по-скромна, но те съхраняват многообразието на етнически групи[11] и техните обичаи. Автентичният фолклор (във всичките му аспекти) е един от най-реализуемите туристически ресурси на вътрешността.

Въпреки активната подкрепа на общината, физическото състояние на читалищата в някои селища е незадоволително. Обзавеждането и оборудването на читалищата също се нуждае от обновяване - необходими са компютри, музикални инструменти, озвучаваща техника, носии.

Църковните храмове са важно средище на духовността и културата. В общината няма селище без църква. Жителите на много от тях[12] се гордеят с високата архитектурна и художествена стойност на сградите, иконостасите и стенописите им.

Календарът на културните прояви в общината е изключително богат и разнообразен - от национално значимите празници на изкуствата "Аполония", през празника на града "Света Марина" (17 Юли), традиционните дни на културата "Созополско вдъхновение" (м. май - м. юни), международни фестивали на детското творчество и славянските култури, до камерни срещи и пленери на "влюбени" в Созопол поети и художници.

В областта на културата са нужни инвестиции за основни и текущи ремонти на културните обекти, оборудване с компютърна техника и обогатяване на книжния фонд, както и за стимулиране на изявени местни културни дейци и на деца с изявени творчески наклонности в различни области.

Културният живот на общината изглежда много богат, но с изключение на "Аполония" (форум на елитно национално изкуство), остава с ниска популярност извън границите й. Атрактивните и стойностни прояви са ориентирани предимно към гост-туристи в активния сезон. Независимо от новите придобивки, инфраструктурата в културната зона остава недостатъчна.

[10] Детски и женски танцови състави, театрална трупа, школа по модерен и класически балет, школа по изобразително изкуство, група за стари градски песни, фолклорна група, езикова школа

[11] Рупци, загорци, тракийци, гърци ...

[12] Освен Созопол, с.с. Росен, Вършило, Зидарово, Индже войвода

3.7. Спорт

В общината функционират редица спортни клубове и организации, които се подпомагат и със средства от общинския бюджет:

- Футболен клуб Созопол – от 2014 г.
- Гребен клуб Созопол
- Карате клуб БУШИ-ДО
- Карате клуб Шогун
- Спортен клуб Олимп
- Кикбоксклуб Аполон
- Яхт клуб ЯХТИНГ БГ
- Спортен клуб Киборг – подготвящ състезатели по фитнес и културизъм
- Спортен клуб по борба Никола Станчев
- Спортен клуб по футбол Стоян Георгиев, с. Росен
- Плувен клуб Бриз – клон Созопол
- Общински водолазен център

Като цяло клубовете са активни и имат участия в състезания от републиканския спортен календар и в международни спортни събития.

Общината разполага с футболни стадиони, закрит плувен басейн и квартални спортни площадки. Добра практика са изградените модерни спортни площадки в селата Крушевец и Равадиново. Независимо от това, комбинираните площадки за тенис, волейбол, баскетбол и мини-футбол остават недостатъчни. Остро се чувства и нуждата от тенис кортове. Макар и застъпени, мащабите на водните спортове са скромни спрямо условията. Ремонтите на съществуващите и изграждането на нови, модерни спортно-развлекателни съоръжения са обобщените потребности в тази сфера.

Желаните насоки за възстановяване и развитие на спорта в общината са:

- Подкрепа за детско-юношеския спорт;
- Модернизация на спортните бази;
- Изграждане на нови спортни бази;
- Отреждане на общински терени за спортни бази;
- Създаване на нови спортни клубове;
- Осигуряване на достъп за хора с увреждания до спортните бази;
- Организиране на акции за спонсориране и съпътстващи инвестиции в спортни съоръжения.

3.8. Основни изводи

- Част от демографските характеристики на Община Созопол са по-благоприятни в сравнение с тези на национално и областно ниво – броят на населението намалява с по-ниски темпове; жителите на общината са разпределени равномерно по тип населени места – 50% в градовете и 50% в селата; наблюдава се положителен механичен прираст. Налице са обаче и негативни тенденции, в т.ч. гъстотата на населението в Община Созопол е над два пъти под средното за страната, а коефициентът на детска смъртност е почти два пъти над средното на национално и областно ниво;
- Основният сектор, който осигурява заетост на населението в Община Созопол е сектор I - Хотелиерство и ресторантьорство, като в последните години се наблюдава значително намаление в броя на трайно безработните;
- Затруднен е достъпът до здравеопазване, особено на жителите от населените места във вътрешността на общината, тъй като единственият филиал на ЦСМП-Бургас е в гр. Созопол, а на територията на общината не функционират лечебни заведения от болнична помощ;
- Въпреки наличието на образователни услуги за всички подрастващи в Община Созопол, са необходими повишаване квалификацията на педагогическия персонал, създаване на възможности за непрекъснато обучение през целия живот, подобряване състоянието на материално-техническата база в част от училищата и детските градини и улесняване на пътуванията на учениците до съседните населени места;
- Общината разполага с добре организирана мрежа от социални услуги, които обаче следва да се доразвиват с привличане на допълнително финансиране. Проблем в социалната сфера остава неграмотността сред ромите и тяхната де-социализация;
- Общината разполага с изключително богат и разнообразен календар на културните събития, но повечето атрактивни и стойностни прояви остават с ниска популярност извън нейните граници. Липсва общинска стратегия и програма за опазване и социализация на археологическите паметници, като все още е налице слаба или липсваща експонираност на археологическите обекти в селските територии.

4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

4.1. Транспортна инфраструктура

4.1.1. Пътна мрежа

Изохронът на гр. Созопол до областния център Бургас е в рамките на 20 минути (30 км), което осигурява на общинския център лесна достъпност, както от вътрешността на страната, така и от чужбина. Като утвърден транспортен център с международно значение, гр. Бургас е обслужван с воден, въздушен, жп и автотранспорт.

Общата дължина на пътищата от републиканската пътна мрежа, които преминават през територията на общината е 77,7 км.

Таблица 31: Пътища от републиканската пътна мрежа на територията на Община Созопол

Път от републиканската пътна мрежа	Обща дължина (км)
I-9 Румъния/Дуранкулак – Варна – Бургас – Маринка – Звездец - Малко Търново/Турция	23,8
II-99 /Бургас - Маринка/ - Созопол – Приморско - Царево - Малко Търново	32,4
III-992 /Бургас - Созопол/ - Росен – Веселие – Ясна поляна – Приморско	9,5
III-7907 /Средец - кв. Меден рудник/- Присад - Димчево - Маринка	7,0
III-9009 /Маринка - Звездец/- Ново Паничарево - Ясна поляна	3,0
Пътни връзки	2,0
ОБЩО - км	**77,7**

Източник: Община Созопол

Общата дължина на общинските пътища в Община Созопол е 69,9 км.

Таблица 32: Пътища от общинската пътна мрежа на територията на Община Созопол

Път от републиканската пътна мрежа		Обща дължина (км)
IV-90059	/I-9/- м. "Отманли" - Черноморец	6,0
IV-90065	/Бургас - Царево/ - Созопол	8,3
IV-90066	/Бургас - Царево/ - Равадиново	4,0
IV-90803	Росен – м. Росен	8,2
IV-90804	Росен - Равна гора	3,0
IV-98004	Маринка – Зидарово - Вършило	17,1
IV-98006	/Зидарово - Вършило/ - Габър	3,5
IV-98012	/Маринка - Звездец/ - Извор	9,1
IV-98022	/Маринка - Звездец/ - Индже войвода	3,1
местен път	Равадиново - Веселие	7,3
ОБЩО - км		**69,6**

Източник: Община Созопол

Плътността на общинската пътна мрежа възлиза на 0,1772 км/км^2, което е над средното за страната 0,1614 км/км^2. Общата плътност на пътната мрежа: републикански и общински възлиза на 0,3350 км/км^2 при средно за страната 0,3380 км/км^2.

През 2019 г. е направена проверка на състоянието на общинската пътна мрежа и са направени следните констатации:

- **BGS1037 - в участък от м. „Отманли" до гр. Черноморец** пътната настилка е с нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; в участък от гр. Черноморец - къмпинг. „Златна рибка" пътното платно, банкетите и съоръженията са в добро техническо състояние, като на два ограничени участъка се наблюдава пропадане на настилката поради промяна на носимоспособността на основата; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS1210 - в участък /II - 99/ - Созопол - къмпинг Кваците** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; на места е нарушен и основният пласт асфалт; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; поради застрояването на граничещите с пътното платно имоти частично е нарушено водоотвеждането; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS1211 - /II - 99, Черноморец - Созопол/ - Равадиново** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS1212 - /II - 99, Крайморие - Черноморец/ - Атия - Росен - Равна гора** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS1220 - /II-99, Созопол - Приморско/ - в.с. Дюни - /II-99/** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние на

съоръженията се определя като добро; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.

- **BGS2218 /III-992, Росен - Веселие/- Граница общ. (Приморско - Созопол) - Равадиново** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS2219 - /BGS2218, Веселие - Равадиново/ - регионално депо ТБО** - пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS1213 - в участък от - /III - 7908, Присад - Димчево/ - Зидарово - Вършило** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; конструктивното състояние се определя като добро; констатирана е необходимост от монтиране на допълнителни мантинели в опасните участъци; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS1215 - в участък/I - 9, Маринка - Крушевец/- Извор - Зидарово/ BGS1213/** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS2214 - /BGS1213, Зидарово - Вършило/ - Габър** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; не се наблюдават липсващи или компрометирани ОСП мантинели; конструктивното състояние се определя като добро; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.
- **BGS2218 - /I - 9, Крушевец - м. Босна/ - Инджe войвода** пътната настилка е с частично нарушена повърхност; констатирани са липсващи или компрометирани ОСП мантинели; налична е пътна сигнализация и маркировка, като на места е необходимо подновяване.

Освен компрометираната пътна мрежа в някои участъци, са налице и други проблеми, свързани с транспортната инфраструктура в Община Созопол, в т.ч.:

- Липса на преки пътища и транспортни връзки между отделни селища и общинския център, което затруднява не само обслужването на местното население, но и желаното навлизане на туризъм във вътрешността;
- Уличната мрежа на градовете Созопол и Черноморец е частично асфалтирана и като цяло, в недобро състояние; интензивното строителство често нарушава пътната настилка и налага ограничения в придвижването; ограниченият капацитет за паркиране създава много проблеми за движението, особено в туристическия сезон;
- В гр. Созопол не разполага с автогара, а с автоспирка, разположена в „Провлака"; липсва и единна транспортно-информационна система.

4.1.2. Морски транспорт

Инфраструктурата за реализиране на морския транспорт в общината включва пристанище Созопол, няколко яхтени пристанища и пристани за лодки. След изгубване на регионалното си значение като пътническо, пристанище Созопол се използва изключително за развлекателно-туристически пътувания, за товарни превози и като рибарско пристанище. Има общо седем корабни места и морска гара с ГКПП. Пасажерският кей е с дължина 80 м, а товарният - 100 м и газене 3.20 м. Откритата складова площ е 8200 м^2. Яхтени пристанища и пристани за рибарски лодки съществуват в гр. Созопол, гр. Черноморец, в залива Атия и при в.с. Дюни. Повечето пристани остават неизползвани поради амортизация и необходимост от ремонт и модернизация. Проучванията за изграждане на яхтено пристанище в залива Вромос край Черноморец са замразени.

Като цяло инфраструктурата на морския транспорт в общината е амортизирана и се нуждае от ремонт и модернизация.

4.2. ВиК инфраструктура

4.2.1. Водоснабдяване

Всички селища в община Созопол са водоснабдени. Делът на водоснабденото население е 99,8% (Бургас – 99,6%). Като цяло, състоянието на водопроводната система в селищата на общината не е добро.

Издадени са следните разрешителни за водовземане:

- Разрешително № 2152 0102/06.07.2009 г., изменено и продължено с Решение № 1410/11.07.2014 г. за водовземане от подземни води чрез съществуващо водовземно съоръжение – Каптиран извор за питейно-битово водоснабдяване на с. Вършило, с титуляр ВиК ЕАД – Бургас. Крайният срок за действие на разрешителното е 05.07.2024 г.
- Разрешително № 2151 0101/07.07.2009 г., изменено с Решение № 1295/24.02.2014 г. и Решение № 33/10.04.2020 г. за водовземане от подземни води чрез съществуващо водовземно съоръжение – Шахотв кладенец ШК ПС „Зидарово“ за питейно-битово водоснабдяване на с. Габър, с титуляр ВиК ЕАД – Бургас. Крайният срок за действие на разрешителното е 06.07.2034 г.
- Разрешително № 2151 0113/22.10.2009 г. за водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения – Каптиран извор „Големия вриз“ и Тръчен кладенец ТК-1 за питейно-битово водоснабдяване на с. Индже войвода, с титуляр ВиК ЕАД – Бургас. Крайният срок за действие на разрешителното е 12.11.2034 г.
- Разрешително № 2151 0139/29.03.2010 г., продължено с Решение № 1553/11.03.2015 г. за водовземане от подземни води чрез съществуващо водовземно съоръжение – Каптиран извол за питейно-битово водоснабдяване на с. Присад, с титуляр ВиК ЕАД – Бургас. Крайният срок за действие на разрешителното е 29.03.2025 г.
- Разрешително № 2151 0435/21.12.2020 г. за водовземане от подземни води чрез съществуващо водовземно съоръжение – Тръбен кладенец – ТК „ВиК Бургас – Присад“ за питейно-битово водоснабдяване на с. Присад, с титуляр ВиК ЕАД – Бургас. Крайният срок за действие на разрешителното е 21.12.2030 г.

В периода 2012-2019 са изградени и/или рехабилитирани следните участъци от водопроводната мрежа на територията на общината:

Таблица 33: Изградени и/или рехабилитирани участъци от водопроводната мрежа на територията на Община Созопол в периода 2012-2019 г.

Участък от Водопроводната мрежа	*Дължина (м)*
Улична водопроводна мрежа с. Равна гора	22
Уличен водопровод с водовземане от магистрален водопровод "Ясна поляна" до УПИ II-1.145,1.332	123
Уличен водопровод по улица между о.т. 190 до о.т. 803 за водоснабдяване на УПИ I-51121,местност "Буджака", з-ще гр. Созопол	115
Уличен водопровод L=33m L=40m за УПИ I 5.859 по плана на местност "Буджака", землище гр. Созопол, ПИ 67800.5.859 по КК на гр. Созопол	33
Уличен водопровод L=102m за ваканционни жилищни сгради в УПИ 1250 и УПИ IV1035 ,1108,1234 в местност "Герени", община Созопол	102
Уличен водопровод до УПИ IX750, кв.77, гр. Черноморец, общ. Созопол	16
Уличен водопровод до УПИ XIX-687, кв.76, гр. Черноморец, общ. Созопол	30
Уличен водопровод ПЕПВ	33
ОБЩО	474

Източник: Община Созопол

Повечето проблеми на водоснабдяването са наследени от десетилетия и се решават постепенно и бавно, поради липса на финансиране. Основните от тях включват:

- Водопроводната система като цяло е амортизирана и с изчерпан капацитет;
- Лошото състояние на вътрешните водопроводни мрежи води до големи загуби на питейна вода и утежнява дефицитите във водоподаването и потреблението;
- Селищата във вътрешността на общината, захранвани от местни водоизточници, изпитват сериозен дефицит от вода през цялата година;
- Интензивното строителство по крайбрежието засилва несъответствието между пропускателната способност на водопроводните мрежи и нужния обем за крайните потребители.

В периода 2012-2015 г. с финансиране от ОП „Околна среда“ е изпълнен Първи етап от Интегрирания проект за водния цикъл на Созопол, като е подновена част от водопроводната мрежа в градовете Созопол и Черноморец, но само в участъците, попадащи по трасето на канализацията.

4.2.2. Канализация

Канализационната мрежа е изградена само в гр. Созопол, курортите край него и гр. Черноморец. В селищата във вътрешността на общината няма изградена канализационна мрежа.

В рамките на Първи етап от Интегрирания проект за водния цикъл на Созопол са изградени следните компоненти на канализационната мрежа в Община Созопол:

Инвестиционни мерки за град Созопол

- Довеждащ колектор „Созопол“;
- КПСт „Хармани“ и напорни тръбопроводи до изливна шахта;
- КПСт „Пристанище“ и напорни тръбопроводи до изливна шахта;
- Колектор „Крайбрежен“ и канализационни профили към него (Профили 32;43;46;51);
- Канализация на кв. „Мисаря“;
- Битова канализационна мрежа в м. „Провлака“.

Инвестиционни мерки за град Черноморец

- КПСт 1 и напорни тръбопроводи до изливна шахта;
- КПСт 2 и напорни тръбопроводи до изливна шахта;
- КПСт II подем и напорни тръбопроводи до изливна шахта;
- Главен колектор I – битов;
- Колектор "Черноморец";
- Колектор II – битов;
- Колектор III (от ОК 6 до включване в ПСт.1);
- Профил 86 към Колектор "Черноморец";
- Колектор "Златна рибка".

Извън проекта, финансиран от ОПОС 2007-2013 г. са изградени и следните обекти от канализационната мрежа в общината:

- Обект “Канализация на с. Равадиново“ - канализация на с. Равадиново, довеждащ колектор от изливна шахта РШ37 с дължина L-81.5; до КПС

”Равадиново”, КПС ”Равадиново” и напорен тръбопровод с L=2757.55м от КПС ”Равадиново” до РШ7, част от довеждащ колектор до ПСОВ ”Созопол”;

- Обект „Канализация с. Равна гора“ – гл. клон II и III.

В следващи етапи ще се извършва проектиране и изграждане на канализационни мрежи във вътрешността на общината.

4.2.3. Пречистване на отпадъчни води

През 2015 г. е въведена в експлоатация ПСОВ – Созопол, която се реализира в рамките на Първи етап от Интегрирания проект за водния цикъл на Созопол. Към днешна дата новопостроената ПСОВ пречиства отпадъчните води само на градовете Созопол и Черноморец, като е предвидено на следващ етап да бъдат обхванати и ваканционните селища между двата града, както и къмпингите на юг от общинския център.

4.3. Телекомуникационна и съобщителна инфраструктура

Комуникационните мрежи в Община Созопол, в частност далекосъобщителната мрежа е добре развита, с ясно очертани магистрали край бреговата ивица, магистрала от север на юг: Бургас – Крушевец - М. Търново и магистрала Крушевец – Зидарово – Габър - Средец. Отклонения от тези магистрали има в посока с. Росен - Веселие, Зидарово – Присад - Димчево и др. Всички селища са свързани към Националната далекосъобщителна мрежа с подземни кабели, като в повечето от тях има локални автоматични телефонни централи.

В по-голямата си част кабелните магистрали минават в или в близост до сервитута на пътищата от републиканската общинска пътна мрежа, друга част – през земите от държавния горски фонд и трета част – през частни имоти (някои от тях станали такива след реституция).

Крайбрежната далекосъобщителна магистрала на юг от Созопол е пренаситена с кабелни линии, а курортното предназначение на терените предполага изчерпване на възможностите в това отношение и търсене на алтернативни решения за в бъдеще.

Наличните данни за достъп на населението до Интернет са на ниво област, според които към 2020 г. едно на пет домакинства в Област Бургас нямат достъп до Интернет, което значи, че близо 80% се възползват от услугите на мрежата под една или друга форма.

От лицата на възраст между 16 и 74 навършени години в Област Бургас 65,4% използват регулярно Интернет (всеки ден или поне веднъж седмично) през 2020 година. Спрямо 2019 г. е регистриран ръст от 1,2 процентни пункта. Жените в областта са по-

активни от мъжете, като 65,9% от тях използват редовно Интернет, при 64,8% за мъжете. От лицата с висше образование в Област Бургас 94,5% използват редовно Интернет, от лицата със средно образование – 67,4%, а от лицата с основно или по-ниско образование – 43,7%. Относителният дял на лицата, използващи през последните 12 месеца услугите на електронното правителство е 22,7% за областта, при 26,9% средно за страната.

Пощенските станции осигуряват ежедневно обслужване на всички населени места, но модерни съобщителни услуги се предлагат главно в общинския център и курортните селища.

4.4. Енергийна инфраструктура

4.4.1. Електроснабдяване

Източник на електроенергия за общината е националната електроенергийна система посредством подстанция "Созопол", включена двустранно в системата 110 kW. Подстанцията е с трансформация на напрежението 110/20 kW и инсталирана трансформаторна мощност 41 kW. Електропроводите 110 kW, свързващи подстанция "Созопол" към подстанция "Бургас" и подстанция "Приморско", дават възможност за резервиране при аварии. Електропроводът 110 kW, свързващ подстанция "Меден рудник" с районната подстанция "Босна", също минава през територията на общината, като от подстанция "Босна " се захранват основно селата от планинската част на общината.

Отделните населени места се захранват от електроразпределителната мрежа на средно напрежение основно посредством изводи 20 kW от подстанция "Созопол", а също и от съседните общини Бургас и Приморско. В общината са инсталирани 24 броя трансформаторни постове с обща мощност 3110 kW. Ниската плътност на застрояване на трансформаторните постове, особено в селските райони, наред с недоброто състояние на електроразпределителната мрежа, създава критични ситуации. В по-голямата част от селата от периферията на общината е необходимо изграждане на нови трафопостове, а интензивното ново строителство по крайбрежието изисква и нови мощности, осигуряващи нарастващото електропотребление.

4.4.2. ВЕИ и енергийна ефективност

Община Созопол има разработена Общинска програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива (ОПНИЕВИБГ) за периода 2014-2020 г., която оценява наличния и прогнозния потенциал на местни ресурси за производство на енергия от възобновяем източник както следва:

Таблица 34: Наличен и прогнозен потенциал на местни ресурси на Община Созопол за производство на енергия от възобновяем източник

ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА	СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛ. 10, АЛ. 1 ОТ ЗЕВИ	ОЦЕНКА НА ЕФЕКТА
Община Созопол стопанисва горски участък с обща площ от 6341 ха. Годишното ползване е в размер на над 11 000 м³ и основно задоволява нуждите на местното население с дърва за огрев. Чрез устойчивото стопанисване на горите Община осигурява възобновяем източник на топлинна енергия на населението на достъпна цена.	За отглеждане на растителни и горски видове, от които се произвеждат суровините, както и за оползотворяване на остатъци и отпадъци от тях, за производство на топлинна и/или електрическа енергия, върху пустеещи земи и подходящи мерки за оползотворяването на тези земи.	36223MW/h
Монтиране на слънчеви колектори за осигуряване на битово горещо водоснабдяване в публичния сектор	За изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от ВЕИ или на инсталации за производство на биогорива в транспорта и на течни горива от биомаса върху пустеещи земи публична общинска и частна общинска собственост и подходящи мерки за оползотворяването на тези земи	-
Монтиране на фотоволтаични панели на покриви и фасади на сгради общинска собственост за производство на електроенергия за собствени нужди	За изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от ВИ върху покривните конструкции на сгради общинска собственост или сгради със смесен режим на собственост – държавна и общинска.	-
Оползотворяване на останките от селскостопанските култури за енергийни цели. Изгаряне на слама, лозови пръчки, клони от овощни градини в котелни инсталации на места където получената топлинна енергия може да се използва ефективно.	За отглеждане на растителни видове, от които се произвеждат суровините, както и за оползотворяване на остатъци и отпадъци от тях, за производство на биогорива и на течни горива от биомаса, върху пустеещи земи и подходящи мерки за оползотворяването на тези земи.	7750MW/h

Източник: Общинска програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива

Програмата предвижда реализирането на следните мерки:

Мерки за насърчаване производство и потреблението на енергия от ВЕИ и на биогорива

- Поставяне на соларни инсталации за топла вода на покривите на детски градини;
- Изграждане на соларни инсталации за топла вода в общинската социална инфраструктура;

- Създаване на информационна система за ВЕИ в община Созопол, включваща база данни за инвестиционните разходи и количествата произведена енергия; Обучение на специалисти от Общинската администрация, работещи в сферата на ВЕИ; Провеждане на ежегодни информационни кампании за ползите от въвеждането на ВЕИ;
- Изграждане на фотоволтаици за производство на ел. енергия плувен басейн към СУ „Кирил и Методий", Созопол;
- Оползотворяване на 2 бр. сондажи извършени в близост до сградата на Общинска администрация за отопление чрез термопомпи.

4.5. Основни изводи

- Транспортната инфраструктура в Община Созопол се характеризира с компрометираната пътна мрежа в някои участъци, липса на преки пътища и транспортни връзки между отделни селища и общинския център, ограничен капацитет за паркиране, липса на единна транспортно-информационна система и автогара в общинския център;
- Инфраструктурата на морския транспорт в общината е амортизирана и се нуждае от ремонт и модернизация;
- Проблеми на водоснабдяването в общината се свързват с амортизирана водопроводна система с изчерпан капацитет, големи загуби на вода, дефицит на вода в селищата от вътрешността на общината, несъответствие между пропускателната способност на водопроводните мрежи и необходимия обем за крайните потребители;
- Канализационната мрежа е изградена само в гр. Созопол, курортите край него и гр. Черноморец, а в селищата във вътрешността на общината няма изградена канализационна мрежа;
- На територията на Община Созопол има въведена в експлоатация ПСОВ – Созопол, която към настоящия момент пречиства отпадъчните води само на градовете Созопол и Черноморец;
- Всички селища в общината са свързани към Националната далекосъобщителна мрежа, но модерни съобщителни услуги се предлагат главно в общинския център и курортните селища;
- По отношение на електроразпределителната инфраструктура, в по-голямата част от селата от периферията на общината е необходимо изграждане на нови

трафопостове, а интензивното ново строителство по крайбрежието изисква и нови мощности, осигуряващи нарастващото електропотребление;

- Община Созопол има потенциал за производство на ел. енергия от ВЕИ чрез оползотворяване на остатъци от дървесен материал, изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от слънчеви колектори и оползотворяване на останките от селскостопанските култури за енергийни цели.

5. Екологично състояние и рискове

5.1. Качество на атмосферния въздух

Опазването чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурена защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото.

Качеството на атмосферния въздух на територията на Община Созопол е под контрола на Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас. Въздухът в общината е със сравнително запазена чистота поради липсата на големи източници на атмосферно замърсяване. Поради тази причина, на територията на Община Созопол не се извършва системно измерване на концентрациите на основните вредни емисии чрез стационарни пунктове за контрол на атмосферния въздух. Мониторингът, който се осъществява от РИОСВ - Бургас е по утвърден график за емисионен контрол на източници на организирани емисии.

5.2. Подземни и повърхностни води

Територията, контролирана от РИОС-Бургас, в която попада и Община Созопол обхваща част от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, които са и в границите на териториалния обхват на РИОСВ-Бургас са Южночерноморските реки, включващи:

- речен басейн Севернобургаски реки;
- речен басейн Мандренски реки;
- речен басейн Южнобургаски реки;
- речен басейн река Велека;
- речен басейн река Резовска;
- част от речен басейн на река Камчия.

Община Созопол попада в речен басейн Южнобургаски реки, за който според Годишния доклад за опазване на околната среда за 2019 г. на РИОСВ - Бургас, е отчетено следното състояние на повърхностните води за водните обекти от общината:

Таблица 35: Състояние на повърхностните води на територията на Община Созопол (2019)

Пункт	Река/езеро/язовир	Състояние
р. Ропотамо - с. Ново Паничарево	р. Ропотамо	влошава се по NO4-N
р. Ропотамо - с. Веселие	р. Ропотамо	влошава се по P-PO4
р. Ропотамо в ПР "Вельов вир"	р. Ропотамо	не показва отклонения от характерните стойности
р. Ропотамо - преди с. Ново Паничарево	р. Ропотамо	влошава се по NH4-N
яз."Ясна Поляна"	яз. "Ясна Поляна"	не показва отклонения от характерните стойности
Алепу	Алепу	не показва отклонения от характерните стойности
ез. Аркутино*	ез. Аркутино	не показва отклонения от характерните стойности
р. Отманли - преди вливане в Черно море	р. Отманли	не показва отклонения от характерните стойности

Източник: РИОСВ - Бургас

Източник на замърсяване са и канализационните води, които за Община Созопол са:

- Канализационната система на „Созопол – Черноморец - Равадиново“, които се пречистват от ПСОВ – Созопол и се заустват напорно, дълбоководно след ПСОВ в крайбрежните морски води на Созополския залив на Черно море;
- Канализационна система на с. Равна гора – отпадъчните води след ПСОВ се заустват в дере, приток на река Мехмедженска;
- “Дюни” АД – канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан”, „Марина” и „Панорама”, в.с. „Дюни” в землището на гр. Созопол;
- Канализационната система с ЛПСОВ на вилно селище “Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол.

Констатираното влошено състояние по физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (земеделски практики);
- непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е.ж. без ПСОВ.

Информацията за пунктовете за мониторинг на подземни води на РИОСВ – Бургас за 2019 г. сочи, че количественото и химичното състояние на подземните водни тела (ПВТ) на територията на Община Созопол е добро и не са установени източници на замърсяване.

Съгласно Плана за управление на риска от наводнения 2016-2021 г., Община Созопол попада в район със значителен потенциален риск от наводнения „Черно море – Созопол“ с код BG2_APSFR_BS_08. Въз основа на интерпретиране на получената потенциална щета, той е определен в средна степен на риска, за която строителството е възможно, но с ограничения, изходящи от подробна преценка на функционалността и уязвимостта на обектите в застрашената територия, в контекста на потенциалната заплаха за обектите от наводнение. Не е подходящ за строителство на чувствителни обекти – болници, училища, администрация и др. не се препоръчва да се разширяват застроените площи.

5.3. Земи и почви

Замърсяването на земите и почвите може да бъде в резултат от дейностите в сектор Добивна промишленост, използването на продукти за растителна защита (пестициди), ерозия, тежки метали и металоиди, засоляване и вкисляване, нерегламентирно изхвърляне на отпадъци.

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б кубове”, в които се съхраняват пестицидите са разположени на единадесет площадки, една от които се намира на територията на Община Созопол – с. Атия с 24 бр. Б-Б кубове с обем с количество от 96 т.

През 2019 г. РИОСВ е извършила проверка на площадката в с. Атия и са дадени предписания за възстановяване на знаците за опасност. Предписанията са изпълнени със собствени средства на Община Созопол.

Съдържанието на тежки метали и металоиди се следи от пунктове за мониторинг на РИОСВ – Бургас, един от които се намира в с. Крушевец, Община Созопол. От измерените стойности за Ni в процентно изражение спрямо максимално допустимата концентрация през 2019 г. над 50% се наблюдават в пункт Крушевец. За останалите ндикатори Cu, Pb, ZnCd, Cr, As, Co и Hg е установено, че те са в граници на нормите.

По отношение вкисляването на почвите, през 2019 г. РИОСВ - Бургас е дало становище във връзка с изпълнение на условията по мониторинг на почви в Комплексното

разрешително на Регионалното депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево, находящо се в землището на с. Равадиново.

5.4. Управление на отпадъците

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т.ч. рециклиране и оползотворяване.

Системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци в Община Созопол обхваща 12 населени места и 100% от населението от територията на общината. В експлоатация е Регионалното депо за неопасни отпадъци (РДНО) за общините Созопол, Приморско и Царево, находящо се в землището на с. Равадиново. От 2016 г. на РДНО Созопол функционира сепарираща инсталация, експлоатирана от „Про ВастеПлюс“ _АД. През 2019 г. сепариращата инсталация не е работила.

Изграден е и общински център за разделно събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци в община Созопол, реализиран по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства“ от ПУДООС, съвместно с Община Созопол, финансиран по „Българо-швейцарска програма за сътрудничество. Центърът обслужва населението от Регионалната система за управление на отпадъците Созопол, включваща общините Созопол, Приморско и Царево.

В Община Созопол е изградена и система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общината също има сключен договор с организация по оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

На територията на общината се намират следните съобръжения за третиране на отпадъците:

- "Емко - Г" ЕООД - с. Крушевец, м. "Зигрите“ – с инсталация за производство на екобрикети с капацитет 150 кг/час, дробилна машина и котел за производство на пара с капацитет 2 т/час;
- „Евробилд“ ООД, гр. Созопол, м. „Соленки“ – с мобилна челюстна ТСИ капацитет 80 и 150 т/час, пулверизатор и хидравлични чукове и ножици;
- „Про васте плюс“ АД – Община Созопол, РДНО – със сепарираща инсталация за битови отпадъци, линия за сепариране и измиване на PET, линия за третиране на стъкло и линия за рециклиране на пластмасови отпадъци;

- „Делта индъстри“ АД, гр. Созопол, кв. „Мисаря“ – с машина за раздробяване на отпадъци и уплътняване до блокчета.

5.5. Акустична среда

На територията на общината, освен от лавинообразно увеличаващия се трафик през летния сезон, сериозен шумов дискомфорт причиняват и нощните заведения (особено в преуплътнената среда на гр. Созопол). За подобряване на акустичната обстановка в града и общината, е необходимо предприемането на мерки за:

- Картотекиране на източниците на наднормен шум;
- Спазване на изискванията за осигуряване на нощно спокойствие на населението и туристите;
- Организация на движението, минимизираща транзитните потоци през селищни среди;
- Упражняване на действен контрол върху планирането, изграждането и експлоатацията на обектите, източници на интензивен шум, както и върху всички фактори, формиращи акустичната среда.

5.6. Природна и техногенна активност

По данни на РИОСВ – Бургас, през 2019 г. радиационният гама-фон и съдържанието на естествени радионуклиди в необработваемите почви и в скалните материали от наблюдаваните пунктове от мрежата за радиологичен мониторинг на Регионална лаборатория Бургас са в рамките на характерните стойности.

Измерените през 2019 г. стойности на специфичната активност в пробите от двата пункта: „Контролна точка на плажа” и „Пункт прибой” скален материал от з. ”Вромос”, находящ се на територията на Община Созопол не се различават от „типичните” за плажната ивица на залива, замърсен в периода 1954 – 1977 г. от изхвърлен флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика „Росен” към Бургаски медни мини. Стойностите превишават неколкократно фоновите стойности на “чистите” плажове в района, а гама-фонът – около 2 пъти.

В териториалните граници на общината попада и хвостохранилище „Росен“, като взетите през 2020 г. проби от РИОСВ – Бургас показват, че общата α активност и β активност са в норма, а Ra-226 – по-малко от границата на количествено определяне на метода.

5.7. Източници на натиск

На територията на Община Созопол се извършва открита експлоатация с добив на андезити, андезитови туфи и трахиандезит за трошен камък в района на с. Крушевец и открита експлоатация с дови на кварц-монцонити за облицовка в района на м. Кайряка, гр. Черноморец. Извършвани са и дейности по подземна експлоатация с добив на златни руди в района на с. Зидарово и открита експлоатация с добив на медни руди в района на с. Росен.

За експлоатация на канализационната система Созопол – Черноморец – Равадиново Директорът на БЗЧР е издал Разрешително № 2334 0003/31.08.2011 г., изменено с Решение № 917/19.04.2012 г. и Решение № 1411/14.07.2014 г., продължено с Решение № 1465/16.10.2014 г., с Решение за отказ от изменение № 25/12.04.2017 г. и с Решение за продължаване и изменение № 137/13.12.2017 г. за ползване на воден обект: Черно море за заустване на отпадъчни води. Административният акт е със собственик Община Созопол, оператор ВиК ЕАД – Бургас и краен срок на действие 30.12.2022 г.

За експлоатация на канализационната система на с. Равна гора Директорът на БДЧР е издал Разрешително № 2371 0085/13.05.2013 г. за използване на воден обект: Дере за заустване на отпадъчни води. Административният акт е със собственик Община Созопол и краен срок на действие 30.12.2020 г.

За експлоатация на канализационната система на в.с. Дюни Директорът на БДЧР е издал Разрешително № 2321 0005/14.04.2005 г., продължено с Решение № 1017/04.12.2012 г., изменено с Решение № 30/28.03.2016 г., продължено и изменено с Решение № 23/30.03.2020 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за експлоатация на съществуващ обект. Административният акт е със собственик Дюни АД и краен срок на действие 30.04.2025 г.

Директорът на БДЧР е издал разрешителни за водовземане от подземни и повърхностни води и разрешителни за ползване на водни обекти, за обекти, разположени на територията на Община Созопол. Информация за издадените административни актове е налична на ел. страница на ЧДЧР - https://www.bsbd.org/bg/register.html

5.8. Основни изводи

- Въздухът в общината е със сравнително запазена чистота поради липсата на големи източници на атмосферно замърсяване;
- През 2019 г. се наблюдава влошаване на някои от показателите за състоянието на р. Ропотамо, като това се дължи основно на замърсяване с минерални форми на

азот и фосфор от дифузни източници и непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е.ж. без ПСОВ;

- Количественото и химичното състояние на подземните водни тела (ПВТ) на територията на Община Созопол е добро и не са установени източници на замърсяване;
- Не са отчетени значителни отклонения от референтните стойности, характеризиращи замърсяването на почвите на територията на общината;
- Община Созопол има изградена система за управление на отпадъците, в т.ч. система за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- Основният шумов замърсител в общината са функциониращите през летния сезон нощни заведения и засиленият автомобилен трафик;
- Гама-фонът в района на з. „Вромос“ е около 2 пъти на фоновите стойности на “чистите” плажове в района, в резултат от изхвърлен в периода 1954 – 1977 г. флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика „Росен” към Бургаски медни мини;
- Като цяло, околната среда на територията на Община Созопол е със запазени екологични характеристики и не са налице значителни екологични рискове.

6. Анализ на административния капацитет на общинската администрация за реализация на ПИРО

В периода 2014-2020 г. Община Созопол е реализирала следните проекти по линия на различни донорски програми:

Таблица 36: Изпълнени проекти от Община Созопол в рамките на програмен период 2014-2020 г.

Наименование на проекта	Източник на финансиране	Стойност	Продължителност	Кратко описание
Съпричастност	№ BG05M90PO001-2.002 “Независим живот“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020	499 996.00 лв.	01.07.2016 г. - 01.04.2018 г.	Реализацията на проект "Съпричастност" в община Созопол има за цел качествена социална интеграция на възрастни и хора с увреждания при зачитане на индивидуалните им потребности и желания за постигане на независим и пълноценен живот. Изпълнено е устойчиво развитие на Звено за почасово предоставяне на услуги в домашна среда, което предоставя социална, здравна и психологическа подкрепа възрастни и хора с увреждания.
Социални иновации за включване на етнически и уязвими групи в община Созопол	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020	144 737.45лв.	01.11.2017 г. - 31.12.2018 г.	Проектното предложение е насочено към повишаване на капацитета и ефективността на служителите на основните заинтересовани и компетентни страни - общинската администрация и социалните партньори в община Созопол за идентифициране, адаптиране и прилагане на социални иновации за включване на етнически общности и уязвими групи. В рамките на проекта са изпълнени дейности за проучване на потенциала за социални иновации и практическо обучение за прототипиране и прилагане на 2 вече идентифицирани социални иновации за включване чрез заетост на роми и трайно безработни. Създадени са местни, регионални и международни партньорства за консултации, обмяна на опит и добри практики.
"Интегриране на услугата "Център за социална рехабилитация и интеграция на деца с увреждания /ЦСРИ/ с включване на дейности на Дневен център за деца с увреждания /ДЦДУ/"	Оперативна програма “Региони в растеж” 2014-2020	99 989.49лв.	01.12.2017 г. - 02.04.2019 г.	В рамките на проекта са интегрирани услугите в ЦСРИ с включване на дейности на Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ) - осигуряване на трапезария, където децата получават топъл обяд на система кетъринг и място за дневна почивка. Това се осъществи чрез преустройство на първия етаж - преграждане на фоайе с лека алуминиева преграда и ситуиране на рехабилитационен кабинет с допълнително оборудване. Освободеният на втория етаж бивш рехабилитационен кабинет е освежен и оборудван с легла за почивка.

Наименование на проекта	**Източник на финансиране**	**Стойност**	**Продължителност**	**Кратко описание**
ГОТОВИ ЗА УСПЕХ	BG05M2OP001-3.001”Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение на оперативна програма ”НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ” 2014-2020	356 216 лв.	27.07.2016 г. - 27.01.2019 г.	
“Реконструкция и рехабилитация на водопроводната система и съоръжения в с. Росен и с. Крушевец, Община Созопол“	ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 Под-мярка 7.2 “Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура” мярка 7 “основни услуги и обновяване на селата в селските райони	4 920 050,86лв. без ДДС	13.06.2018 г. - 13.06.2021 г.	Целта на проект „Реконструкция и рехабилитация на водопроводна система и съоръжения в село Росен и село Крушевец, община Созопол“ е подобряване качеството на живот и достъпа до основни услуги за населението в село Росен и село Крушевец, община Созопол, чрез инвестиция в инфраструктурата на водопреносната мрежа и изграждане на водопроводна мрежа, отговаряща на съвременните технически изисквания. Подобряването на водопроводната система е свързано с устойчивото социално-икономическо развитие на общината, опазването на околната среда и повишен жизнен стандарт. С изпълнението на проекта ще се постигне една от целите на ЕС за развитие на селските райони – „Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот“.

Наименование на проекта	Източник на финансиране	Стойност	Продължителност	Кратко описание
Инвестиции в съществуващо рибарско пристанище гр. Созопол - терминал 1	Програма за морско дело и рибарство, Процедура чрез подбор на проекти BG14MFOP001-1.009 „Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки“	799 708.38лв.	27.03.2019 г. - 27.03.2021 г.	Проектът предвижда изграждане на плаващи пристани, ориентирани перпендикулярно на кейовата стена. С това ще се увеличи общата дължина на приставане на плавателните съдове като нарастването на капацитета на рибарското пристанище за приемане на плавателни съдове е почти удвоена. Пристанищните съоръжения са проектирани така, че да бъдат обтекаеми, проницаеми и да внасят минимални смущения във вътрешно-акваториалния режим на пристанище Созопол. Те се отнасят към съоръженията, които оказват незначително влияние на теченията в акваторията на пристанището, с добри хидравлични показатели - проницаемост и обтекаемост. Съществуващият кей подлежи на реконструкция, като дължината му е разделена на три участъка. Участък № 1 запазва съществуващата бетонова настилка на горно ниво и се предвижда ново бетоново покритие върху надстройката. В Участък № 2 и Участък № 3 се предвижда освен това и демонтаж на съществуващата компрометирана бетонова настилка и подмяната й с нова. Сухоземната част на пристанището е предвидена преобладаващо за паркиране – на леки моторни превозни средства, бусове и за разполагане на плавателни съдове в зимния период. Новата настилка на паркинга ще бъде от гранитен паваж като характерен елемент от градската среда. Обособени са паркоместа за 65 бр. автомобили, за моторни превозни средства за хора с увреждания – 4 бр. за бусове – 18 бр. По-широките паркоместа за бусове могат да се използват през зимните месеци за извеждане на сушата на регистрирани рибарски лодки с ширина до 2,50 - 3,00 м.

Наименование на проекта	**Източник на финансиране**	**Стойност**	**Продължителност**	**Кратко описание**
РЕКОНСТРУКЦИЯ, ОБОРУДВАНЕ И ОБЗАВЕЖДАНЕ НА СПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА в УПИ I, кв. 70	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“	89 105.07 лв.	14.05.2019 г. - 14.05.2022 г.	Реконструкция на спортната площадка в УПИ I, кв. 70 по плана на град Созопол и обособяването на футболно игрище; Подобряване качеството на живот на населението чрез предоставяне на възможности за спорт и провеждане на разнообразни социални мероприятия; Повишаване привлекателността на района и задържане на младите хора в общината; Създаване на устойчиво развитие чрез инвестиране в инфраструктура, което да доведе до създаване на оптимална жизнена среда в общината, както и до ограничаването на диспропорциите в териториалното разпределение на населението.
Рехабилитация на ул. "Републиканска" от общински път BGS1210 до кръстовището с ул. "Одеса" и ул. "Одеса". Ново строителство от ул. "Одеса", изграждане на ул. "Цар Симеон Велики", ул. "Цар Асен Велики" и ул. "Хан Тервел" на гр. Созопол	Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-7.001 Улици „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръжения и принадлежностите към тях“ по под-мярка 7.2. „Инвестиции в създаването,	1 173 401.62 лв.	30.05.2019 г. - 30.05.2022 г.	Улиците, обект на реконструкция в настоящото проектно предложение са възлови артерии в град Созопол и свързват общинския център с по-висок клас път. Това налага поддържането на тяхното добро и безопасно състояние, което е предпоставка за повишаване привлекателността на града за туристите, търсещи осигурена социална, улична и пътна инфраструктура, респективно за привличане на инвестиции. Проектът предвижда и изграждане на нови улици, тъй като разширяването на уличната мрежа ще подобри достъпността и качеството на предоставяните услуги. Това от своя страна ще повлияе положително на привличането на инвестиции и по-пълноценното развитие на туристическия потенциал на общината.

Наименование на проекта	Източник на финансиране	Стойност	Продължителност	Кратко описание
	подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.			
Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2	Развитие на човешките ресурси 2014-2020	201 728.48 лв.	01.09.2019 г. - 01.11.2020 г.	Проект "Патронажна грижа в Община Сунгурларе и Община Созопол" си поставя за цел подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора от общини Созопол и Сунгурларе чрез осигуряване на почасови интегрирани здравно-социални услуги /патронажни грижи/ за възрастни хора и лица с увреждания, вкл. с хронични заболявания и трайни увреждания в техните домове. Подкрепа ще получат 67 лица / 31 в община Созопол и 36 в община Сунгурларе/ като всеки от тях може да ползва до 2 часа здравно-социални услуги на ден. За обезпечаване на потребностите им във всяка община ще се грижи екип от служители и специалисти, включващ медицински лица, рехабилитатор, психолог, шофьор, социален работник, домашни санитари. Ще бъдат купени две транспортни средства, с които екипите да достигат до нуждаещите се граждани. Закупуване на МПС произтича от спецификата на транспортна достъпност и в двете общини. Ще бъдат осигурени материали и консумативи за предоставяне на здравно-социалните грижи. Услугите ще се предоставят в рамките на 12 месеца.

Наименование на проекта	**Източник на финансиране**	**Стойност**	**Продължителност**	**Кратко описание**
"Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 3"	Развитие на човешките ресурси 2014-2020	150 419.99	16.03.2020 г. - 31.12.2020 г.	Проектът е насочен към подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора, чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ (материален и кадрови) капацитет за предоставянето им. Във връзка с безпрецедентните предизвикателства, свързани с пандемичен взрив на заболяването от вируса COVID 19 се налага мобилизиране на допълнителни ресурси за превенция и осигуряване достъпа до услуги на уязвими лица, вкл. хора с увреждания или в невъзможност от самообслужване, които са застрашени в най-голяма степен от COVID-19, както и за лица в карантинен период. Идентифицирана е голяма нужда от предоставянето на услуги по домовете в контекста на създалата се извънредна епидемична ситуация в страната. Дейностите по проекта са насочени към лица, за които е налице социална необходимост от почасови услуги като по този начин се защитава обществения интерес и се отговаря на нуждите на населението от превенция разпространението на COVID-19.
"Селиолу и Созопол – Информирани, Обучени, Екипирани"	Програмата за трансгранично сътрудничество между Република България и Република Турция, приоритетна ос 1 "Околна среда", специфична цел 1.1 Предотвратяване и смекчаване на последиците от природни и предизвикани от човека бедствия в	580 787,03 евро Бюджет на община Созопол - 267 389,23 евро	23.07.2019 г. – 22.07.2021 г.	С изпълнението на проектното предложение е поставена обща цел - подобряване на капацитета на общините Селиолу и Созопол за своевременно предотвратяване и смекчаване на последиците от природни и предизвикани от човека опасности и бедствия, повишаване осведомеността на местното население и представители на бизнеса за начина на действие в случай на извънредни ситуации Специфични цели: 1. Доставка на подходящо оборудване, осигуряване на готовност за реакция при бедствия/пожари и наводнения/специализирано оборудване, необходимо за операции по издирване и спасяване; 2. Повишаване осведомеността/изграждането на капацитет за устойчивост срещу бедствия чрез обмен на опит/съвместни

Наименование на проекта	Източник на финансиране	Стойност	Продължителност	Кратко описание
	трансграничната област			обучения, насочени към държавните чиновници, млади хора, доброволци и други групи от населението. Очаквани резултати от изпълнението на проекта: 1. Осигурено оборудване за превенция на природни и предизвикани от човека опасности и бедствия; 2. Реновирани и реконструирани помещения за съхранение на специализирано оборудване; 3. Подобрен капацитет за превенция на риска и реагиране при бедствия на екипите; 4. Повишаване на осведомеността и желанието за сътрудничество на държавни служители, местното население и представители на местния бизнес в превенцията на риска и смекчаване на последиците от бедствията
„Развитие на устойчив културен туризъм в Черноморския басейн“	Съвместна оперативна програма за трансгранично сътрудничество по Европейски инструмент за съседство „Черноморски басейн 2014-2020“	Обща стойност на проекта - 1 873 278,80 лева Бюджет на Община Созопол - 463 583,03 лева	10.09.2018 г. – 10.02.2021 г.	Партньори по проекта Община Созопол, България, водещ бенефициент; Община Констанца, Румъния, П 2; Екоцентър за опазване на ок. среда, Грузия, П 3; Агенция за устойчиво развитие и европ. интеграция, Украйна, П 4; Община Измаил, Украйна, П 5; Обл. администрация Дюздже, Турция, П 6 Проектът цели съвместното насърчаване и развитие на трансгранични бизнес възможности в областта на туризма и подобряване на сътрудничеството между държавите в Черноморския басейн чрез обмяна на опит и практики в областта на туризма, чрез: Разработване на съвместна стратегия за насърчаване на трансграничния туризъм, Разработване на регионални и трансгранични турист. маршрути, Разработване на интерактивна платформа за насърчаване на туризма,

Наименование на проекта	Източник на финансиране	Стойност	Продължителност	Кратко описание
				Подобряване на туристическата привлекателност на община Созопол посредством разработване и изграждане на пешеходна туристическа алея с беседки и зона за отдих в лесопарк „Света Марина“, Подобряване туристическия облик на община Измаил, Украйна, Подобряване на туристическия облик на Областна администрация Дюздже, Турция. Основни очаквани резултати: Насърчаване и развитие на трансграничните бизнес възможности в областта на туризма на територията на Черноморския басейн Разработване на съвместна стратегия за насърчаване на трансграничния туризъм Разработване на 15 трансгранични туристически маршрути, включващи 2-5 държави Организация и провеждане на 12 трансгранични тур-събития 3 дребномащабни инфраструктури за подобряване привлекателността на култ. и исторически забележителности в Созопол, България, Измаил, Украйна и Дюздже, Турция

На база предоставената информация за успешно реализираните и в процес на изпълнение проекти на територията на Община Созопол в рамките на програмния период 2014-2020 г., може да се заключи, че общинската администрация разполага с нужния административен капацитет за реализация на ПИРО. Изграденият административен капацитет на общинската администрация, следва да се разглежда в контекста на неговата важна роля в процеса на реализиране на политики за местно развитие.

7. Анализ на културно-историческото наследство

Територията на община Созопол носи следите на всички исторически епохи - тракийска, елинска, византийска, възрожденска и съвременна. Високата културно-историческа и познавателна стойност на уникални паметници от античната и средновековната българска епоха, превръщат Созопол в поле за изследвания, база за туристически продукти, "културен гръбнак" на настоящите поколения и "мост" за прехвърляне на ценности към бъдещите. Обявяването на Старинен Созопол за архитектурен и археологически резерват[13] е признание за националното му значение.

Именно старият гр. Созопол съхранява най-ценните, експонирани и атрактивни обекти. Атмосферата на богато културно напластяване се формира от неповторимите архитектурни ансамбли от възрожденски къщи (103 бр.)[14], множество параклиси[15], църкви[16] и още много археологически обекти[17]. Частично реставрирани и консервирани са останките от крепостните стени (VI-XIV в.), напомнящи за съществуването на стария град през вековете на разцвет. В резервата са запазени и реставрирани около 60 архитектурни и археологични паметници, като всяка година активно се работи по проучването и социализирането на нови археологически обекти.

[13] ПМС 320/07.09.1974 г.

[14] Най- представителните Созополски къщи, паметници на културата от XVIII-XIX в., са "Къща на Мариета Стефанова", "Къща на Креаноолу", "Къща на Тодор Загоров", "Къща на Куртиди - Тракийски хан", "Къща на Димитър Ласкаридис" и др.

[15] Средновековните църковни храмове на Созопол са разрушени от османските турци през XV - XVIII в. Върху техните основи християнското население издига малки параклиси - около 20 бр. Някои от тях са запазени - "Св. Атанас", "Св. Димитър", "Св. Никола", "Св. Неделя", "Св. Марина", "Исус Христос", "Възнесение" и др.

[16] "Св. Богородица" (XV в.) - паметник на културата под закрила на ЮНЕСКО, "Св. Св. Кирил и Методий" (XIX в.) - строена от Уста Генчо, действащите църкви "Св. Георги" (XIX в., най-голямата созополска църква) и "Св. Зосим" (XIX в.)

[17] Останки от антични и средновековни жилищни и занаятчийски комплекси - "Античният кладенец", "Портата", "Стената"; Античен и средновековен християнски комплекс до църквата "Св.Георги"; некропол на Аполония Понтийска и др.

Останалата територия на общината е също осеяна от материални следи на минали епохи, свързани с бит, строителство, военно дело, корабоплаване, рударство, религии, погребални обреди. Част от тях са изследвани и с близка възможност за експониране, но повечето са само потенциал за бъдещи археологически разкопки.

С особено голям потенциал за реставрация и атрактивно експониране е манастирският комплекс[18] в националния природен и археологически резерват о-в "Св. Иван". Допълнително условие е реконструкцията на пристана, осигуряващ единственият достъп по вода. След реставрации и експониране, в землището на гр. Черноморец също би могъл да се "сглоби" съдържателен наследствен маршрут - древният тракийски град "Антий" (п-ов Атия), параклиса "Св. Мина", манастирище "Св. Никола".

По прилежащия на Созопол Медни рид има останки на тракийски крепости ("Малкото кале" край с. Равадиново, на вр. "Бакърлъка", вр. Атия, Лободово кале), долмени (край с. Росен), стари рудници. Следи на подобни има и на югозапад, в землищата на с.с. Габър, Зидарово и Крушевец. Почти край всички села има тракийски надгробни могили, много долмени и древни следи от развитото до скоро в района рударство. Широко представена е традиционната архитектура в три основни типа - черноморска, странджанска и тракийска къща. Освен комплекса от странджански къщи в с. Индже войвода, добри образци на възрожденски къщи има и в селата Вършило, Зидарово, Извор и Крушевец. За съжаление, повечето са изоставени отдавна и са застрашени от срутване.

Въпреки многото досегашни усилия и повишен интерес, богатото и повсеместно разпространено културно-историческо наследство на общината остава далеч под желаните и възможни нива на опазване и социализация. Анализът на КИН разкрива следните проблеми:

- Липса на общинска стратегия и Програма за опазване и социализация на археологическите паметници - много от тях могат да бъдат унищожени, защото общината е лишена от възможност да реагира ефективно при посегателства и други тежки нарушения;
- Слаба или липсваща експонираност на археологическите обекти в селските райони на общината. В допълнение, те са в среда с трудна достъпност, неразвита инфраструктура и видими белези на запустялост;
- Липсва добра визуална информация на отделните паметници и комплекси (с изключение на тези в гр. Созопол);

[18] "Св. Йоан Продром", съществувал от VI до XVII, най-големият манастирски комплекс на Черноморското крайбрежие

- Няма специализирани водачи, често се прави импровизирано/некомпетентно представяне на археологическото наследство, разпространяват се некачествени указатели и рекламни брошури.

Обобщени, проблемите пред опазването, експонирането и валоризирането на КИН в община Созопол са:

- Въпреки осигурените сериозни инвестиции през последните години, все още се наблюдават финансов дефицит и недостатъчно квалифицирани кадри за проучване, консервация, експониране и опазване;
- Недостатъчни приходи от социализацията на КИН (основен източник за поддържането);
- Ограничаване на урбанизацията в исторически запазени среди (с особена сила се отнася за Старинен Созопол);
- Разширяване на територите със защитен режим - включване на всички запазени среди с висока културно-историческа, познавателна и атрактивна стойност;
- Продължаваща консервация и експониране на археологическите обекти;
- Активна реклама и маркетинг на КИН, включване в специализирани туристически продукти и като допълнение, в тези на ваканционния морски туризъм.

8. Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор

Фигура 9: Карта на община Созопол

Община Созопол се състои от 12 населени места, в т.ч. 2 града – общинският център гр. Созопол и гр. Черноморец и 10 села – Атия, Вършило, Габър, Зидарово, Индже войвода, Крушевец, Присад, Равадиново, Равна гора, Росен.

Източник: https://www.wikiwand.com/bg/Созопол_(община)

Площта на землищата на отделните населени места на територията на общината са както следва:

Таблица 37: Населени места на територията на Община Созопол

Населено място	**Площ на землището в км^2**	**Старо име**
Атия	-	Росен (от 1957 г. до 1997 г.), в з-щето на гр. Черноморец
Вършило	46,493	Кърхарман (до 1934 г.), Харман (от 1934 г. до 1951 г.)
Габър	45,407	Джемерен (до 1934 г.), Чемерен (от 1934 г. до 1951 г.)
Зидарово	60,290	Дюргерлии (до 1934 г.), Дюлгери (от 1934 г. до 1951 г.)
Индже войвода	91,301	Урум кьой (до 1934 г.)
Крушевец	52,940	Кайряк кьой (до 1934 г.)
Присад	17,180	Ахлатлии (до 1934 г.)
Равадиново	27,250	-
Равна гора	28,430	-
Росен	38,386	Мехмеч кьой (до 1934 г.)
Созопол	41,829	-
Черноморец	30,561	Свети Никола (до 1951 г.)

Източник: https://www.wikiwand.com/bg/Созопол_(община)

От представената информация е видно, че най-голямо е землището на с. Индже войвода, а най-малко това на с. Присад, като се отчита факта, че за с. Атия липсва официална информация.

Гъстотата на населението по населени места на територията на Община Созопол е представена в следващата таблица.

Таблица 38: Гъстота на населението по населени места в Община Созопол (2019)

Населено място	Население бр. (2019)	Площ км^2	Гъстота на населението (д. на км^2)
с. Атия	832	-	-
с. Вършило	124	46,493	2,7
с. Габър	333	45,407	7,3
с. Зидарово	1106	60,29	18,3
с. Индже войвода	254	91,301	2,8
с. Крушевец	873	52,94	16,5
с. Присад	181	17,18	10,5

Населено място	Население бр. (2019)	Площ км^2	Гъстота на населението (д. на км^2)
с. Равадиново	732	27,25	26,9
с. Равна гора	681	28,43	24,0
с. Росен	1435	38,386	37,4
гр. Созопол	4314	41,829	103,1
гр. Черноморец	2114	30,561	69,2

Източник: НСИ

Най-висока е гъстотата на населението в двата града на територията на общината – Созопол и Черноморец, а най-ниска в селата Вършило и Индже войвода, които се намират в най-вътрешната част на общинската територия.

Според данни на ТСБ – Югоизток към 2019 г. на територията на Община Созопол има общо 7 161 жилищни сгради.

Таблица 39: Жилищни сгради по периоди на построяване и местоживеене в община Созопол и населени места към 31.12.2019 година

Населени места	Жилищ-ни сгради - общо	Периоди на построяване								
		до 1918 г.	1919 - 1945 г.	1946 - 1960 г.	1961 - 1970 г.	1971 - 1980 г.	1981 - 1990 г.	1991 - 2000 г.	2001 - 2010 г.	от нача-лото на 2011 г.
Община Созопол	***7161***	***97***	***676***	***987***	***559***	***1092***	***1317***	***888***	***1236***	***309***
с. Вършило	329	1	99	81	7	33	75	25	8	-
с. Габър	201	7	56	58	15	22	21	15	7	-
с. Зидарово	602	10	115	227	95	53	41	30	31	-
с. Индже войвода	295	3	56	33	7	181	10	1	1	3
с. Крушевец	629	22	60	100	15	62	211	94	59	6
с. Присад	144	3	22	23	27	13	23	15	12	6
с. Равадиново	398	-	100	33	-	3	77	77	90	18
с. Равна гора	272	2	46	46	14	65	65	11	20	3
с. Атия	305	-	1	35	13	87	103	51	13	2
с. Росен	794	3	33	173	98	120	164	101	93	9
гр. Созопол	1758	44	50	80	193	259	282	179	502	169
гр. Черноморец	1434	2	38	98	75	194	245	289	400	93

Източник: ТСБ - Югоизток

През последните 25 години Община Созопол е на първо място по показателя новопостроени жилища на 1 000 души от населението (темпове на ново строителство). Например през 2011 г. темповете на новото строителство в общината са 61,3/1000, следвани от Приморско 42,3/1000, Несебър 35,2/1000 и Поморие 20,3/1000, а в градовете - Созопол 153,3/1000, Приморско 84,5/1000 и Свети Влас 79,9/1000.

Основните изводи по отношение на жилищния фонд и местообитанието на населението на общината са:

- В близките години Община Созопол ще разчита основно на съществуващия жилищен фонд, но ще се изграждат и нови жилища, основно свързани с туризма (вили и ваканционни апартаменти);
- Изявени са териториални диспропорции и рискова неравномерност в усвояването на селищните територии (прекомерно застрояване в гр. Созопол и гр. Черноморец);
- Необходим е нов подход в инвестиционните инициативи, включващ и нова среда за обитаване в селищата (възможност за модела "къща с двор");
- Необходима е газификация на целия жилищен фонд – най вече в градовете Созопол и Черноморец.

9. Описание на елементите на градското културно наследство в градовете

Градското културно наследство включва наследство от паметници от изключителна културна важност, неизключителни наследствени елементи, присъстващи по кохерентен начин в относително изобилие и нови градски елементи (градски построени форми, градски открити пространства и градски инфраструктури). Целта на тази част от анализа е да се идентифицират елементите на градското културно наследство, които е важно да бъдат опазвани или развивани с цел съхранение на градския исторически пейзаж.

Град Созопол е основан около 610 г. пр.н.е. с името Антея (след това преименуван на "Аполония") от гръцки преселници от Милет, който издигат величествена бронзова статуя на Бога на здравето, Слънцето и красота "Аполо" в града. Градът се утвърждава като търговски и морски център в следващите векове.

Старата част на гр. Созопол е обявена за архитектурно-исторически резерват с Решение на Министерски съвет № 320/07.09.1974 г.

По данни на НИНКН на територията на гр. Созопол съществуват 151 броя недвижими културни ценности, от които:

- Археологически недвижими културни ценности – 8 броя;
- Сгради обявени за Недвижими културни ценности – 52 броя – с национално и местно значение, в т.ч.:
    - Сгради, декларирани като Недвижими културни ценности – 91 броя;

- Сгради, участващи в обемно-пространственото изграждане на Стария град – 91 броя.

Таблица 40: Списък на недвижимите културни ценности и паметниците на културата с национално значение на територията на Община Созопол

Обект	Вид	Акт на обявяване
Къща на Куртиди „Тракийска къща“	Архитектурно-строителен	СОПК от 1962 г.
Църква „Св. Богородица“ *Къща в двора* *Иконостасът на църквата*	Народна старина Архитектурно-строителен Художествен	ДВ 69/1927 г. СОПК от 1962 г. ДВ 96/1962 г.
Къща на Ана Трендафилова	Архитектурно-строителен	СОПК от 1962 г.
Сграда на Рибарското училище, остров «Св.св. Кирик и Юлита»	Архитектурно-строителна и историческа НКЦ	Заповед № РД09-3/08.01.2014 г. на МК и режими (ДВ 22/2014 г.)
Територията на островите “Св. Иван” и “Св. Петър” и принадлежащата им акватория при Созопол	Археологически резерват	Решение на МС № 36 от 21.11.2001 г. (ДВ 104/2001 г.)
Старата част на град Созопол	Археологически резерват	Решение на Бюрото на МС № 320 от 07.09.1974 г.
Античния град Аполония	Археологически резерват	Списък на археологическите резервати в чл. 50, ал. 3 от ЗКН
Църквичките в Созопол	Народна старина	ДВ 69/1927г.

Източник: Национален регистър на недвижимите културни ценности на НИНКН

В общината все още не са изработени и приети режими на опазване на националното културно наследство по смисъла на Закона за културното наследство.

Основната проблемна зона в процеса на интеграция на археологическите национални културни ценности е крайградската зона на Созопол в южна посока. Като основно урбанистично ядро в територията и привлекателен туристически и културен център, Созопол генерира мощен инвестиционен натиск, който не е планово осигурен. Бързо развиващото се курортно строителство в голяма степен конфликтира с вече проучени или в процес на проучване местности, богати на археология. Такива са м. Харманите и м. Калфата в непосредствена близост до Созопол. В определени случаи инвестиционните намерения провокират ускорено проучване на археологически обекти.

В повечето случаи обаче мозаечно разпръснатите (според местоположението на отделни строителни обекти) спасителни археологически проучвания в рамките на отделен имот или строително петно, не дават възможност за цялостно разкриване на археологическите комплекси с които е наситена тази територия. Направените вече археологически разкрития следва да се нанесат в кадастралната карта на местността с цел цялостно изясняване на археологическите структури.

Пред вид екстензивно развиващите се процеси на урбанизация на зоните за курорт и отдих особено в крайбрежните територии, задължително е да се предприемат предхождащи археологически обследвания и проучвания, особено на зоните с констатирано наличие на археологически обекти. В зависимост от резултатите на тези проучвания, следва да се предприемат мерки за консервация и експониране на обектите и археологическите комплекси и тяхното социализиране като значим елемент на културния туризъм в общата структура на зоната.

В рамките на цялата територия на общината следва да се проектира и реализира цялостна информационна система за проучените и експонирани недвижими паметници с основен туристически и информационен център в гр. Созопол.

10. Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните й граници

Община Созопол е разположена в централната източна част на Бургаска област. Тя граничи на юг с общините Приморско и Малко Търново, на изток – със Средец, на североизток – с Камено, а на север – с Бургас. Източната и североизточна граница на община Созопол е Черно море.

Регионалните връзки на Община Созопол се определят и зависят от няколко групи фактори, а именно:

- *Икономически фактори* - туризмът е основният сектор в икономиката на общината. Тя е водеща туристическа дестинация по южното ни Черноморие. Туристическата индустрия на Созопол следва трайна тенденция на бърз растеж през последните няколко години. Общината е основен притегателен център на туристи от всички части на страната и от чужбина (най-вече от бившите соц. страни);
- *Социални фактори* - голяма част от базовите и допълнителните услуги в рамките на общината, се предоставят в гр. Созопол. В най-голяма степен, това се отнася

до системите образование, здравеопазване, административно и правно обслужване, култура;

- *Транспортни и технически фактори* - регионалните връзки се определят и от схемата на инженерната инфраструктура и преди всичко тази на водоснабдяването, електроснабдяването и транспорта.

В съвременните условия, регионалните връзки на общината придобиват нов характер, който се обуславя от принципите на местно самоуправление и нови пазарно-икономически отношения.

Излазът на общината на Черно море повишава нейното транспортно - географско и туристическо значение. Източната граница е предпоставка за развитието на пристанищното дело, риболова, туризма. Поради изгодните природни и стопански условия, значителна част от населението и стопанския потенциал са съсредоточени по крайбрежието и в административния център на общината – град Созопол, т.е. в активната крайбрежна територия са разположени 1/3 от селищата на общината.

Основната крайбрежна артерия, обслужваща главно туристическия поток в общината и селата от източната й част, е второкласният път II-99 (Бургас - Черноморец - Созопол - Приморско - Царево - Малко Търново). На територията на общината попадат 32,4 км от този път. В дълбочина, общината се "разполовява" от първокласния път I-9 (Европейска категоризация E87) - Румъния/Дуранкулак - Варна - Бургас - Маринка - Звездец - Малко Търново/Турция. Този път провежда главно транзитните потоци към Турция и същевременно е единствената връзка на селата от западната част на общината с републиканската пътна мрежа. Дължината му в общинската територия е 23,8 км. Третокласният път III-992 (Бургас - Росен - Веселие - Ясна поляна - Приморско) е 9,5 км. Прекатегоризираните четвъртокласни пътища (IV-7907 и IV-9009) обслужват периферни части от общината.

И трите основни трасета от републиканската пътна мрежа са ориентирани в посока север-юг и не способстват за интегрирането на населените места от общината помежду им и с общинския център. Липсва пряка пътна връзка запад - изток, която да приближи селата от западната част на общината (Зидарово, Габър, Вършило) към общинския център и бреговата зона.

Реализирането на различни инициативи за териториално сътрудничество в областта на приоритетни области на развитието е важен елемент на провежданата политика на местно ниво. В периода 2007-2013 г., както и през програмния период 2014–2020 г.

община Созопол успешно си сътрудничи с други общини в България и Европа в процеса на реализиране на различни обществено-значими проекти, в т.ч.:

- **Проект „Повишаване на административния капацитет на общинските администрации в Созопол, Приморско и Царево за прилагане на ПЧП за местно развитие“**, финансиран по Оперативна програма "Административен капацитет" в периода 2007-2013 г. и изпълнен в партньорство с общините Приморско и Царево;
- **Проект „Културното наследство на два съседни народа-отворена врата през хилядолетията“**, финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество България -Турция в периода 2007-2013 г. и изпълнен в партньорство с Община Кърклареli (Турция);
- **Проект „Повишаване на капацитета на пограничните общини за предоставяне на социални услуги и прилагане на политиката на ЕС в социалната сфера“**, финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество България - Турция в периода 2007-2013 г. и изпълнен в партньорство с Община Алпуллу (Турция);
- **Проект „Без граници за добрия мениджър“,** финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" в периода 2007-2013 г., изпълнен с партньори от Гърция за проучване на добри практики в Гърция и България в малки и средни хотели и техните клиенти;
- **Проект „Опазване на културно-историческото наследство - обща европейска цел“,** финансиран по Програма за трансгранично сътрудничество по ИПП България – Турция в периода 2014-2020 г. и изпълнен в партньорство с Регионален музей гр. Одрин (Турция)
- **Проект „Социални иновации за включване на етнически и уязвими групи в община Созопол“,** финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" в периода 2014-2020 г., изпълнен с партньори от Италия.

В допълнение, на територията на Община Созопол се намира Регионалното депо за неопасни отпадъци, което обслужва общините Созопол, Приморско и Царево".

Община Созопол участва и в Местната инициативна рибарска група (МИРГ) „Приморско-Созопол-Царево“, която е бенефициент по проект за подготвителни дейности по Подмярка 4.1. „Подготвителна помощ за стратегии за Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) от Програмата за морско дело и рибарство" 2014-2020 г., както

и Местната инициативна група (МИГ) „Созопол – Приморско – Царево“, бенефициент по под-мярка 4.3.1, Ос 4 Лидер на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Реализираните успешни примери за териториално сътрудничество между община Созопол и други общини от България и Европа, показват, че предприемането на инициативи за териториално и транс-гранично сътрудничество са важен елемент на провежданата политика на местно ниво и в периода 2021–2027 г. Налице е връзка между община Созопол и съседни територии извън административните ѝ граници, с потенциал да влияят върху развитието на населените места в рамките на общината. Стремежът към повишаване качеството и стандарта на живот на населението е основен приоритет, залегнал на различни териториални нива в страната – национално, регионално (ниво от район 2), областно, общинско. Това от своя страна позволява възприемането на общ път в развитието на партниращите си територии в ключови областни на общественото развитие, свързани с подобряване на количествените и качествени параметри на различните видове социална и техническа инфраструктура.

11. SWOT анализ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Обща характеристика на Община Созопол	
- Близост до областния център на Област Бургас с бърз достъп на общинския център до първокласната републиканската пътна мрежа - Природно-географските дадености на общината (релеф, брегова ивица, климат) предлагат възможности за развитие както на основния вид туризъм (морския), така и на други разнообразни форми на алтернативен туризъм - Разнообразието и чистотата на почвените комплекси позволява развитието на широк диапазон на аграрни дейности – от пасищно животновъдство до летни култури, трайни насаждения и зеленчукопроизводство - Налице са богато биоразнообразие и множество защитени местности, зони и природни забележителности, благоприятстващи развитието на природния и познавателен туризъм	- Висок остава процентът неоползотворени земеделски територии - 70% необработваеми и изоставени земи - Пренебрегната и полу-изоставена остава вътрешността на общинската територия с неоползотворен потенциал на ресурсите на природното и културно наследство

- Наличие на множество недвижими културни ценности и паметници на културата с национално значение, важна предпоставка за развитие на културния туризъм	
Състояние на местната икономика	
- В структурата на общинската икономика броят на микро-предприятията, както и броят на заетите в тях бележат ръст през последните 5 години - Положителна тенденция се наблюдава и при чуждестранните преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор в община Созопол през последните 5 години - През последните 5 години се наблюдават положителни тенденции в туристическия сектор – основен за икономиката на Община Созопол	- Териториална концентрация на някои икономически дейности на третичния сектор най-вече в общинския център – гр. Созопол, което ограничава достъпа на жителите на по-отдалечените населени места до тези услуги - Концентрация на туристическите услуги и инфраструктура по крайбрежието; непреодоляна сезонност на морския туризъм и липса на разнообразие в предлагания туристическия продукт - Неоползотворен потенциал за развитие на алтернативни форми на туризъм във вътрешността на общинската територия
Социална сфера и човешки ресурси	
- Част от демографските характеристики на Община Созопол са по-благоприятни в сравнение с тези на национално и областно ниво - Основният сектор, който осигурява заетост на населението в Община Созопол е сектор I - Хотелиерство и ресторантьорство, като в последните години се наблюдава значително намаление в броя на трайно безработните - Наличието на образователни услуги за всички подрастващи в Община Созопол - Общината разполага с добре организирана мрежа от социални услуги - Общината разполага с изключително богат и разнообразен календар на културните събития	- Затруднен е достъпът до здравеопазване, особено на жителите от населените места във вътрешността на общината - Неграмотност и де-социализация на ромската общностна територията на общината - Липсва общинска стратегия и програма за опазване и социализация на археологическите паметници, като все още е налице слаба или липсваща експонираност на археологическите обекти в селските територии
Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията	
- На територията на Община Созопол има въведена в експлоатация ПСОВ – Созопол - Всички селища в общината са свързани към Националната далекосъобщителна мрежа	- Транспортната инфраструктура в Община Созопол се характеризира с компрометираната пътна мрежа в някои участъци, липса на преки пътища и транспортни връзки между отделни селища и общинския център, ограничен капацитет за паркиране, липса на единна транспортно-информационна система и автогара в общинския център

	- Инфраструктурата на морския транспорт в общината е амортизирана и се нуждае от ремонт и модернизация - Проблеми на водоснабдяването в общината се свързват с амортизирана водопроводна система с изчерпан капацитет, големи загуби на вода, дефицит на вода в селищата от вътрешността на общината, несъответствие между пропускателната способност на водопроводните мрежи и необходимия обем за крайните потребители - Канализационната мрежа е изградена само в гр. Созопол, курортите край него и гр. Черноморец, а в селищата във вътрешността на общината няма изградена канализационна мрежа
Екологично състояние и рискове	
- Въздухът в общината е със сравнително запазена чистота поради липсата на големи източници на атмосферно замърсяване - Количественото и химичното състояние на подземните водни тела (ПВТ) на територията на Община Созопол е добро и не са установени източници на замърсяване - Не са отчетени значителни отклонения от референтните стойности, характеризиращи замърсяването на почвите на територията на общината; - Община Созопол има изградена система за управление на отпадъците, в т.ч. система за разделно събиране на отпадъци от опаковки - Като цяло, околната среда на територията на Община Созопол е със запазени екологични характеристики и не са налице значителни екологични рискове	- През 2019 г. се наблюдава влошаване на някои от показателите за състоянието на р. Ропотамо, като това се дължи основно на замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници и непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е.ж. без ПСОВ - Основният шумов замърсител в общината са функциониращите през летния сезон нощни заведения и засиленият автомобилен трафик - Гама-фонът в района на з. „Вромос“ е около 2 пъти на фоновите стойности на “чистите” плажове в района, в резултат от изхвърлен в периода 1954 – 1977 г. флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика „Росен” към Бургаски медни мини
Административен капацитет	
- Изграден административен капацитет на общинската администрация в резултат от изпълнението на редица проекти, насочени към повишаване качеството на живот на територията на община Созопол	- Ограничени възможности са финансиране реализацията на различни обществено значими проекти, свързани с ключови области на развитието

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Обща характеристика на Община Созопол	
- Оползотворяване на възможностите за развитие на Община Созопол, произтичащи от особеностите на природноресурсния потенциал на територията	- Засилване на неблагоприятните последствия, свързани с отдалечеността на периферната територия на общината с общинския и областния център
Състояние на местната икономика	
- Повишаване конкурентоспособността на местната икономика посредством подобряване обвързаността на местното земеделие със сектора на туризма - Развитие на алтернативни форми на туризъм и създаване на комплексен туристически продукт, отличаващ общината от останалите Черноморски курорти - Оползотворяване потенциала за развитие на различни приоритетни икономически дейности, вкл. посредством реализирането на съвместни регионални инициативи	- Продължаващо влошаване на стойностите на основните икономически показатели, характеризиращи състоянието на местната икономика; - Неоползотворяване в достатъчна степен на съществуващите възможности за развитие на различни икономически дейности
Социална сфера и човешки ресурси	
- Предоставяне на висококачествени и разнообразни социални услуги в общността, съобразени в конкретните нужди на населението, попадащо в различни уязвими групи на обществото - Подобряване количествените и качествени параметри на обектите на здравната, образователната, социалната, културна инфраструктура	- Влошаване на стойностите на ключови показатели, характеризиращи демографското развитие на общината - Засилване неравнопоставеността на достъпа на жителите на някои населени места на общината до различни обществено значими услуги Риск от социално изключване за някои уязвими групи на обществото
Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията	
- Реализация на обществено значими проекти, насочени към подобряване параметрите на техническата инфраструктура в община Созопол	- Недостатъчни възможности за финансиране и реализация на проекти за подобряване състоянието на техническата инфраструктура
Екологично състояние и рискове	
- Потенциал за производство на ел. енергия от ВЕИ чрез оползотворяване на остатъци от дървесен материал, изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от слънчеви колектори и оползотворяване на останките от селскостопанските култури за енергийни цели	- Наличие на риск по отношение на наводненията и свързаните с тях нарушения на речните корита
Административен капацитет	
- Потенциал за реализация на значими проекти в областта на общественото развитие за повишаване качеството на	- Недостатъчна степен на сътрудничество между управленските структури на различни териториални нива

живот на населението и подобряване параметрите на селищната среда - Потенциал за участие в Черноморското икономическо сътрудничество, транснационално и трансгранично сътрудничество	

11.1. Взаимовръзки с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на ЮИР

В Социално–икономическия анализ на районите в Република България (Втори етап – част I), разработен през 2019 г. от Националния център за териториално развитие (НЦТР), община Созопол попада в категория „слабо урбанизирани общини (периферни)“. Към тази категория са отнесени 152 общини в страната. Освен община Созопол, в административния обхват на област Бургас към разглежданата категория са отнесени и общините Камено, Малко Търново, Приморско, Руен и Сунгурларе. Общините Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Средец и Царево са посочени като едни от 95-те общини в страната в категория „средно урбанизирани общини (междинни)“, а община Бургас е отнесена към категория „силно урбанизирани общини (централни)“, към която са включени 18 общини в страната.

Определянето на община Созопол като слабо урбанизирана (периферна) се базира на използването на методика, според която „е прието, че слабо урбанизирана община (периферна) – на малък град или село (rural) е тази, при която над 50% от населението е в населени места под 5 хил. жители или общината е с център град или село под 5 хил. жители“.

Според Националната концепция за пространствено развитие на Република България 2013–2025 г., общинският център – гр. Созопол спада към центровете от четвърто йерархично ниво, които са малки градове с микрорегионално значение за територията на групи общини. Техният общ брой на национално ниво е 90. В административния обхват на Югоизточен район, като центрове от четвърто йерархично ниво са категоризирани 15 центъра. Областният център – гр. Бургас спада към центровете от второ йерархично ниво, които са големи градове, центрове с национално значение.

Във Втори етап – част II на Социално–икономическия анализ на районите в Република България, се посочва че в периода 2011-2017 г. община Созопол е една от 26-те общини в страната, за които се отчита прираст на населението, в т.ч. естествен и механичен.

Съгласно разглеждания документ, територията на община Созопол се включва към туристически район Бургаско Черноморие, към който са отнесени 13 общини от Югоизточен район. Направлението Созопол – Каваци е определено и като едно от активните и развиващи се морски агломерационни образувания от туристически тип.

По отношение на материалното културно наследство, като недвижими културни ценности национално значение в категория археологически резервати са посочени островите "Св. Иван" и "Св. Петър" и Античният град Аполония.

Анализът отбелязва и проблемът с радиационното замърсяване на залива Вромос, където измерванията превишават многократно фоновите стойности на незамърсените плажове в района, а гама-фонът - с около два пъти.

Според дела на териториите заети, от обекти на Националната екологична мрежа (НЕМ), територията на община Созопол е отнесена към пета група, за която този дял е между 10 и 35%. Към тази група са включени 97 общини в страната, за които се отчита под средното ниво на природозащита в страната.

II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

1. Предпоставки за формулиране на стратегическата рамка за развитие

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021–2027 г., настоящият документ следва да включва визия за развитието на общината, стратегически цели, както и приоритети, насочени към потенциала за развитие на територията със съответни мерки към тях.

Разработването на ПИРО се основава на използването на интегриран подход в процеса на планиране на регионалното и пространственото развитие на община Созопол, което се свързва с необходимостта от съгласуване на формулираните цели и приоритети. От ключово значение за разработването и прилагането на ПИРО е неговата стратегическа рамка да отчита различните фактори, условия и потенциали за специфичното развитие на общината, мрежата от населени места и отделните икономически сектори.

Разработването и прилагането на ПИРО за периода 2021–2027 г. е част от установената със съответните законодателни разпоредби обща система от стратегически документи. Разработването и прилагането на настоящия документ се извършва в рамките на националната политика за регионално развитие.

ПИРО интегрират регионалното и пространственото развитие, като прилагането на този подход цели постигането на по-значим ефект и ефикасност за реализация на целите на местното развитие. Посочената цел се допълва и от наличието на обвързаност и йерархична съподчиненост на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, използването на механизми за широко партньорство и координация между органите и институциите, бизнеса и гражданското общество, както и на общи инструменти за финансово подпомагане.

Разработването на стратегическата рамка на ПИРО на Община Созопол отчита нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, както и целите и приоритетите за развитие на страната, дефинирани на национално и регионално ниво.

Стратегическата рамка на настоящия документ е формулирана в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021–2027 г. В посочения период, политиката на сближаване на ЕС поставя фокус върху пет цели, които ще стимулират инвестициите на ЕС в посочения период:

Таблица 41: Цели на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г.

Цели на кохезионната политика на ЕС за периода 2021–2027 г.
1. **По-интелигентна Европа**: чрез иновации, цифровизация, икономическа промяна и подкрепа за малките и средните предприятия
2. **По-зелена безвъглеродна Европа**: чрез прилагане на Парижкото споразумение и инвестиране в енергийния преход, възобновяемите енергийни източници и борбата с изменението на климата
3. **По-добре свързана Европа**: със стратегически транспортни и цифрови мрежи
4. **По-социална Европа**: изпълнение на европейския стълб на социалните права и подкрепа за качествената заетост, образованието, уменията, социалното приобщаване и равния достъп до здравеопазване
5. **Европа по-близо до гражданите**: подкрепа за местните стратегии за развитие и устойчивото градско развитие в ЕС

Източник: https://ec.europa.eu/regional_policy/bg/2021_2027/

Предвижда се между 65% и 85% от средствата от ЕФРР и Кохезионния фонд ще бъдат разпределени съсредоточат върху посочените по–горе цел 1: По-интелигентна Европа и цел 2: По-зелена безвъглеродна Европа.

В контекста на своята същност, ПИРО следва да допринесе в максимална степен към изпълнението на цел 5: Европа по-близо до гражданите.

В процеса на разработване на ПИРО на община Созопол за периода 2021–2027 г., са взети предвид целите и приоритетите, формулирани в следните документи на национално и регионално ниво:

- Национална програма за развитие „България 2030“;
- Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013–2025 г. – актуализация 2019 г.;
- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион 2021–2027 г.

В аналитичната част Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Югоизточен регион е представен профил на общините с центрове от четвърто йерархично ниво в рамките на района. Съгласно описанието в Интегрираната териториална стратегията за развитие на Югоизточен регион, това са:

- *Градове са центрове, предлагащи работни места и основни услуги със значение за повече от една община. Те са избрани с оглед подходящото им местоположение в територията на областите, демографската им големина, наличните им функции с надобщинско значение в сферата на*

икономиката, социалната сфера, образованието, културата, въпреки заниженитe им социално-икономически показатели.

Градовете Созопол и Твърдица са определени от IV-то ниво с толеранс – показателите им клонят към по-ниското, пето ниво. Запазването на позициите и утвърждаването на тези градове като центрове от четвърто йерархично ниво е ключов фактор за задържането на населението във вътрешните и външните периферни части на района, предлагайки работни места и основни публични блага и услуги.

2. Визия, цели и приоритети за развитие на Община Созопол за периода 2021-2027 г.

2.1. Визия

Настоящият структурен елемент на разработвания документ представя стратегията за реализация на ПИРО на община Созопол. Стратегическата рамка на плана включва и проследява взаимовръзката между следните тясно свързани помежду си нейни елементи:

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021–2027 г., при формулирането на отделните елементи на стратегическата рамка на документа, следва да бъдат отчетени следните техни характеристики:

Визия за развитие на община Созопол
– Съобразена със специфичния потенциал за развитие на територията; – Характеризираща насоките за бъдещото развитие на общината; – Отразяваща перспективите пред регионалното и пространственото развитие на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори; – Отчитаща възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии.

Цели и приоритети на ПИРО
– Определени в съответствие с целите и приоритетите, залегнали в стратегическите рамки на документите за регионално и пространствено развитие на по-високите териториални нива в страната; – Следва да се обвържат с постигането на резултати на територията на общината; – Формулираните цели следва да отчитат местните потенциали за развитие на територията, съсредоточавайки се върху решаването на конкретни проблеми в целевата територия; – Приоритети следва да са в съответствие с различните секторни политики, като произтичат логически от изводите, извършени в аналитичната част на плана и се фокусират върху конкурентните предимства на територията.

На ниво ПИРО следва да се гарантира връзката „регионален – местен стратегически контекст за развитие“ посредством *формулирането на ограничен брой приоритети, които са ключови за територията и евентуални допълващи приоритети*. Всеки приоритет следва да бъде свързан със съответна стратегическа цел, представлявайки по-краткосрочна и конкретна цел, насочена към постигането на по-общата стратегическата цел.

Реализирането на стратегическата рамка на документа следва да се извърши посредством изпълнението на Програмата за реализация, която ще обхване предвиден пакет от мерки и дейности, включващ подготовката, финансирането и изпълнението на конкретни проекти.

Стратегическата рамка на ПИРО на община Созопол за периода 2021–2027 г. следва да бъде фокусирана и ясно да разкрива избрания път за развитие на целевата територия. Важен момент при нейното разработване, е да бъдат формулирани онези области на общественото развитие, към които приоритетно да се насочат основните усилия и инвестиции през новия програмен период. На база посочената логика, в Методическите указания за разработване на ПИРО акцентират върху необходимостта от формулиране на ограничен брой ключови приоритети, отразяващи избрания фокус и специфика на развитие на територията. Възприетият подход е насочен към избягване формулирането на по-скоро общи и универсални цели и приоритети, неотчитащи конкретните специфики на съответната територия. Стремежът към постигане на концентрация и осезаем ефект върху развитието на община Созопол следва да се обвърже с дефинирането на такива стратегически цели и свързани с тях приоритети за действие, които отчитат конкретните потенциали и местни специфики на територията на общината.

В приетия Общински план за развитие на община Созопол за периода 2014–2020 г. е формулирана следната визия за развитие на общината:

„Община Созопол – по-добро място за живот, работа, туризъм и инвестиции“

За периода 2021–2027 г. е дефинирана следната обновена визия за развитие на община Созопол:

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СОЗОПОЛ 2021–2027 г.

„Община Созопол - в услуга на хората и бизнеса за по-добро устойчиво развитие на местния потенциал и конкурентни предимства на територията“

Постигането на визията за развитие на община Созопол, следва да се реализира посредством изпълнението на йерархично структурирани приоритети, специфични цели, мерки, дейности и конкретни проекти. Тяхното разработване е извършено при отчитане на установените в аналитичната част на ПИРО потребности на местното население. Формулирането на стратегическата рамка на документа е извършено при отчитане степента на изпълнимост на предложените цели, приоритети и мерки. Ключов момент в процеса на изпълнение на ПИРО е постигането на синхрон между аналитичната, стратегическата и управленската част на документа за местно развитие за периода 2021–2027 г.

2.2. Приоритети и цели за развитие

За постигане на формулираната визия на Община Созопол, са дефинирани следните приоритети за развитие в периода 2021–2027 г.:

- **ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА МЕСТНИТЕ КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА**
- **ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И БАЗОВИТЕ УСЛУГИ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО**
- **ПРИОРИТЕТ 3: ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНСКАТА ТЕРИТОРИЯ**

Плана за интегрирано развитие на Община Созопол се разработва за период, в който на европейско, национално и регионално ниво са налице сериозни предизвикателства, включително климатични промени, преход към нисковъглеродна икономика, индустриална трансформация и демографски въпроси и необходимост от по-успешно провеждане на политиката на сближаване.

Основни цели в развитието на общината са:

- Развитие на интелигентна икономика, базирана на местните конкурентни предимства, икономическа промяна и подкрепа за микро- и малките предприятия с акцент върху кръговата икономика и зелените инвестиции;
- Подкрепа за качествена заетост, образование, умения, социално приобщаване и равен достъп до здравеопазване;
- Подобряване свързаността в общината и качеството на средата в населените места за постигане на балансирано териториално развитие.

За развитието на Община Созопол е много важен и административния капацитет на местно ниво и ангажираността на социално-икономическите партньори и гражданите за провеждане на местна политика и управление на процесите на планиране, програмиране, информационно осигуряване, контрол и координация.

ПИРО следва да бъде част от координиращия елемент на секторните политики в рамките на интегрирания подход, залегнал и в Териториалната стратегия за развитие на Югоизточния регион за планиране. В същото време мерките за развитие следва да бъдат интегрирани с цел рационалното и устойчиво пространствено развитие и управление на общината.

ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ИНТЕЛИГЕНТНА ИКОНОМИКА, БАЗИРАНА НА МЕСТНИТЕ КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА

Постигането на устойчив икономически растеж чрез подкрепа за развитие на интелигентна икономика на базата на местните конкурентни предимства има ключова роля при създаването на условия за подобряване качеството и стандарта на живот на населението в общината.

Приоритетните дейности следва да доведат до изпълнението на следните цели:

Специфична цел 1.1. Повишаване капацитета за използването на модерни технологии и решения

Мярка 1.1.1. Повишаване на предприемаческия потенциал

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за подкрепа на предприятия с висок растеж и стартиращи предприятия с висок потенциал за растеж;
- Проекти за създаване на условия за привличане на нови производства и инвестиции, в т.ч. „зелени“ технологии;
- Проекти за повишаване на предприемаческата култура.

Мярка 1.1.2. Развитие на умения за интелигентна специализация

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за подкрепа на предприятия, инвестиращи в развитие на уменията;
- Проекти за повишаване квалификацията и цифровите компетенции на работната сила;
- Проекти за придобиване на ключови умения от млади и безработни за активно включване в пазара на труда.

Специфична цел 1.2. Развитие на икономика с висока добавена стойност

Мярка 1.2.1. Развитие на синя[19] икономика

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за повишаване качеството и добавената стойност на предлаганите туристически услуги;
- Проект за възстановяване на местните морски пътнически превози през лятото по направлението Бургас – Черноморец – Созопол;

[19] Икономика, свързана с морето

- Проекти за развитие на водните спортове и свързаните с тях услуги: яхтинг, спортен риболов, подводно плуване, морска археология.

Мярка 1.2.2. Развитие на устойчив туризъм

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за развитие и популяризиране на алтернативни форми на туризъм чрез оползотворяване потенциала на вътрешната територия на общината;
- Проект за създаване и популяризиране на интегриран туристически продукт, отличаващ Община Созопол от останалите Черноморски общини;
- Проекти за подобряване обвързаността на местното земеделие със сектора на туризма.

Мярка 1.2.3. Опазване и развитие на КИН

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за опазване, цифровизация, социализация, експониране и популяризиране на КИН;
- Проекти за подобряване на инфраструктурата за достъп до обектите на КИН;
- Проекти за реставрация и консервация на недвижимите културни ценности и архитектурното наследство.

Мярка 1.2.4. Развитие на модерно земеделие, горско стопанство, рибарство и аквакултури

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за модернизация на земеделските дейности и предприятия;
- Проекти за модернизация и развитие на горското стопанство;
- Проекти за модернизация и развитие на рибарството и производството на аквакултури.

Специфична цел 1.3. Подобряване на мобилността и общинската свързаност

Мярка 1.3.1. Подобряване на транспортната свързаност и достъп

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проект за изграждане на четирилентов път по направлението Бургас – Созопол – Приморско;
- Проекти за реконструкция и изграждане на общинската пътна мрежа;

- Проекти за реконструкция и изграждане на уличната мрежа в населените места;
- Изграждане на паркинги в курортните центрове;
- Модернизация на междуселищния автотранспорт чрез изграждане на необходимата инфраструктура, обновяване на автопарка и въвеждане на модерни транспортни услуги.

Мярка 1.3.2. Подобряване на цифровата свързаност и достъп

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за покритие с широколентов интернет във всички населени места;
- Проекти за изграждане и модернизиране на информационната и телекомуникационна инфраструктура;
- Проекти за развитие на електронното здравеопазване и електронното образование;
- Проекти за изграждане на безплатен високоскоростен безжичен Интернет достъп на обществени места;
- Проект за въвеждане на е-управление в общината и увеличаване броя на електронно предоставяните услуги;
- Проекти за внедряване на интелигентни системи за управление и мониторинг на обществени услуги, инфраструктура и пространства.

ПРИОРИТЕТ 2: ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И БАЗОВИТЕ УСЛУГИ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО

Повишаване качеството на живот и базовите услуги за населението са ключов фактор за развитието на общината не само по отношение на нейната социална и икономическа среда, но също и по отношение на материалната жизнена среда в населените места.

Приоритетните дейности следва да доведат до изпълнението на следните цели:

Специфична цел 2.1. Развитие на човешкия капитал

Мярка 2.1.1. Повишаване качеството на образованието

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за подобряване на образователната инфраструктура в населените места;
- Проекти за осигуряване на достъп до образование на всички подрастващи в Община Созопол;
- Проекти за повишаване на уменията и квалификацията на педагогическия персонал в образователните институции.

Мярка 2.1.2. Повишаване на възможностите за учене през целия живот

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за подпомагане развитието на центрове за професионално обучение и квалификация;
- Проекти за въвеждане на онлайн форми за професионално обучение и квалификация.

Специфична цел 2.2. Развитие на здравните, социални, културни и спортни услуги и инфраструктура

Мярка 2.2.1. Осигуряване на достъп до качествено здравеопазване

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за осигуряване на равен достъп до здравна помощ и услуги за населението;
- Проекти за подобряване профилактиката на заболяванията;
- Проекти за осигуряване на подкрепа за общопрактикуващи лекари;
- Проекти за развитие на електронното здравеопазване.

Мярка 2.2.2. Социално включване и предоставяне на социални услуги

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за модернизиране на предоставяните социални услуги и свързаната с тях инфраструктура и оборудване;
- Проекти за електронизиране на социалните услуги;
- Проекти за интегрирана подкрепа за активно приобщаване на уязвимите групи.

Мярка 2.2.3. Подобряване на културните услуги и инфраструктура

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за модернизиране и развитие на културната инфраструктура;

- Проекти за обогатяване и популяризиране на културния календар на общината;
- Проекти за въвеждане на иновативни решения за предоставяне на културни услуги на населението.

Мярка 2.2.4. Подобряване на спортните услуги и инфраструктура

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за модернизиране и развитие на инфраструктурата за професионален спорт и спорт в свободното време;
- Проекти за подпомагане на спортните клубове в общината;
- Проекти за насърчаване на спортните инициативи за децата и младежите.

Специфична цел 2.3. Развитие на техническата инфраструктура

Мярка 2.3.1. Интегрирано управление на водите

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за изграждане и рехабилитация на ВиК инфраструктурата на територията на общината, в т.ч.:
  - Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места;
  - Допълнителна локална защита за потенциален източник на замърсяване – ПСОВ Созопол.
- Проекти за въвеждане на иновативни решения за управление, превенция и мониторинг на водните ресурси и инфраструктура.

Мярка 2.3.2. Укрепване и защита на морския бряг

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за изграждане и рехабилитация на брегоукрепителни и брегозащитни съоръжения, в т.ч. изграждане на каменно-насипна дига и комбинация.
- Проекти за въвеждане на иновативни решения за управление, превенция и мониторинг на морския бряг и акваторията на Черно море в Община Созопол;
- Проекти за намаляване замърсяването от корабна и пристанищна дейност, в т.ч.:

- Ограничаване на замърсяването на морските води чрез използване на подходящо оборудване при инцидентни разливи;
- Осъществяване на контрол по отношение управлението на отпадъците в районите на рибарските селища.

Специфична цел 2.4. Насърчаване на кръговата икономика, зелените инвестиции и опазване на околната среда

Мярка 2.4.1. Интегрирано управление на отпадъците

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за рехабилитация и разширяване на инфраструктурата за управление на отпадъците;
- Проекти за намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места, в т.ч. преустановяване експлоатацията на нерегламентирани сметища, причиняващи влошаване състоянието на водите;
- Проекти за въвеждане на иновативни решения за управление на отпадъците и развитие на кръгова икономика.

Мярка 2.4.2. Повишаване на енергийната ефективност

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за насърчаване използването на енергия от ВЕИ;
- Проекти за повишаване на енергийната ефективност на обществените сгради;
- Проекти за въвеждане на енергийно ефективни решения в обществената инфраструктура.

Мярка 2.4.3. Адаптиране към климатичните промени

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за превенция и управление на риска от наводнения;
- Проекти за превенция и управление на риска от пожари;
- Проекти за превенция и управление на риска от свлачища;
- Проекти за превенция и управление на риска от засушаване.

Мярка 2.4.4. Опазване на околната среда

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за повишаване качеството на атмосферния въздух;

- Проекти за опазване на биоразнообразието;
- Проекти за интегрирано управление на защитените територии и зони.

ПРИОРИТЕТ 3: ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНСКАТА ТЕРИТОРИЯ

Постигането на интегрирано развитие на територията на Община Созопол е свързано с предизвикателството за съгласуване на интересите за развитие на отделните населени места, както и преодоляване на териториалните диспаритети между центъра и периферията на общината, а също и тези между общинския център и населените места от по-високо йерархично ниво в региона.

Приоритетните дейности следва да доведат до изпълнението на следните цели:

Специфична цел 3.1. Интегрирано развитие на населените места

Мярка 3.1.1. Повишаване атрактивността на крайбрежната територия

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за благоустрояване и обновяване на населените места по крайбрежието на Черно море;
- Проекти за изграждане на свързана мрежа от велоалеи;
- Проекти за обособяване и поддържане на зелени зони за отдих и спорт;
- Проекти за намаляване на шумовото замърсяване през летния сезон;
- Проекти за обособяване на атракционни зони с висока концентрация на предлагане на туристически услуги и развлечения.

Мярка 3.1.2. Повишаване атрактивността на населените места от вътрешността на общината

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за благоустрояване и обновяване на населените места от вътрешността на общината.

Специфична цел 3.2. Развитие на териториалното и трансгранично сътрудничество

Мярка 3.2.1. Развитие на териториалното сътрудничество със съседни общини от Р. България

За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за запазване и/или създаване на нови МИГ и МИРГ за прилагане на подхода ВОМР;

- Проекти за повишаване капацитета на местната администрация и социално-икономическите партньори за прилагане на подхода ВОМР;
- Проекти за изпълнение на съвместни инициативи от обществена значимост.

Мярка 3.2.2. Развитие на трансграничното и транснационално сътрудничество

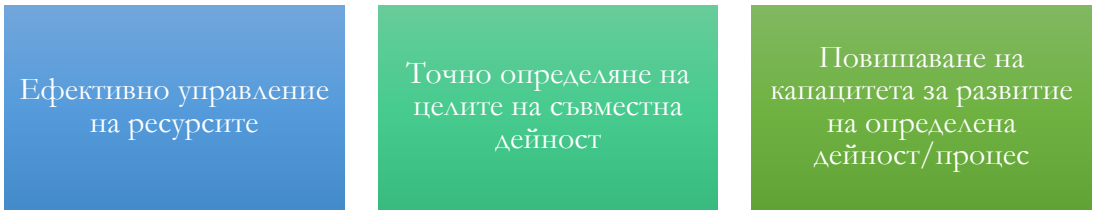
За реализирането на тази мярка се предлагат следните проекти:

- Проекти за повишаване капацитета на местната администрация и социално-икономическите партньори за изпълнение на трансгранични и транснационални инициативи;
- Проекти за изпълнение на трансгранични и транснационални инициативи от обществена значимост.

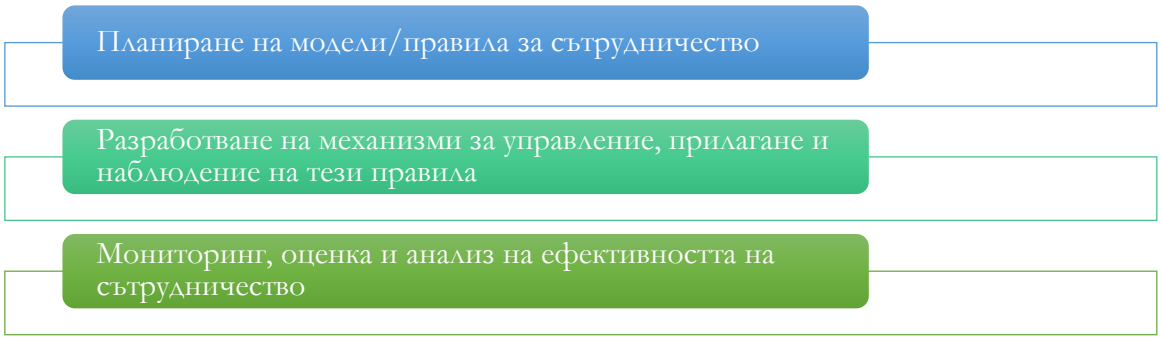
III. КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ, ПАРТНЬОРИ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ФОРМИ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

Партньорството е фундаментален принцип и важен елемент на социалните отношения, прилагащ се в частния и обществения живот за устойчиво развитие на общността.

Партньорството се базира на ясни принципи, осигуряващи прозрачност на ролите и отговорностите, разпределяне на ангажименти, делегиране на права и управленски ресурси между участниците. Принципът на партньорството е свързан с трите най-общи цели на управлението:

Процесът на партньорство е свързан със следните три основни етапа на взаимодействие:

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община за периода 2021–2027 г., главна цел при тяхното разработване е прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество. Неотменна част е идентифицирането на различните групи заинтересовани страни и участници в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие на общината. Ключов момент в този процес е осигуряването на прозрачност и информация за очакваните резултати и ползи за местната общност, както и нейното мотивиране за активно участие в процеса на подготовка и реализация на плана. Заинтересованите страни следва да бъдат включени както на етапа на разработване и приемане на документа, така и при реализацията на дефинираната стратегическа рамка.

Разработеният документ следва да бъде обсъден и съгласуван със:

- Заинтересованите органи и организации;
- Икономическите и социалните партньори;
- Физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината.

Целта е информацията да достигне до максимален брой представители на заинтересованите страни и да се осигури тяхното участие в обсъжданията и вземането на решенията.

За изпълнението на ангажимента за осигуряване на необходимата публичност, общината следва да разработи комуникационна стратегия, която да:

- Гарантира прилагането на принципа на партньорство;
- Осигури прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на ПИРО посредством одобрение, изпълнение и проследяване на набор от подходящи мерки и действия.

В процеса на разработване на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. е проведено анкетно проучване чрез системата Survey Rock, в което са обхванати представители на следните различни групи заинтересовани страни:

- Областни/Регионални органи на власт;
- Органи на местната власт;
- Бизнеса;
- Неправителствения сектор;
- Образователни/обучителни организации;
- Местното население;
- Други.

Проведено е едно обществено обсъждане с участието на представители на различни групи заинтересовани страни, имащи отношение към разработването и последващото прилагане на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. В рамките на общественото обсъждане е проведена разяснителна кампания, неотменна част от процеса по осигуряване на информация и публичност. Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021–2027 г. разяснителните кампании обхващат:

- **Представяне на информация за предвижданията на ПИРО**, в т.ч. за ролята на гражданите и на бизнеса за определянето на приоритетите за развитие на общината и тяхната реализация, очакваните резултати в икономическата и социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околната среда:
  - примерни дейности: провеждане на публични дискусии, фокус групи, форуми/семинари, печатни материали, видеоматериали и др.;
- **Възможностите за изграждане на публично–частни партньорства** и реализацията на проектни идеи с участието на публичния сектор, насочени към подобряване на физическата среда и на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса;
- **Разясняване на конкретните задачи** на кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствения сектор и гражданското общество за осигуряване на висока ефективност при изпълнението на ПИРО;
- **Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината** за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по–голяма добавена стойност от тях, както и за подобряване стандарта на живот на населението;
- **Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество** за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за подготовката и реализация на ПИРО.

В процеса на разработване и прилагане на ПИРО на Община Созопол е предвидена възможността за целогодишно постъпване на проектни предложения от страна на различни заинтересовани лица на територията на общината. За тази цел е разработен **Фиш за набиране на проектни предложения от заинтересовани лица в рамките на разработване на План за интегрирано развитие на Община Созопол за периода 2021–2027 г.** Електронен достъп до фиша за набиране на проектни предложения ще е възможен целогодишно на официалната интернет страница на Община Созопол – https://www.sozopol.bg

1. Основни подходи за насърчаване участието на партньорите и заинтересованите страни

Партньорският модел на управление е ключов при разработване и прилагане на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. В резултат на неговото прилагане ще се реализира процес на съвместно вземане на решения и координиране на тяхното изпълнение между различните партньори. Партньорството позволява провеждането на целенасочено взаимодействие между различните групи заинтересовани страни, насочено към успешното развитие на изпълняваните политики и конкретни мерки и дейности.

Партньорствата могат да се разпределят по следния признак:

За реализирането на партньорство са необходими следните първоначални стъпки:

- Установяване на принципите и правилата за работа в партньорството;
- Провеждане на целенасочено проучване, чрез което да се определят подходящите партньори, тяхната роля в процеса на планиране, както и способ за привличане на всяка заинтересована страна (група, организация).

Заинтересованите страни (лица) са институции, организации, административни звена, общности (групи) от различни юридически и физически лица, които имат конкретен интерес във връзка с реализацията на публична политика/план и са нейни поддръжници или противници.

Различните видове партньорства с частния сектор варират от най-опростени начини за включване на частния сектор до сложни форми на прехвърляне на по-голям риск от публичния към частния партньор.

В процеса на разработване и последващо изпълнение на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. са заложени следните действия и стъпки, представящи петте нива на участие на заинтересованите страни в партньорския процес:

НИВА НА УЧАСТИЕ В ПАРТНЬОРСКИЯ ПРОЦЕС
1. Информиране на обществеността – Съобщава се какво се планира и какво е направено. Нивото е от съществено значение за всички заинтересовани страни, но не е участие в партньорство само по себе си.
2. Консултиране – Състои се в предлагане на различни опции (варианти) и наблюдение на обратната реакция. Насочено е към проверка и установяване на обществените нагласи.
3. Съвместно решаване – Насърчава се различните страни да предлагат допълнителни варианти, присъединявайки се към определянето на най-добрия вариант.
4. Съвместно действие – Отделните заинтересовани страни съвместно решават кое е най-доброто решение, като формират и партньорство под формата на споразумение – договор за неговото осъществяване.
5. Подкрепа на независими инициативи на общността – Подпомагане на другите да правят това, което те желаят и считат за правилно чрез предоставяне на безвъзмездни финансови средства, съвети или друга подкрепа от партньора, който разполага с ресурси. – Например, оказване на подкрепа за определен тип инициативи на местни НПО, физически лица и фирми, реализиращи инициативи, съфинансирани от общинската власт при определени критерии, но реализирани самостоятелно от партньорите.

Преминавайки от ниво 1 към ниво 5 участието на гражданите нараства, а степента на контрол на публичната власт върху решенията и действията намалява. На най-ниските нива контролът на инициатора върху процеса се запазва, но те предполагат и по-малка ангажираност на другите участници/партньори.

В процеса на разработване на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. е проведено анкетно проучване, в което са обхванати следните групи заинтересовани страни:

- Областни/Регионални органи на власт;
- Органи на местната власт;
- Представители на бизнеса;
- Представители на неправителствения сектор;
- Образователни/Обучителни организации;
- Местното население.

Получените отговори от страна на различните групи заинтересовани страни разкриват тяхното мнение относно ключови области на развитието на Община Созопол:

- Настъпили в периода 2014-2020 г. промени в параметрите на различни видове инфраструктура, в предоставянето на различни високозначими обществени услуги, в качеството и стандарта на живот на населението;
- Приоритетни области за развитие, които следва да залегнат в ПИРО 2021-2027 г.
- Дефиниране на конкретни мерки/проекти за реализация през предстоящия програмен период, в т.ч. и такива, които да бъдат реализирани в условията на партньорство между Община Созопол и други община в рамките на страната или извън нея;
- Ключови фактори за развитие на Община Созопол;
- Ограничения за икономическото, социалното и екологичното развитие на общината;
- Зони за въздействие на територията на Община Созопол, чието развитие да бъде приоритетно в периода 2021–2027 г.

Резултатите от проведеното анкетно проучване сред заинтересованите страни, са взети предвид в процеса на разработване на стратегическата рамка на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. Дефинираната визия за развитие, стратегически цели на развитието, приоритети за действие и мерки към тях, отчитат мнението на различните групи заинтересовани страни относно проблемите, потенциалите и приоритетите в областта на икономическото, социалното и екологичното развитие на общината.

2. Идентифициране на заинтересованите страни и подбор на участниците в процеса на разработването на ПИРО

Сред първите задачи при подготовката за съвместна работа е определянето на участниците/партньорите в процеса и тяхната конкретна роля. Минималното изискване е да се даде възможност на всички страни да заявят своите потребности и да допринесат с техните познания към съответната сфера. Практическо значение има организирането на партньорство, което удовлетворява равнището на участие на различните заинтересовани страни.

При създаването на партньорство са необходими следните две основни стъпки в самото начало на процеса на планиране:

- *Първа стъпка:* идентифициране и привличане на подходящи партньори;
- *Втора стъпка:* установяване на принципите и правилата за работа в партньорство.

Първата стъпка е свързана с извършването на подробен анализ на заинтересованите страни по отношение на капацитета, интересите и възможните взаимодействия на партньорите. Това е особено важно за партньорство в проекти, за които местната общност, структурите на гражданското общество и бизнес сектора нямат вътрешен капацитет за реализация и трябва да потърсят начин за привличане на външен партньор.

По отношение на практическото организиране на работата в партньорство, от голяма важност е постигането на съгласие за разпределението на ролите и отговорностите и установяването на правила за работа. Налице са различни видове правила за работа на групите, за тяхното формиране, функциониране и поведение на членовете. Препоръчително е те да бъдат оформени в приет от всички участници „правилник“, който да обхваща следните по-важни въпроси:

- Основна функция/предназначение/мисия на екипа за планиране;
- Общи принципи и ценности;
- Роли и отговорности на членовете на групата, дейности за съвместно изпълнение;
- Процес на вземане на решения;
- Процес за разрешаване на конфликти/конфликт на интереси;
- Процедури по избор на председател и заместник председател, вкл. техните роли и отговорности;
- Оперативна структура, вкл. работните групи и взаимовръзките между отделните звена на структурата;
- Процедура за приемане на нови членове на групата;
- Ресурси, които ще се осигурят от всеки партньор;
- Периодичност и ориентировъчна продължителност на срещите на групата, ръководство на заседанията, възможност за изпращане на заместници;
- Възлагане на задачи на членовете на групата и отчитане на тяхното изпълнение.

Планиране на партньорството

Планът за реализиране на партньорската дейност трябва да бъде разписан и да служи като ориентир за всички участници. Той трябва да се съгласува, а неговото изпълнение да бъде наблюдавано, с цел своевременно извършване на превантивни корекции.

ОСНОВНИ СТЪПКИ ПРИ ПЛАНИРАНЕТО
1. Определяне на основните етапи (стъпки) и техния краен продукт – Крайните продукти са важен ориентир за успеха на изпълнението на работата по изготвяне на стратегията.
2. Определяне на конкретните дейности във всеки етап – Важно е във всеки от предложените етапи (стъпки) да се идентифицират конкретни задачи. Този процес е необходим, за да може точно да се определят времето и ресурсите за изпълнение на задачите.

3. **Определяне на последователността при изпълнение на задачите и тяхната взаимна връзка**
   - Важно е да се установи дали изпълнението на дадена дейност не изисква приключване на друга дейност, която е предпоставка за нейното осъществяване.
4. **Определяне на отговорностите**
   - Определя се кой ще участва и кой ще отговаря за изпълнението на всяка планирана дейност. Отчита се ролята, професионалните и лични качества на различните участници, както и обемът на работа по задачата и нейните изисквания към знания, умения и др.
5. **Определяне на сроковете**
   - Предполага определяне продължителността на всяка дейност (уточняване на нейното начало и край). Един от критичните моменти е дали едни и същи участници не трябва да работят едновременно по повече от една задача, което може да доведе до промяна в графика. Трябва да се провери дали определената продължителност на дейностите и тяхното разполагане във времето позволяват приключване на работата в предвидения срок. Ако това не е така, може да се помисли за различни стратегии за осъществяване на отделните дейности:
     - отделяне на повече ресурси за дадена дейност (например увеличаване броя на хората, работещи по нея);
     - модифициране на дейностите (намаляване обема на работата);
     - промяна на последователността на дейностите и т.н.;
     - определяне на необходимите ресурси за всяка задача.

Най–важното изискване към плана е той да се изпълнява от всички участници в процеса, което означава той да отговаря на техните възможности и виждания. От друга страна, един такъв план не е абсолютно фиксиран и може да бъде променян, като се запазят основните му параметри (напр. важни срокове) в хода на работата.

В процеса на осъществяване на всеки един партньорски проект от голямо значение е поддържане на отношения и сътрудничество. Най–важните механизми са:

- механизъм за разрешаване на проблеми/задачи;
- постоянно усъвършенстване;
- съвместна оценка;
- постоянно ръководство.

Основният принцип се състои в това, че при наличие на общи проблеми или значими задачи, заинтересованите страни следва да се насочат към обединяването на сили за тяхното разрешаване. Всички участващи страни редовно се срещат за преразглеждане и оценка на партньорството. Оценяват се конкретни критерии, свързани с ефективността на

процеса на партньорството, такива като работа в екип и своевременно разрешаване на проблеми. Това създава възможности за дискусия и би разкрило евентуални проблеми. Оценяването на процеса на партньорство включва периодични проверки. Сравняването на резултати от проверки по периоди помага за разкриване на области, за които е налице необходимост от усъвършенстване и потенциални проблеми.

Идентифицирани са следните групи заинтересовани страни, имащи отношение към разработването и последващото изпълнение на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г.:

- Органи на местната власт;
- Представители на бизнеса;
- Представители на неправителствения сектор;
- Представители на организации, институции и други, предоставящи различни обществено значими услуги на населението в областта на: здравеопазването, образованието, социалните услуги, дейности в областта на културата и спорта;
- Представители на местното население.

Идентифицирането на различните групи заинтересовани страни е в съответствие с посочената в Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО необходимост от обсъждането и съгласуването на плана със: заинтересованите органи и организации; с икономическите и социалните партньори; с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината.

В процеса на разработване на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г. са предприети действия по информирането на действащите на територията на общината граждански и бизнес организации, които са изрично поканени да вземат участие в процеса по разработване на документа.

Приносът на различните групи заинтересовани страни, взели участие в процеса на разработване на ПИРО, се изразява в постъпването на множество предложения и препоръки относно развитието на Община Созопол през новия програмен период. Заинтересованите страни отчитат следните ключови области, по отношение на които следва да се предприемат целенасочени действия, които да залегнат в ПИРО:

- Подобряване състоянието на транспортната инфраструктура:
  - пътна мрежа, преасфалтиране на улици и изграждане на паркинги;
  - въвеждане на устойчиви решения за мобилност – мрежа от велоалеи;
- Подобряване параметрите на ВиК инфраструктурата;
- Благоустрояване на населените места, в т.ч. изграждане/обновяване на площади, обособяване на зелени зони и зони за отдих; разделно събиране на отпадъците;
- Достъп до качествено здравеопазване;

- Развитие на мрежата от социални услуги за различни уязвими обществени групи;
- Подобряване параметрите на мобилните и интернет връзки в населени места от общината;
- Околна среда – с акцент върху управлението на отпадъците, опазване на крайбрежието и биоразнообразието;
- Залесяване на общински горски територии;
- Насърчаване развитието на алтернативни форми на туризма;
- Производство на енергия от ВЕИ;
- Осъществяване на партньорски инициативи (в т.ч. обмяна на опит) на различни териториални нива в сферата на ключови области на общественото развитие.

Постъпилите предложения и препоръки в сферата на различни области на общественото развитие, са взети под внимание в процеса на разработване на стратегическата рамка на ПИРО, и по-конкретно: в определената визия за развитие на общината, както и в дефинираните приоритети, специфични цели и конкретни мерки за изпълнение.

3. Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по Програмата за реализация на ПИРО

3.1. Създаване на Работна група за мониторинг и контрол на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г.

За осъществяване практическото прилагане на принципа на партньорство при изпълнението на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г., кметът на общината със своя заповед следва да създаде Работна група за наблюдение изпълнението на ПИРО 2021-2027 г.

Групата за наблюдение ще включва представители на общинската администрация, общински съветници, кметове на населени места на територията на Община Созопол, представители на социално-икономическите партньори, на заинтересованите страни, представители на граждански и бизнес организации, медии.

В работната група за мониторинг на изпълнението на ПИРО на Община Созопол 2021-2027 г. ще бъдат включени:

- *Представители на местната власт*: членове на общински дирекции и отдели, които участват в ръководството и управлението на общински програми или подкрепят инициативата и изпълняват функцията на посредници при осъществяването на мониторинг на програми и проекти на европейско, национално и регионално ниво;
- *Представители на Структури на гражданското общество (СГО)*: НПО, читалища, училищни настоятелства, клубове и др.;
- *Институции:* представители на държавните институции и ведомства на територията на общината, експерти за организиране на процесите за набиране и анализиране на специализирани данни и информация и изготвянето на експертни становища по конкретни индикатори за мониторинга;
- *Представители на бизнеса*: участват като партньор на гражданското общество, който осигурява експертна оценка, финансова и логистична подкрепа;
- *Медиите*: представители на медиите за популяризиране на инициативите, оказване на медиен контрол и посредничество при диалога с широката общественост в процеса на мониторинг;
- *Независими експерти*: привлечени с цел изготвянето на становища и изследвания по конкретни проблеми.

3.2. Основни функции на Работната група

Основните функции на Работната група са следните:

- Разглеждане и утвърждаване на индикаторите за наблюдение относно изпълнението на ПИРО;
- Периодично набиране и анализ на информация и данни по постигнатия напредък, които се предоставят на експертите, ангажирани при подготовка на годишния и/или междинен и/или окончателен доклад по изпълнението на плана;
- Обсъждане на резултатите и степента на изпълнение на целите и приоритетите;
- Препоръчване на корективни мерки при констатиране на отклонения от първоначално формулираните параметри от изпълнението на поставените цели;
- Разглеждане на препоръките, формулирани в различните типове доклади, и предлагане на конкретни стъпки за прилагането им.

В рамките на дейността си Работната група за наблюдение ще изготвя регулярни или конкретни доклади с констатации по напредъка на изпълнението на плана. При необходимост, ще предоставя препоръки за неговото подобряване с оглед гарантиране постигането на неговите цели, които ще предоставя на кмета на Община Созопол във формата на експертен доклад. При възложена междинна или последваща оценка, Работната група ще подпомага външните експерти, наети за тяхното изготвяне.

3.3. Връзки и функции между партньорите в процеса на мониторинг на изпълнението на ПИРО на Община Созопол

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Орган за наблюдение на ПИРО на Община Созопол
– Обсъжда и одобрява Годишния доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО; – Осигуряване на информация и данни и прилагане на система от индикатори; – Координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересовани страни, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство; – Разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение; – Определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност.
ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ
Кметът на Община Созопол
Кметът на Община Созопол организира наблюдението на изпълнението на ПИРО и отговаря за изготвянето на Годишния доклад за наблюдението на изпълнението на плана.
Специализирана дирекция / отдел
Инициира създаването на Работната група, която изготвя регулярни или конкретни доклади с констатации по напредъка на изпълнението и ще предоставя, при необходимост, препоръки за неговото подобряване с оглед гарантиране постигането на неговите цели, които ще предоставя на кмета на общината.
Работна група за наблюдение изпълнението на ПИРО 2021-2027 г.:
Включва представители на общинската администрация, общински съветници, кметове на населени места на територията на Община Созопол, представители на социално-икономическите партньори, заинтересованите страни, представители на граждански и бизнес организации, медии.

3.4. Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО

Годишните доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО са основен, нормативно регламентиран документ в ЗРР по отчитане наблюдението на изпълнението на плана. Те се подготвят под ръководството на кмета на общината и се приемат от Общински съвет Созопол. Тези доклади служат за основа при оценката на изпълнението и приноса на отделните проекти за постигане на планираните крайни резултати. В тях се представят актуализираните резултати, определят се основните слабости и се предлагат бъдещи насоки. Анализират се основните фактори, допринасящи за липсата на напредък, за да се извлече опит и да се подобри изпълнението.

Годишните доклади се изготвят в нормативно определеното от чл. 76 от Проекта на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Годишният доклад за наблюдението се изготвя от служителите в общинската администрация, на които това е възложено със заповед на кмета, под координацията съответния отдел в структурата на общинска администрация. Годишният доклад се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година.

Кметът на Община Созопол следва да утвърди постоянна структура на годишните доклади за наблюдение на ПИРО, която да се използва за целия период на наблюдение изпълнението на документа. Този постоянен формат ще осигури съпоставимост и проследимост на изпълнението в хронологичен план и ще улесни подготовката на анализи и оценки при неговото изпълнение за определен период. По този начин ще се улесни упражняването на контрол от страна на общинския съвет и гражданските структури, както и предприемане на коригиращи и/или превантивни действия.

Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ПИРО ще се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното приемане от Общинския съвет.

3.5. Публичност и прозрачност на изпълнението на ПИРО 2021–2027 г.

Отчитането е неразделна част от мониторинга, която включва систематично и своевременно предоставяне на съществена информация на определени времеви интервали относно цялостния напредък към постигане на резултатите на плана или за потвърждаване на постигането на резултатите.

Кметът на Община Созопол и Общински съвет Созопол осигуряват информация и публичност на ПИРО в съответствие със своите компетенции, съгласно чл. 29 от проекта на ППЗРР.

Общински съвет Созопол, като орган с най-широки правомощия по наблюдението на изпълнението на плана, определя и осигурява изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност. Те се отнасят до постигнатите резултати от наблюдението и трябва да гарантират прозрачност при изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

Докладите за наблюдение и оценка изпълнението на ПИРО се публикуват на официалната интернет страница на общината, като изискване на ЗРР и ППЗРР в рамките на мерките за публичност и прозрачност на документите. В случай, че Община Созопол изпълнява проект в качеството си на бенефициент или партньор по конкретна оперативна програма, се спазват указанията за публичност на УО на съответната програма.

4. Мерки за комуникация, информация и включване на заинтересованите страни и партньорите в процеса по бъдеща актуализация на Програмата за реализация на ПИРО и идентифициране на нови проектни идеи

Съгласно чл. 26. от проекта на ППЗРР, ПИРО се актуализира при наличие на някое от следните обстоятелства:

- При съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- В резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- При съществени промени в национални или секторни стратегии, концепции и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Изработването и приемането на актуализирания документ се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на ПИРО.

За ефективното и ефикасното изпълнение на плана, програмата за неговата реализация, в която са посочени източниците на финансиране и е съобразена с размера на осигуреното финансиране в тригодишната бюджета прогноза, когато е предвидено такова, може да се актуализира при необходимост с решение на Общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Съгласно чл. 27. от проекта за ППЗРР финансирането на процеса на изработване, съгласуване с партньорите и актуализиране на ПИРО се осъществява чрез бюджета на общината и/или чрез средства от фондовете на ЕС и други финансови източници, като кметовете на общини ежегодно планират необходимите за целта финансови ресурси.

В процеса на бъдеща актуализация на Програмата за реализация и идентифициране на нови проектни идеи в плана, следва да се гарантира участието на следните групи заинтересовани страни и партньори, имащи отношение към развитието на територията на общината:

- *Представители на местната власт*: общинска администрация, общински съветници, кметове на населени места на територията на Община Созопол;
- *Представители на СГО*: НПО, читалища, училищни настоятелства, клубове и др.;
- *Институции*: представители на държавните институции и ведомства на територията на общината;
- *Представители на бизнеса*: в ролята на партньор на гражданското общество, осигуряващ експертна оценка, финансова и логистична подкрепа;

- *Медии*: представители на медиите за популяризиране на инициативите, оказване на медиен контрол и посредничество при диалога с широката общественост.

Дейностите по информация и публичност в процеса по бъдеща актуализация на Програмата за реализация и идентифициране на нови проектни идеи в ПИРО, ще бъдат осъществени от кмета и общинския съвет на Община Созопол в съответствие с техните компетенции.

IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021–2027 г.:

- *„Зона за прилагане на интегриран подход (Зона за въздействие)“* е пространствено обособена територия с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове;
- *„Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие)“* се определят на базата на общи (идентични) характеристики на определена територия и/или общи проблеми или потенциали за развитие.

Съгласно цитираните указания, зоните за прилагане на интегриран подход (зоните за въздействие), независимо от функционалното предназначение на тяхната територия, могат да бъдат два вида:

- **Градски зони за въздействие;**
- **Други зони за въздействие със специфични характеристики.**

Важна особеност е, че *градски зони за въздействие* се определят само за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то йерархично ниво съгласно НКПР, административни центрове на общини, като определянето на приоритетни градски зони е задължително.

Другите зони за въздействие със специфични характеристики могат също да представляват градски по своята същност зони (да включват територии от урбанизирана градска част, градски покрайнини и функционални зони), но могат да се отнасят до всеки вид населено място или част от територията на общината, както и да включват части от съседни общини.

Определянето на приоритетни зони за въздействие не ограничава инвестициите в попадащите извън тях територии, а отразява идентифицираните при анализа територии с най-голям специфичен потенциал за развитие.

На база резултатите от анализа на силните и слабите страни на територията на Община Созопол, както и на установените потенциали за развитие, са определени следните приоритетни зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще се съсредоточи изпълнението на мерките, предвидени в Програмата за реализация на ПИРО:

- **Зона за въздействие 1**: **Градска зона с културно-исторически функции** – устройствените граници на Созопол – стар град съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 2**: **Градска зона с туристически и жилищни функции** – устройствените граници на Созопол – нов град и гр. Черноморец съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 3: Зона за екологосъобразни рекреационни и туристически дейности** – устройствените граници на зоните по ЗУЧК, морските плажове, зоните за спорт и атракции, зоните за отдих и курорт, курортните гори, вилните зони и къмпингите съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 4: Зона с индустриални и обслужващи функции –** устройствените граници на производствените зони и смесените производствено-обслужващи зони съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 5**: **Зона за развитие на селата** – устройствените граници на населените места – села съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 6**: **Зона за интензивно земеделие, животновъдство, рибарство и аквакултури** – устройствените граници на земеделските територии, повърхностните водни тела, в т.ч. защитена акватория – зона А съгласно ОУП на Община Созопол
- **Зона за въздействие 7: Зона за реализация на екологични проекти** – устройствените граници на защитените територии и горските територии, без промяна на предназначението съгласно ОУП на Община Созопол

Най-логично е зоните за въздействие на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г. да се обвържат с Общия устройствен план (ОУП) на общината. Тъй като селищата в административните граници на крайбрежието и вътрешността на общината се отличават със сходна структура и проблеми, най-подходящият подход е функционално-устройственият. На база функционално-устройствения подход са определени посочените по-горе седем зони за въздействие на територията на Община Созопол.

Зоните за въздействие са определени при отчитане различните проблеми от социално и икономическо естество, съпътстващи тяхното развитие, като и при отчитане на техните потенциали за развитие и местни специфики.

Границите на зоните за въздействие на територията на Община Созопол са визуализирани в **Приложение 4** на ПИРО.

V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ

Програмата за реализация на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г. има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектните идеи за постигане на дефинираните цели на развитието.

На основата на целите и приоритетите за развитие на Община Созопол, Програмата за реализация на ПИРО има за задача да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. Основни структурни елементи на Програмата за реализация са мерките и проектните идеи по съответните стратегически цели на развитието и приоритети за действие на плана.

В Програмата за реализация на ПИРО е определен пакет от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на Община Созопол за периода 2021–2027 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, както и индикаторите за цялостното изпълнение на програмата и респективно на ПИРО.

Програмата за реализация има седем годишен период на действие, като може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на ПИРО с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при неговото изпълнение и постигане на дефинираните цели и приоритети за развитие на общинската територия.

Програмата за реализация на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г. предвижда мерки и дейности/проектни идеи, отнасящи се към дефинираните три приоритета за развитие.

1. Политика за развитие на туризма на територията на Община Созопол

Община Созопол няма действаща Програма за развитие на туризма за периода 2014-2020 г. Съгласно писмо на Министъра на регионалното развитие и благоустройството до всички общини на Р. България във връзка с разработване на Плановете за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г., при изготвянето на ПИРО следва да се вземат предвид разпоредбите на чл.11 от Закона за туризма (Изм. ДВ бр. 17 от 2020 г.), именно:

„Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) Общинският съвет определя политиката за развитие на туризма на територията на общината, като включва в програмата за реализация на общинския план за развитие самостоятелен раздел, съдържащ общинска програма за развитие на туризма.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) Общинската програма за развитие на туризма е в съответствие с приоритетите на областната стратегия за развитие на туризма и стратегиите по чл. 5, ал. 2. Общинската програма за развитие на туризма предвижда конкретни проекти, включващи мероприятия за:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;

2. (доп. - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) изграждане и функциониране на общински туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти;

9. (нова - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) благоустрояване, изграждане и поддържане на инфраструктурата - общинска собственост, в националните курорти, когато на територията на общината има такива.

(3) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) В случаите, когато на територията на общината е разположен национален курорт по чл. 56а, общинският съвет е длъжен да планира разходи за подобряване на предлаганите туристически дейности, общински обекти, услуги и продукти в националния курорт.“

Горецитираните нормативни разпоредби са отчетени при разработване на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г. като водещ е принципа на интегрирания подход за развитие на територията.

2. Интегриран подход и предвидени мерки и дейности за реализация на плана

Прилагането на интегриран подход, широко партньорство и териториално сътрудничество ще осигури позитивно въздействие върху процеса на развитие на общинската територия.

Реализацията на ПИРО ще постигне синергичен ефект посредством координирането и изпълнението на различните местни секторни политики и интервенции на местно териториално ниво. Заедно техните ефекти ще надхвърлят добавената стойност на всеки проект по отделно в случай, че същите са изпълнени самостоятелно. Независимо от подялбата на територията на общината на зони за въздействие, ефектите от реализираните проекти ще засегнат цялата общинска територия. Някои от ползите ще имат финансово измерение – напр. намалени разходи за експлоатация и поддръжка, но по-значимите ще бъдат т.нар. нетарифни ползи, изразяващи се в намалено време и енергия за единица услуга, подобрено ниво на услугите, предлагане на нови услуги и др.

Голяма част от проектите включват подобряване параметрите на различни видове инфраструктура в населени места от Община Созопол – транспортна, ВиК инфраструктура, телекомуникационна, енергийна, инфраструктура за спорт в свободното време. В областта на околната среда са дефинирани мерки, чиято реализация е насочена към съхраняване елементите на околната среда и развитие на инфраструктурата на управление на отпадъците. Заложени са и множество проекти, насочени към повишаване качеството на предлаганите различни високозначими обществени услуги на територията на общината в областта на здравеопазването, образованието, социалните услуги, дейностите в областта на културата. Предвидените интервенции ще доведат до качествено изменение на селищната среда, посредством реализацията на проекти за благоустрояване на населени места в Община Созопол, както и до подобряване на показателите за условията на живот. В тази връзка, проектите са ориентирани към подобряване на достъпността, енергийната ефективност, интегриране на социалните общности, създаване на реални възможности за реализация на ПЧП. Последното условие ще разнообрази финансовите източници на ПИРО на Община Созопол и ще подпомогне общината с по-оперативен финансов мениджмънт на важни обекти.

ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. ще създаде следните допълнителни синергични ефекти:

- Подобряване на средата за инвестиции, чрез повишаване на общата атрактивност на територията на общината;

- Подобряване на условията за социални, бизнес и граждански контакти и комуникации в целевата територия посредством предоставянето на по-качествени услуги;
- Създаване на реални предпоставки за подобряване на възможностите за оползотворяване на туристическия потенциал на Община Созопол;
- Създаване на реални условия за интеграция и социално включване на уязвими групи.

Възприетият и приложен подход за интегрирани действия, следва да доведе до следните очаквани резултати от прилагането на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г.:

- По-добре активизиран потенциал на определените зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) и съхранена околната среда;
- Подобрени възможности за оползотворяване на потенциала за развитие на различни традиционни и алтернативни видове туризъм на територията на общината;
- Подобрено състояние на здравната, образователната, социалната, културната и спортната инфраструктури. Подобрена жизнена среда за живот;
- Подобрен капацитет на местната администрация в управлението на проекти за интегрирано развитие на Община Созопол;
- Подобрени условия за социално включване на уязвими групи в социално-икономическия живот на общината;
- Подобрена енергийна ефективност на публичните и частните сгради в зоните за въздействие;
- Подобрени стойности на общи социално-икономически показатели на местно ниво – заетост, доходи, качество на живот на населението;
- Подобрено ниво на сътрудничество на различни териториални нива в сферата на ключови области на общественото развитие.

Предвидените мерки и дейности за реализацията на приоритетите на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г. са представени в **Приложение 1 – Мерки в Програмата за реализация**.

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021–2027 г., Приложение 1 съдържа: конкретните мерки за реализацията на приоритетите на ПИРО; отделните дейности към всяка мярка (в случай че мярката е по-обща и следва да се изпълни с повече от една дейност); административните структури, отговорни за

управление изпълнението на мерките/дейностите; източниците на финансиране и сроковете за изпълнение.

3. Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата

Съгласно цитираните по-горе Методически указания, Програмата за реализация на ПИРО съдържа изготвен по образец **Индикативен списък на важни за общината проекти** (**Приложение № 1А)**. Списъкът с проекти, които са от по-голяма важност за развитието на общината и за постигане целите на ПИРО, представлява неразделна част от Програмата за неговата реализация. В Методическите указания се посочва, че тъй като по своята същност проектите могат да представляват мерки или част от мерки за реализация на отделните приоритети, включените в Приложение № 1А проекти по съответните мерки могат да фигурират и в Приложение № 1.

Важно уточнение относно индикативния списък на важни за общината проекти, е свързано със следните условия за включване на конкретни проектни идеи по дадена мярка в Приложение № 1А:

- Общината съвместно с партньорите са преценили, че съответният проект е от особена важност за развитието на общината и следва да бъде реализиран приоритетно;
- Съответният проект има известна степен на проектна готовност.

В тази връзка, в Методическите указания се посочва, че е възможно на етапа на изготвяне на ПИРО общината да няма готовност със списък съгласно Приложение № 1А, а такъв да бъде добавен по-късно, при актуализация на Програмата за реализация на плана.

4. Индикативна финансова таблица

Индикативната финансова таблица представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на ПИРО и описва финансовата рамка на поетите ангажименти по неговото изпълнение от страна на всички партньори в местното развитие – при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация. Този компонент на Програмата за реализация се изготвя по образец на **Приложение № 2 – Индикативна финансова таблица.**

VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021–2027 г., в процеса на разработване на документа следва да се вземе под внимание разработеният проект на „Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие“. Посоченият документ очертава стратегическата рамка и приоритетни направления за адаптация към изменението на климата на национално и секторно ниво в периода до 2030 г. Дефинирани са възможни мерки за намаляване уязвимостта на страната от климатичните промени и за подобряване капацитета за адаптиране на природните, социалните и икономическите системи към проявяващите се въздействия от изменението на климата.

В разработеният План за действие са предложени конкретни дейности по сектори, които биха могли за намерят отражение в ПИРО, като е представена информация относно техния приоритет, показатели за изпълнение, отговорни институции, партньори и др.

Тематичната насоченост на предложените в Плана за действие дейности обхваща осем сектора:

- Сектор „Селско стопанство“
- Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“
- Сектор „Енергетика“
- Сектор „Гори“
- Сектор „Човешко здраве“
- Сектор „Транспорт“
- Сектор „Градска среда“
- Сектор „Води“

В резултат на извършения преглед на предложените в Плана за действие конкретни дейности, отнасящи се към осемте сектора, за целите на ПИРО бяха определени онези от тях, чието изпълнение е приложимо, реалистично и ресурсно обезпечено за територията на общината. Тези дейности са включени в **Приложение № 1 – Мерки в Програмата за реализация** на ПИРО на Община Созопол за периода 2021–2027 г.

VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

Системата за наблюдение и оценка на ПИРО цели осигуряването на неговото ефективно изпълнение и постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на предвидените дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на дефинираните в плана стратегически цели на развитието и приоритети за действие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на включените в Програмата за реализация мерки и проекти, и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са посочени в **Приложение № 3 – Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на Община Созопол за периода 2021-2027 г.** С цел осигуряване на необходимата информация за процеса на наблюдение, за всеки индикатор са посочени:

- Мерни единици, в които ще се измерва съответния индикатор;
- Източници на информация;
- Периодичност на събиране на информация;
- Базова стойност към началото на периода (за отчитане изменението на всеки от индикаторите);
- Целева стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на ПИРО.

В процеса на разработване и прилагане на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО на Община Созопол са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г.

Списък с тези общи индикатори е представен в **Приложение № 3а – Списък на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027 г.** към Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021–2027 г.

За целите на плана са използвани два вида индикатори – за продукт и за резултат.

Индикатори за продукт **- измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките**
– Отнасят се до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината – Дефинираните индикатори за количествено измерими
Индикатори за резултат **- измерват напредъка по отношение на стратегическите цели**
– Отчитат изпълнението на стратегическите цели – Имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за обхванатия период – Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори

Източник: Методически указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г.

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г., е възможно за даден приоритет да се формулира както индикатор за продукт, така и индикатор за резултат. Индикаторите за резултат се формулират само по отношение на целите.

В съответствие с възприетия основен подход на спазване принципа на партньорство, в процеса на наблюдение и оценка участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

Закон за регионалното развитие. Достъпно на: https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135589285

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за периода 2021–2027 г. Достъпно на: http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5045

Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000. Достъпно на: http://natura2000.moew.government.bg/

Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021–2027 г. Достъпно на: https://www.mrrb.bg/bg/regionalno-razvitie/strategichesko-planirane/metodicheski-ukazaniya/

Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Достъпно на: http://www.mrrb.bg/

Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ). Достъпно на: http://weather.bg/0index.php?koiFail=RM2bulg1&lng=0
http://hydro.bg/

Национален статистически институт на Република България – НСИ. Достъпно на: http://www.nsi.bg/

Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013–2025 г. – актуализация 2019 г. Достъпно на: http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=19679

Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие. Достъпно на: https://www.moew.government.bg/bg/klimat/mejdunarodni-pregovori-i-adaptaciya/adaptaciya/

Областна дирекция „Земеделие“ – Бургас. Достъпно на: https://www.mzh.government.bg/ODZ-Burgas/bg/Home.aspx

Общински план за развитие на Община Созопол за периода 2014–2020 г. Достъпно на:

Официален сайт на Община Созопол. Достъпно на: https://www.sozopol.bg

Проект на Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие. Достъпно на: http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5127

Регионална здравна инспекция – Бургас. Достъпно на: http://www.rzi-burgas.com

Регионална инспекция по околна среда и води – Бургас. Достъпно на: http://riosvbs.com

Регионално управление на образованието – Бургас. Достъпно на: https://ruoburgas.org

Социално–икономически анализ на районите в Република България (Втори етап – част I). Достъпно на: https://www.eufunds.bg/bg/oprd/node/2816

Териториално статистическо бюро (ТСБ) – Югоизток, Отдел „Статистически изследвания – Бургас“

https://www.nsi.bg/bg/content/700/basic-page/отдел-статистически-изследвания-бургас

ПРИЛОЖЕНИЯ